

KÖNYVHÉT

KÖNYVES HAVILAP • XIII. ÉVFOLYAM • 23-24. SZÁM • 2009. DECEMBER • ÁRA 440 FT • ELŐFIZETŐKNEK 330 FT • WWW.KONYV7.HU

„Tízéves, alsós
gyerekként,
kisdobosként
kezdtém írni...”

Sajó László

„Minden ember
egyszemélyes
kisebbség”

Szántó T. Gábor

„Kós Károly
elsősorban
művész volt...”

Sas Péter

Kertész Ákos
Halált virágzik
most a türelem

Tarján Tamás
Vidám és komor nevek

Murányi Gábor
Ikrek könyve

Nem típusokat, hanem
személyeket akartam ábrázolni

Rakovszky Zsuzsa

Fotó: Szabó J. Judit

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Az olvasónapló olvasónaplója

Murányi Gábor

Lapmargó

lábujjgöndörrel

KÖNYVHÉT
Könyvek

– töredékes önéletrajzi vallomás

AJÁNDÉKÖTLETEK KARÁCSONYRA

Z. Miler–J. A. Novotný – H.
Doskocilová

A VAKOND ÉS A KARÁCSONY

36 oldal, fordította Balázs Andrea

A vakond karácsonyi ünnepséget szeretne rendezni az állatoknak, a szemtelen varjú azonban ellopja tőle a karácsonyfát. Szerencsére a vakond tudja, honnan szerezheti be az új fenyőt. A Vakond-sorozat karácsonyi darabja valódi meglepetés az olvasóknak, hiszen a történet most jelenik meg először önálló kötetben Magyarországon.

2390 Ft

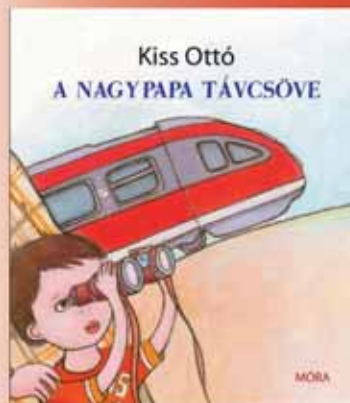

Kiss Ottó

A NAGYPAPA TÁVCSÖVE

Gyerekkersek

48 oldal, Paulovkin Boglárka illusztrációival
A kortárs gyerekversek egyik legvonzóbb hangja: gyerekkersek gyerekhangon. A világ, ahogyan a gyerekek szemével látszik, humoros, groteszk, de néha lírai is. A nagypapa távcsöve varázslatos eszköz, ha belenézel, közel jön a távol, és nagy lesz a kicsi...
2190 Ft

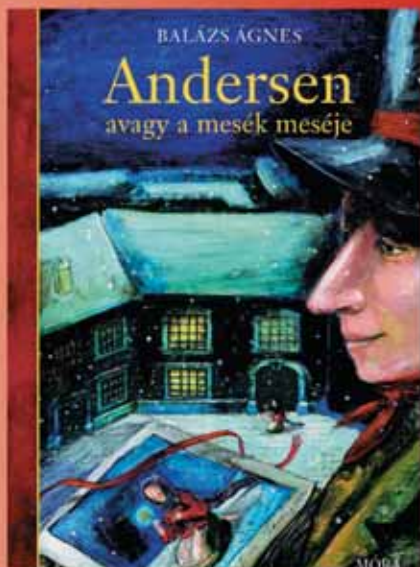
Balázs Ágnes

ANDERSEN, AVAGY A MESÉK MESÉJE

208 oldal, Szegedi Katalin illusztrációival

Az Ifjú Író színpadi sikerről, gazdagságról álmodik, ám a mesék átveszik a hatalmat sorsa fölött... A könyv zenés színpadi feldolgozása sikerrel szerepel a hazai és nemzetközi színpadokon, a történetből televíziós játékok is készültek.

3390 Ft

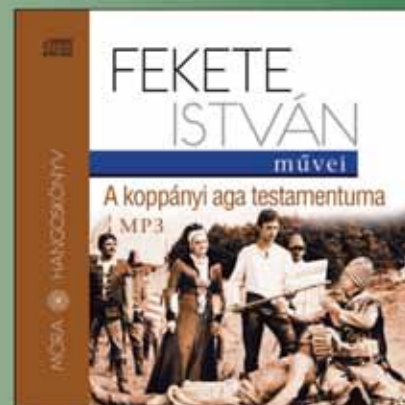

Fekete István

A KOPPÁNYI AGA TESTAMENTUMA

(hangoskönyv)

Fekete István klasszikusát a regényből készült nagy sikerű film főszereplőjét alakító Benkő Péter színművész olvassa föl.
MP3, 344 perc,
1 korong
Rendezte:
Tomasevics Zorka
3490 Ft

A KÖTETEK MEGRENDELHETŐK
A MÓRA KÖNYVKIADÓ WEBÁRUHÁZÁBAN:

www.mora.hu

MÓRA
K ö n y v k i a d ó

www.konyv7.hu

• **Megjelenik havonta**

• Ára: 440 Ft

• Előfizetőknek: 330 Ft

Előfizetési díj: 3960 Ft egy évre

• Kiadja:

Kiss József Könyvkiadó,
Kereskedelmi és Reklám Kft.

Az 1795-ben alapított

Magyar Könyvkiadók és

Könyvterjesztők Egyesülésének

a tagja

• Szerkesztőség,

hirdetésefvétel, előfizetés:

1114 Budapest,

Hamzsabégi út 31.

• Telefon/fax: 466-0703,

telefon: 209-1875, 209-9140,

209-9141

• E-mail:

konyvhet@t-online.hu

• Főszerkesztő, felelős kiadó:

Kiss József

• Főszerkesztő-helyettes:

Csokonai Attila

• Lapmenedzser:

Könnnyű Judit

• Művészeti vezető:

Szabó J. Judit

• Marketingvezető:

Jakab Sára

• Szédés, tördelés:

Blasits Ildikó

• Nyomás:

Pauker Nyomdaipari Kft.

• Felelős vezető:

Vértes Gábor

ügyvezető igazgató

• ISSN 1418-4915

• **A hirdetésekben
közölteért a kiadó
és a szerkesztőség
nem vállal felelősséget**

• Terjeszti:

a Bookline.hu Nyrt.,

a Lira és Lant Zrt.,

a Magyar Lapker Rt.,

a Magyar Posta Rt.

Hírlap Üzletág, Fok-ta Bt.,

előfizethető a kiadónál.

Külföldön előfizethető

a Hungaropress

Sajtóterjesztő címén:

1097 Budapest, Táblás u. 32.

Lapunk megjelenését támogatja:

Magyar Szak- és Szépirodalmi Szerzők
és Kiadók Reprográfiai Egyesület

Magunkat ajánljuk

A tizenhármasszámról

Könyvhét, 2009. december

■ E számunk – a 2009. decemberi nyomdába adására készülünk. Megjelenésével befejeződik 2009. évi XIII. évfolyamunk, és noha a számiszta távol áll tőlem, némi hétköznapi babonáságtól nem vagyok mentes: kéményseprőt látva megfogom a gombom, és különösen figyelemre méltónak gondolom a tizenhármasszámot. Optimista természetem lehet az oka, hogy valamiért szerencsehozónak érzem, miközben a közvélekedés „peches” számnak gondolja – ha igaz az elmélet –, a templomos lovagok máglyára küldése óta. Racionálisan semmi nem magyarázza a dolgot, törtétek velem jó és rossz dolgok egyaránt ehhez a számhoz kapcsolhatóan. Ez az évünk rossz volt (nemcsak nekünk, hanem mindenkinek), ha a következő jobb lesz, az a babonámat erősítheti, ha még rosszabb, az gyengítheti (bár ennek megmagyarázására is van már kész elméletem: idén sorszámilag voltunk, jövőre naptárilag leszünk tizenharmadik évfolyamosok). Szóval, hogy ne szaporítsam a szót, túl vagyunk egy éven, és máris belevágunk a következőbe: XIV. évfolyamunk januári száma még idén, december 10-én megjelenik, és a tizenhármasszámra alapozott értékelő összevetést mához egy évre halasztom.

Addig is magunkat ajánlom, olvassák a Könyvhetet (és jövőre is).

E számunkban RAKOVSZKY ZSUZSA beszél idén ősszel megjelent, A Hold a hetedik házban c. novelláskötetéről, amelyben női sorokat, házasságokat, asszonyokat mutat be, a női létre jellemző élethelyzeteket, s erről mondja azt az interjúban, hogy a tipikus helyzetekben személyeket akar megmutatni.

SAJÓ LÁSZLÓ Írott kö. regényéről beszél, és megtudhatjuk tőle, hogy ez a regény életrajzi elemekre épül. Talán sorsszerűnek is gondolhatjuk, hogy egy kisfiú bekerül egy kőszegi kollégiumba, majd később megtudja, hogy ez a kollégium egykor Ottlik Géának is otthonául, később ihletőjeül szolgált.

A magyar történelemnek és könyvészet-történetnek egyedülálló darabja a Képes Krónika, legszebb oldalait, jelentőségét, történetét egy album formátumú, a Képes Krónika könyve címet viselő kiadványból ismerhetjük meg, WEHLI TÜNDE, a kötet egyik szerzője mondja el, hogy melyek azok a Képes Krónikára vonatkozó kérdések, amelyeket évszázados vizsgálat után sem lehet megfellebbezhetetlen bizonyossággal eldönteni.

A magyar könyvészet történetének kiemelkedő fejezete Kós Károly munkássága, erről adott

közre egy kötetet SAS PÉTER, bemutatva Kós Károly könyves művészetét, lapunknak beszél arról is, hogyan indult Erdélyben Kós Károly könyvkiadói tevékenysége, mással együtt eljutva egészen a legendás Erdélyi Szépművészeti Céh könyvsorozatáig.

Szabad-e megírni kortárs szerzőknek nagy klasszikusok műveinek folytatását? A kérdés újra meg újra aktuálisává válik, valahányszor egy klasszicizálódtatott mű folytatása megjelenik. Micimackó visszatért, a Milne művét folytató David Benedictus ihletett munkája révén, RÉVBÍRÓ TAMÁS, a kötet fordítója megválaszolja a folytatásra vonatkozó kérdést, és választ kapunk tőle arra a kérdésre is: hogyan kellett alkalmazkodnia a fordító előd, Karinthy Frigyes munkájához.

BÁN LÁSZLÓ a vele készített interjúban azokról az interjúkról beszél, amelyeket ő készített másokkal arról, hogyan látják a jövőt, mit gondolnak, mi lesz Száz év múlva. A fantázia meglódul ezen a kérdésen töprengve, érdekes, izgalmas válaszokat eredményezve, hiszen a jövő mindnyájunkat foglalkoztat. Bán László elmondja, milyen jellegű válaszok születtek, és azt is megtudhatjuk, mi az a kötet alcímeként használt „Titanic-állandó”. Lesz-e a jövőben például olvasó?

A Szépírók Társasága szokásos őszi fesztiválját – a naptár „jóvoltából” szokásosan a két lapzárta közötti „már” és „még” időszakában – idén is megrendezte, központi témája a „mindenki kisebbség” predikátum volt, az eseményt idén SZÁNTÓ T. GÁBOR jegyezte főszerzőként, lapunk munkatársa a fesztiválról, annak témájáról kérdezte, és arról: az olvasó is kisebbség?

Az olvasás visszaszorulása aggasztja a magyar sajtópiac kiadóit összefogó Magyar Lapkiadók Egyesületét is, ők komoly erőfeszítéssel, sok energiával munkához is láttak, hogy megváltoztassák a trendet, visszafordítsák az olvasók számának csökkenését. Példamutató tevékenységükről HAVAS KATALIN főtítkárról beszél, mondanivalója ötletadóként szolgálhat a magyar könyvkiadók egyesületének is.

Boldog ünnepeket minden olvasónknak, aki december 10-én megjelenő januári számunkat már nem olvassa majd, akik pedig olvasni fogják, azoknak abban a számunkban kívánok majd BOLDOG ÚJ ÉVET.

(A Szerk.)

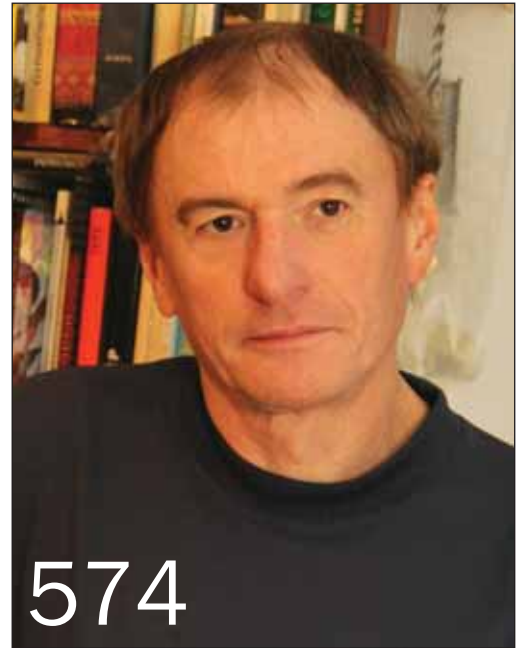
www.konyv7.hu

566

■ „Nem típusokat, hanem személyeket akartam ábrázolni (inkább talán a helyzetek tipikusak). Igaz, hogy a vicc szerint »némelyik nő mind egyforma«, de azért nem hinném, hogy a novellák szereplőit a családi állapotukkal lehetne jellemezni...” – Rakovszky Zsuzsa

■ „Mindenkinek volt valami foglalkozása: volt, aki presszós volt, más orvos vagy közértes. Én persze újságíró lettem. Egyedül írtam és szerkesztettem a Kisudvar című, öt példányban »kiadott« lapot, amit aztán 5 Ft-ért el is adtam.” – Sajó László

574

566. oldal
Főnixlelkű asszonyok
Rakovszky Zsuzsa
novelláskötetéről
(Szénási Zsófia)

569. oldal
PANORÁMA
Márai Sándor:
A teljes napló 1950–1951
Heller Ágnes:
A filozófia radikalizmusa
Horváth Sándor:
Kádár gyermekei
Somogyi Zsolt: A magyar
szecesszió bútorművészete

572. oldal
Maradunk a Földön?
Beszélgetés Bán Lászlóval
(Illényi Mária)

573. oldal
Olvasásnevelő Híd,
Séta és Ladik
Beszélgetés Havas Katalinnal
(M. Zs.)

574. oldal
Kőszegi történet
Beszélgetés Sajó Lászlóval
(Maczkay Zsasklin)

576. oldal
Mi történt a Százholdas
Pagonyban?

Megjelent a Micimackó
folytatása
Beszélgetés a fordítóval,
Révbiro Tamással
(Szénási Zsófia)

577. oldal
Gendernyelvészet
Huszár Ágnes: Bevezetés
a gendernyelvészetbe
(K. S. A.)

579. oldal
KÖNYVBÖLCSŐ
Tarján Tamás
Vidám és komor
nevek

580. oldal
Megjelent könyvek 2009.
október 16. – november 12.

K
BELLÓ
A forgalomba ke-
rült könyvek válo-
gatott listája a
Könyvtárellátó
adatbázisa alapján.
A teljes lista és a művek továb-
bi adatai a Könyvtárellátó
honlapján (www.kello.hu) te-
kinthetők meg.

584. oldal
LAPMARGÓ
Murányi Gábor
Ikrek könyve

„Dóra-Nóra, Anikó-Eni-
kő, Viktória-Mónika, Mi-
hály-Marcell, Rudolf-Ró-
bert – néhány taláalomra
kiválasztott ikerkereszt-
név Benkő Imre új köny-
vének képaláírásaiból. A
ritka eseményre készülő
apák-anyak már névadá-
sukkal is jelezni kívánták
az újszülött pár különleges
összetartozását. A játéko-
sabb kedvű felmenők en-
nél is tovább mentek,
amikor mondjuk a Mária-
Magdolna névpárral hir-
dették, erősítették cseme-
téik egymástól való elsza-
kíthatatlanságát.”

586. oldal
GYERMEK, IFJÚSÁGI
Könyvet a
karácsonyfa alá
(Cs. A.)

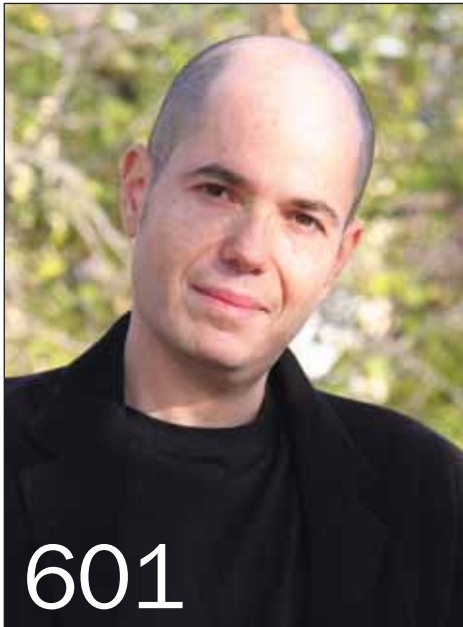
590. oldal
Hagyományörzés
új változattal
(Cs. A.)

592. oldal
A királyportrék titka

Wehli Tünde
a Képes Krónikáról
(M. Zs.)

594. oldal
Eco csodakamrája
(Laik Eszter)

601

■ „A gyerekek az emberi lélek működéséről, például a felnőtté és szülővé válás alapvető fontosságú kérdéseiről nem, vagy alig hallanak az iskolában. Pedig matematikus vagy irodalomtudós lényegesen kevesebb emberből lesz, mint szülő.” – Szántó T. Gábor

■ „Különböző szintekről szól könyv, a legegyszerűbb hétköznapi élettől, hogy hogyan fogunk élni, közlekedni, lakni, a társadalom szerkezete milyen lesz, hogy szét-esünk-e egészen vagy megyünk a közösségek felé, és végül, hogy az egész világ megmarad, vagy nem marad...” – Bán László

572

576

■ „Szerencsés vagyok: fordítói pályámon nem is volt ritka az ilyen kegyelmi állapot, amikor reggelente alig vártam, hogy leülhessek dolgozni, annyira magába ölelt, a közegébe vont a mű, amelyet fordítottam.” – Révbíró Tamás

596. oldal

„Egyrészt a kényszer vitte rá, másrészt pedig a kedv”

A könyvművész Kós Károly
Beszélgetés Sas Péterrel
(Jolsvai Júlia)

610. oldal

A jégkalapács
harmadik csapása

Vlagyimir Szorokin
regényei
(Laik Eszter)

615. oldal

Zsebsegítség nem
csak kezdőknek

Bártfai Barnabás:
Windows 7 zsebkönyv
(Csokonai Dániel)

598. oldal

FILM ÉS KÖNYV
Vérszegény vérszívók

(Pompor Zoltán)

612. oldal

Verselemzés
és pályakép

Alföldy Jenő
Csanádi Imre monográfiája
(Csokonai Attila)

616. oldal

KERTÉSZ ÁKOS
Halált virágozik
a türelem

Újra Radnóti

613. oldal

KÖNYVIPAR
Mindig mozgásban –
Pozsonyban

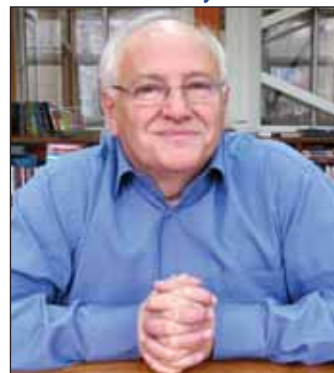
„A pozsonyi óváros gyönyörű, egyre több kávéház és jó vendéglő várja az oda látogatókat. Az Obchodna utcán még ugyanúgy jár a villamos, mint amikor még pelenkáért vagy tornacipőért rándultunk át a szomszédba.”
(Lendvai Zsóka)

618. oldal

Sikerlista

621. oldal

A túlzott optimizmus
következménye

Beszélgetés Kolosi Tamással
(K. J.)

601. oldal

Az olvasó is kisebbség?

Beszélgetés Szántó T. Gáborral
(Szepesi Dóra)

609. oldal

SZUBJEKTÍV
Tandori Dezső
A Többé-Nem-
Enciklopédia
tisztítótüze

614. oldal

GAZDASÁG
Jövőre is rÁFÁzunk
(Dr. Bódis Béla)

A KÖNYVHÉT KAPHATÓ:

ANIMA KÖNYVESBOLT
(Mamut, 1026 Bp., Lövőház u. 2-6.
10 szint, 13-15.)

ANIMA KÖNYVESBOLT
(MOM PARK, 1126 Bp., Alkotás u. 53.
1 szint 1.8.)

ANIMA KÖNYVESBOLT
(Savoya Park, 1117 Bp.,
Hunyadi János u. 19.)

ARANY JÁNOS KÖNYVESBOLT
(1013 Bp., Krisztina krt. 34.)

BUDAI LIBRA KÖNYVESBOLT
(1122 Bp., Magyar Jakobinusok tere 4/b.)

FETJÓ FERENC KÖNYVESBOLT
A KOSSUTH KIADÓ mintaboltja
(1043 Bp., Bocskai u. 26.)

HELIKON KÖNYVESHÁZ
(1064 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 35.)

ÍRÓK BOLTJA
(1061 Bp., Andrássy út 45.)

LIBRA KÖNYVESBOLT
(1085 Bp., Kölcsey u. 2.)

LITEA KÖNYVESBOLT ÉS TEÁZÓ
(1014 Bp., Hess András tér 4.)

MILLENNIUM KÖNYVESHÁZ
(1066 Bp., Teréz krt. 22.)

MŰVÉSZETEK PALOTÁJA,
MUSEUMSHOP
(1095 Bp., Komor Marcell u. 1.)

OLVASÓK BOLTJA
(Millennium Center üzletközpont,
1052 Bp., Váci utca 19-21.)

PONT KÖNYVESBOLT
(1051 Bp., Nádor u. 8.)

RÁDAY KÖNYVESHÁZ
(1092 Bp., Ráday u. 27.)

TOLDY FERENC KÖNYVESBOLT,
A KOSSUTH KIADÓ mintaboltja
(1011 Bp., Fő u. 40.)

valamint a

BOOKLINE.HU NYRT. boltjaiban

LÍRA KÖNYV ZRT. boltjaiban

és újságárosoknál

Főnixlelkű asszonyok

Rakovszky Zsuzsa novelláskötetéről

Nők. Egyedülállóak és elváltak, családanyák és szeretők, kislányok és nagylányok. Szomorúak és boldogtalanok, csak néha boldogok és felszabadultak. Ezért a pillanatokért élnek. Ezúttal nem a régmúlt vagy a közelmúlt asszonyai, hanem jelenkori női élethelyzetek és megoldások jelennek meg Rakovszky Zsuzsa *A Hold a hetedik házban* című új könyvében, mely egyúttal első novellakötete is.

■ – Mi fogta meg a novellában mint műfajban? Miért így fogalmazódtak meg ezek a női portrék? Írt már regényt, lírát, (drámát fordított), a novella eddig hiányzott az érdeklődési köréből.

– Nem is tudom. Fölgyűlt bizonyos mennyiségű anyag, és úgy éreztem, meg kellene írnom, mielőtt fejest ugrom valamilyen hosszabb lélegzetű munkába. És aztán nemrégiben elolvastam Alice Munroe kanadai író nő remek novelláit, és innét jött az ötlet: mi lenne, ha én is megpróbálnék novellát írni?

– Mit gondolsz a műfajokról? Melyik a „nehezebb vagy könnyebb” (hogyan ilyen butácskán kérdezzem), milyen lelki alkat, hozzáállás vagy pillanatnyi ihlet kell hozzá?

– Azért nehéz a kérdés, mert akármit állítanék is az egyes műfajokhoz szükséges lelki hozzáállásról vagy ihlettípusról, mindenre azonnal lehetne vagy egy tucat ellenpéldát hozni. Mindenesetre

úgy érzem, a versírásához szükség van valamilyen nagyobb belső feszültségre, felfokozott érzékenységre, ami talán inkább a fiatal korra jellemző – nem lehet véletlen, hogy olyan sok jól induló költő hagy fel idősebb korára a versírással – meg talán bizonyos fajta gondolkodásmódra is, hajlamra a szokatlan, meglepő képzetársításokra, amelyeket aztán mégis magától értetődőeknek érzünk. A prózához talán inkább valamiféle szemlélődő beállítottságra van szükség, és olyan életanyagra, amelytől már érzelmileg eléggé eltávolodtunk – de hát ez nagyon durva általánosítás, és nagyon sokféle vers és próza létezik.

– Különböző archetípusnak nevezhető női és lányalakok jelennek meg a novellákban, mint az elvált feleség (vagy a válófélben lévő), az egyedülálló anya, a szüleitől érzelmileg leválni képtelen nő, az unokaöccsért rajongó vénlány, öregasszonyok a halál szélén, rossz házasságban élő nő. Aztán kislányok egymás között, kamaszkori lányproblémák. Csupa megtört sors, kisiklott élet, a reménytelenségben is alkalmazkodó és kitörni vágyó lélek, akik a hétköznapok szintjén különféle női praktikáival küzdenek a túlélésért.

– Nem típusokat, hanem személyeket akartam ábrázolni (inkább talán a helyzetek tipikusak). Igaz, hogy a vicc szerint „néhány nő mind egyforma”, de azért nem hinném, hogy a novellák szereplőit a családi állapotukkal lehetne jellemezni – különböző személyiségek, akik történetesen elváltak, férjezettek vagy egyedülálló anyák, és különféle körülmények szorításában

próbálnak valahogyan boldogulni. Talán leginkább az érdekel bennük, hogyan reagálnak ezekre a nehéz élethelyzetekre – létbizonytalanság, öregség, betegség, fontos kapcsolatok kudarca –, és hogy milyen lelki-szellemi támaszt vagy fogódzót kínál a mai közgondolkodás a nehéz vagy éppenséggel reménytelen helyzetben lévő embereknek. Mert hát rengeteg ilyen „instant boldogságrecept” kínálkozik, tele vannak velük a könyvesboltok polcai, csak éppen, mert annyi van belőlük, egyiket se lehet komolyan venni.

– Volt valami előképe, példaképe a magyar vagy a világirodalomban a női sorsok megformálása terén? Olyan finom érzékenységgel ír, mint Kaffka Margit.

– Kaffka Margit novelláit tényleg nagyon szeretem, talán jobban is, mint a regényeit. Ha már a magyar íróknél tartunk, szeretném megemlíteni a méltatlanul elfelejtett, nagyszerű novellista Kádár Erzsébetet. Ami a világirodalmat illeti, Katherine Mansfieldet gimnazista korom óta rendszeresen újraolvasom. De azért nem hinném, hogy „a női sorsok megformálásához” külön mintákra vagy példaképekre lenne szükség, arról nem is beszélve, hogy férfiak is nagyszerűen írtak „női sorsokról” (épp most olvastam újra az Égető Esztert például).

– Mit jelent a cím? Milyen asztrológiai jellemzőkkel bír a Hold hetedik háza?

– A cím nem annyira az asztrológiára utal, mint inkább a Hair című musical egyik híres dalára, amelyik a Vízöntő kor eljövételét jósolja meg (ezt hallgatja magnón a hasonló című novellában szereplő fiatal pár). Vagyis meglehetősen ironikus: a Vízöntő koral, a szöveg szerint legalábbis, beköszönt majd a harmónia, megértés, együttérzés – mindaz, amiben ez a fiatal pár is reménykedik, és ami aztán mégsem köszönt be – illetve mégis, de már későn.

– Ez egy nagyon női kötet. Még akkor is, ha a leghosszabb novella főszereplője egy férfi. Mégis a férfiak valahogy elhalványodnak az írásokban.

– Azt sajnálom, ha a férfi alakokat halványnak érzi, mert némelyiket – az egyetemista fiút Az ismeretlen tényezőben, A Hold a hetedik házban házaspárjából a férjet, vagy A zebra-pinty „kínai”-ját igen nagy szeretettel formáltam meg. Aztán persze vannak olyan novellák is, ahol a férfi figura, mondhatni, csak alkalom a női szereplőknek a további önsorsrontásra, ezért aztán nincs is különösebben kidolgozott személyisége.

– Mit gondol, ki lesz a kötet célközönsége? A regényei rajongói?

– Nem tudom, kikből állna a „célközönség”. Írás közben nem szoktam arra gondolni, hogy ki fogja majd olvasni. Bár talán ez se egészen igaz: amikor az előző könyvemet, A hullócsillag évét írtam, azt reméltem, eljut azokhoz, akiknek hasonló gyerekkoruk volt, illetve hogy akiknek meg másmilyen, azok megismerik belőle a miénket. Ami ezt a könyvet illeti, legfeljebb annyit sejtek, hogy talán az idősebb, érettebb embereket – nőket? – fogja megérinteni, ha eljut hozzájuk.

– Azt nyilatkozta valahol, hogy az egyik novella túlnőtt önmagán és az írásból regény lesz. Erről többet is meg lehet tudni?

– Az a bizonyos novella, vagy – talán majd – kisregény nagyon különbözik a kötetben szereplőktől – egy 19. századi, kalandos életű írónőnek a sorsa kezdett foglalkoztatni. Elég sokat megírtam már belőle, de időnként elfog a kétség a témával és a megírás módjával kapcsolatban, olyankor félreteszem egy időre.

– Ön nemcsak ír, hanem fordít a kortárs színházak színpadaira. Foglalkozik mostanában is valamilyen fordítással?

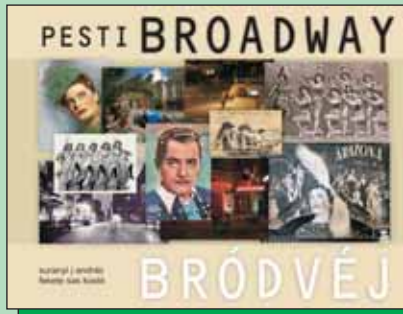
– Színpadra viszonylag keveset fordítottam, legalábbis ahhoz képest, hogy könyvkiadóknak viszont milyen rengeteget – mondhatni, a fordítás a „polgári” foglalkozásom, többé-kevésbé abból élek. De most adtam magamnak egy kis pihenőt.

Szénási Zsófia

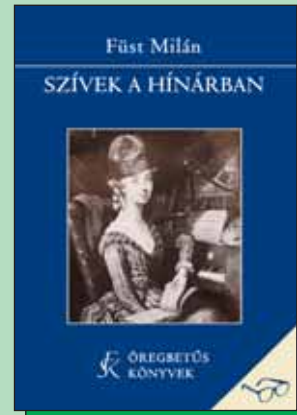
Rakovszky Zsuzsa: *A Hold a hetedik házban*
Magvető Kiadó, 352 oldal, 2990 Ft

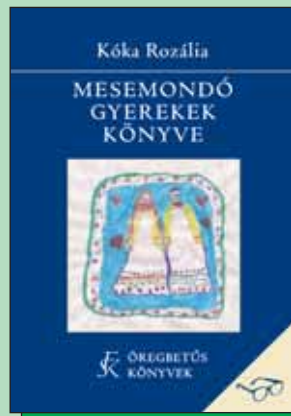
LUKOVSZKY ILONA: **Bőrmívesség**
Reprint kiadás
240 x 330 mm, 108 oldal, kartonált,
ISBN 978 963 9680 44 9, ára: 2800 Ft

SURÁNYI J. ANDRÁS: **A pesti Broadway**
200 x 170 mm, 192 oldal, keménytáblás,
cérnafűzött, ISBN 978 963 9680 39 5, ára: 3500 Ft

FÜST MILÁN: **Szívek a hínárban**
Öregbetűs könyvek sorozat
A/5, 204 oldal, kartonált, ISBN 978
963 9680, ára: 1900 Ft

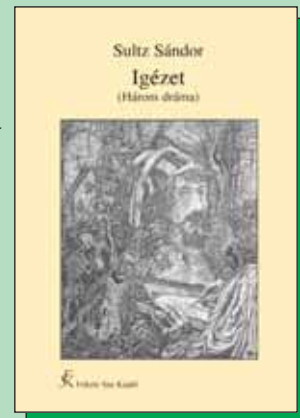
KÓKA ROZÁLIA:
Mesemondó gyerekek könyve
Öregbetűs Könyvek sorozat
A/5, 160 oldal, kartonált,
ISBN 978 963 9680, ára: 1500 Ft

A FEKETE SAS KIADÓ AJÁNLATA

FODOR ÁKOS: **Gonghangok**
B/6, 324 oldal, kartonált,
ISBN 978 963 9680 37 1, ára: 2600 Ft

SULTZ SÁNDOR: **Igézet**
(három dráma)
A/5, 228 oldal, kartonált, ISBN 978
963 9680 37 1, ára: 2300 Ft

MÓSER ZOLTÁN: **Arc/mások**
(fekete-fehér fotoalbum)
210 x 180 mm, 112 oldal, ragasztókötet,
ISBN 978 963 9680 42 5 ára: 1900 Ft

MAGYAR HARANGOK 2.
137 x 170 mm, 224 oldal,
keménytáblás, cérnafűzött,
ISBN 978 963 7058 48 6, ára: 4900 Ft

FEKETE SAS
Könyvkiadó

E-mail: feketesas@feketesas.hu
Honlap: www.feketesas.hu

A GONDOLAT KIADÓ decembéri újdonságaiból

JORIS, LIEVE
A melankolikus forradalom
Fordította TORÓ KRISZTINA

Lieve Jorisnak, a Hollandiában élő flamand íróőnök ez a riportkötete az 1989-90-es magyarországi rendszerváltás krónikája, és annak 20. évfordulója alkalmából jelenik meg. Joris 1989 és 1990 tavasza között négyszer járt Magyarországon.

Írók, filmrendezők, szociológusok, ellenzéki politikusok, értelmiségiek, tragikus sorsú „átlagemberek” történeteit hallgatva próbálja megfeyteni az akkori és korábbi Magyarországot. Könyve izgalmas, néhol távolról, néhol empátiákkal megírt krónikája a magyar rendszerváltásnak.

320 oldal, A5, kartonált
Ar: 2850 Ft

GRAF, FRITZ
A mágia a görög-római világban
Fordította TORÓ KRISZTINA

Electa

Fritz Graf könyve az ókori mágiát a fogalom korabeli használatából kiindulva nem az okkultizmus egy formájának, hanem az isten-ember viszony egyik aspektusának tekinti. A könyv középpontjában a mágius rituálék végző személye, azaz a mágius alakja, valamint az általa gyakorolt varázslati formák és rituálék állnak. A szerző részletesen bemutatja a mágius rituálék különböző típusait, külön fejezetben tárgyalva például az antik szerelmi mágiát.

240 oldal, B/5, kartonált
Ar: 3590 Ft

DRAAISMA, DOUWE
Kizökkent elmék
Fordította BÉRCZES TIBOR

A pszichiáterek és a pszichológusok gyakran azzal tisztelegnek szakmabeli kollégáiknak, hogy elneveznek róluk valamit – természetesen betegséget. Alois Alzheimer, James Parkinson, Szergej Korszakov, George Gilles de la Tourette vagy Hans Asperger mind-mind hús-vér emberek voltak valaha, ám a nevük mára pusztá szakkifejezéssé változott. A *Kizökkent elmék* szerzője, Douwe Draaisma tizenhárom ilyen „név” életét rekonstruálta. Megnézte, mit is fedeztek fel pontosan, kik voltak a betegek.

365 oldal, A/5, kartonált
Ar: 3500 Ft

A családnév-változtatások történeti időben, térben, társadalomban

Szerkesztette: FARKAS TAMÁS és KOZMA ISTVÁN

A névmagyarosítások folyamata megváltoztatása a 19-20. századi magyar történelem igen sajátos, összetett és jellemző jelensége volt. A névmagyarosítások történetük során többszáz magyarországi család életét és nevét érintették; egyes nemzeti, etnikai vagy kulturális kisebbségek esetében különösen is jellemző eseményként.

A kötet e számos vonatkozásában mindmég feltáratlan jelenséget vizsgálja meg közelebbről.

412 oldal, B/5, keménytáblás
Ar: 3800 Ft

Gondolat Kiadó
1088 Bp., Szentkirályi u. 16.
Tel.: 486-1527
www.gondolatkiado.hu

GONDOLAT KÖNYVESHÁZ

Nagy kedvezménnyel vásárolhat az irodalom, a társadalomtudományok, szak- és ismeretterjesztő kiadványok köréből és a felsőoktatásban használatos tankönyvekből.

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10-től 18 óráig, szombaton 10-14 óráig

Cím: 1053 Budapest, Károlyi M. u. 16. (Petőfi Irodalmi Múzeum bejáratánál)
Telefon: 266-4999

Aczél Gábor
KALANDOZÁSOK URBANISZTIKÁBAN

Pallas Páholy Kulturális és Kiadói Kft., 2490 Ft
„Manapság a szakmában sokan beszélnek a városrendezés és az építészeti különválásáról, és természetesen részben indokolt is ez a folyamat. Én azonban mindig is úgy gondoltam, hogy egy városrendezőnek – legalábbis amit én ez alatt a szó alatt értek – az építéshez nagyon is közeli adottságokkal kell rendelkeznie: térlátás, kreativitás, kompozíciós készség, szintetizáló képesség. Én mindig építésznek tartottam magamat. Olyan építésznek, aki történetesen városrendezéssel foglalkozik.”

A BUDAPESTI TELEKI TÉKA AJÁNLATA

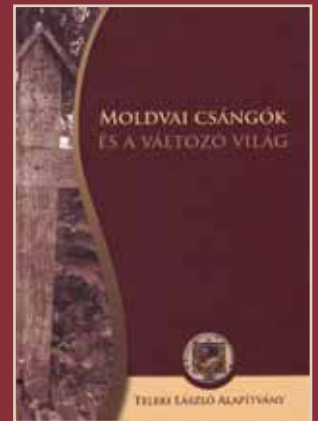

Díószegi László (szerk.)
MOLDVAI CSÁNGÓK ÉS A VÁLTOZÓ VILÁG

Magyarságkutatás könyvtára

Teleki László Alapítvány 2009., 244 oldal, 2990 Ft

A közölt tanulmányok 2008. május 8-10-én Bákóban, a Teleki László Alapítvány által rendezett Veszélyeztetett örökség, veszélyeztetett kultúrák. A moldvai csángók című nemzetközi tudományos konferencián hangzottak el.

Szűcs Édua
KARIKATÚRÁK 4.

Pallas Páholy Kulturális és Kiadói Kft., 2500 Ft

Akár az olimpiák, vagy a parlamenti választások esetében, idővel megszokja az olvasó, hogy négyévente új Édua albumot vehet a kezébe.

Az idei immár a negyedik válogatás, negyedszerre tekinthetünk be a karikaturisták között már csak női mivolta miatt is kurióznak számító művész sajátos világába.

A kötetek megvásárolhatók: Budapesti Teleki Téka
1088 Budapest, Bródy S. u. 46. Tel: 787-5661; Fax: 266-0857
E-mail: otkonyv@chello.hu; www.telekiteka.com

AJÁNDÉKOZZON TUDÁST KARÁCSONYRA!

928 oldal, 13 000 Ft
Fejlesztőknek, egyetemi hallgatóknak.

976 oldal, 13 000 Ft
Fejlesztőknek, egyetemi hallgatóknak.

392 oldal, 6 000 Ft
Fordítóknak, egyetemi hallgatóknak.

456 oldal, 5 900 Ft
Játékfejlesztőknek, diákoknak.

ÚJDONSÁG!
528 oldal, 7 500 Ft
Rendszergazdáknak, felhasználóknak.

ÚJDONSÁG!
432 oldal, 6 500 Ft
Fejlesztőknek, egyetemi hallgatóknak.

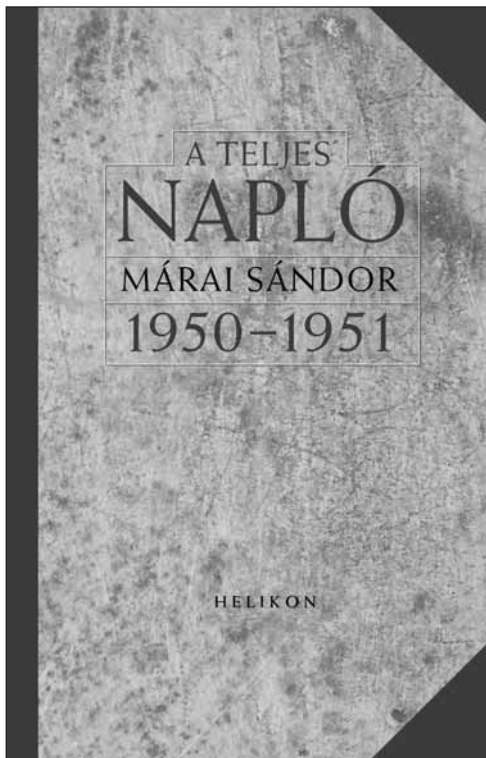
Legyen tagja az Informatikusok Könyvklubjának, részletek a weblapon: www.szak.hu

A könyvek megrendelhetők a Kiadó címén, beszerezhetők a szakkönyveket forgalmazó könyvesboltokban és viszonteladóknál.

SZAK Kiadó Kft. ☒ 2060 Bicske, Diófa u. 3. ☎ 06 22 350-209 Fax: 06 22 565-311 • info@szak.hu • www.szak.hu

Magyar irodalom

„Nincs hazám...,
és már nem va-
gyok fiatal.”
Márai Sándor
naplója

■ Ahogy telik-múlik az idő, a közelmúlt is terjedelmes magyarázatra szorul. A könyvesboltban böngésző fiatal pár beszélgetésfoszlányaiából egyértelművé vált számomra, hogy a Márai-kötet címét elolvasva – A teljes napló (1950–1951) – azt latolgatták, vajon milyen sikamlós részek maradhattak ki a korábbi kiadásból.

Márai szemérmes író. Naplóját eleve kiadásra, nem az íróasztalfióknak szánta. Ha az előző kiadásból kimaradt is valami sikamlós részlet, az legfeljebb politikai pornográfia lehet, olyasmi, ami a Rákosi-korszak, a Szovjetunió, szóval a létező szocializmus viselt dolgait illeti. A naplónak ez a kötete a magyar történelem egyik legsötétebb időszakáról, az ötvenes évek elejéről szól. Ezek a napok elevenednek meg az országtól távol, Olaszországban, de még Európában, a tá-

gabb hazában.

Márai Sándor kétségkívül a magyar próza egyik legnagyobb alakja. Regényei nemcsak magyar nyelvterületen sikerkönyvek, hanem Olaszországban is, és egyre-másra készülnek művei-

ből angol fordítások is. Színműveit mind a mai napig műsorokra tűzik, és telt házak előtt játsszák a teátrumok. A naplóiban megragadó feljegyzéseinek iróniája – a maró gúny és a metsző szellemesség –, illetve növekvő nosztalgiaja, melyet kíméletlenül ostromozott szülőföldje iránt érzett. E műfajt élete végéig művelte; a naplóíró Má-

rai csaknem olyan jelentős, mint a regényíró. – 1967-ben végrendeletet készített, melyben művei magyarországi kiadását két feltételhez kötötte: a szovjet csapatok kivonulásához és a szabad, demokratikus választások kiírásához.

1950. január 2-án ezt jegyzi fel: „Csak valamilyen csodaszerű fordulat mentheti meg a magyarságot, az amerikaiak kivásárolják, vagy valamelyes új fegyverrel kikényszerítik a szovjet rabságból a csatlós országokat, vagy a szovjeten belüli fordulat, földrengésszerű változás következik be, más nem segíthet. Ez kevésbé valószínű. Háború, úgy tetszik, nem lesz, s ez így jó, mert csak az örültek kívánhatnak háborút, fel kell készülnünk arra, hogy minden marad, hosszú időn át, így, ahogy most megkocsonyásodott a világhelyzet s azon belül az egyén sorsa.”

A Napló lapjain egy felelős értelmiségi alakja ölt egyre határozottabb alakot előttünk. Tanúi lehetünk, hogyan gyarapítja napról napra szerteágazó ismeretei amúgy is hatalmas tárházát. Olvas szépirodalmat, filozófiát, mindennap egy-egy szakaszt a Károli-bibliából, majd száz-százötven sort az Odüsszeiából, de politikai elemzéseket, napilapokat, szemléket is – mindezt számos nyelven. Nemcsak olvasmányairól számol be a lapokon, hanem baráti beszélgetéseiről, templomjárásairól, magányos séták elmélkedéseiről, a havas Vezúvról, véget nem érő bármészakodásról a kikötőben.

1950. június 7-én írja a naplóba: a magyar rádió a „könyvnapok nagy sikeréről lelkendezik”. Maró gúnnal jegyzi meg: ezek az „izmos fiatal tehetségek: Rákosi, a stilszta és Gerő a szimbolista és egy Illés Béla nevű tollnok, akik ma a magyar irodalom jelmezében mernek fellépni”, a legveszélyesebb ponyva, ami csak valaha is volt.

1951. december 31-én, amikor a hatóságok csaknem egyéves aktatologatása után, megkapja a vízumot Amerikába, így fohászodik: „Istenem adj erőt, hogy ne menjek Amerikába! Nem akarok vétkezni, tudom, hogy a veszélyek végtelen sora vár itt reám és reánk – de ezek a mi veszélyeink. Azok a veszélyek odaát idegenek, nem emberszabásúak. Nem európai, hanem amerikai veszélyek. S ezektől a másféle veszélyektől félek.” – Keserűen jegyzi meg: „És van valami külö-

nös kietlenség bennem és körülöttem is. Nincs hazám, talán ez. És már nem vagyok fiatal.”

Bártfai László

Márai Sándor:

A teljes napló 1950–1951

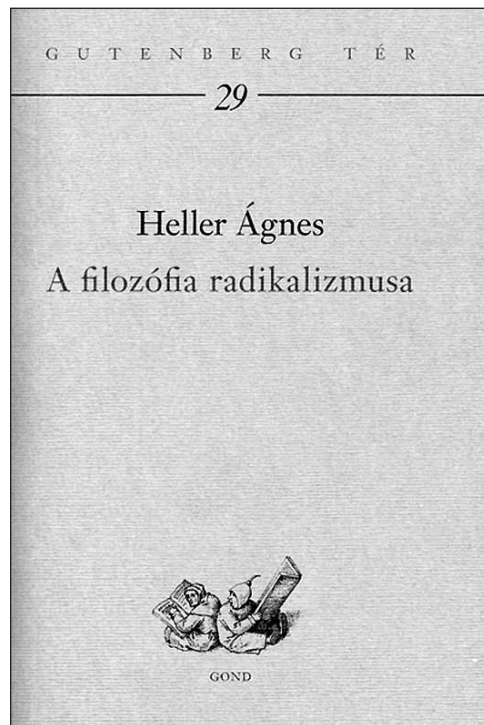
Helikon Kiadó

472 oldal, 4990 Ft

Filozófia

Szerelmi vallomások a filozófiához

■ Kettős szerelmi vallomást is tartalmaz a filozófiához Heller Ágnes A filozófia radikalizmusa című, most megjelent kötete. Az első vallomás – Don Giovanni 1003 spanyol szeretőjére utalva – 1003 tézis a filozófiáról címmel íródott. Majd Vajda Mihály baráti kritikája nyomán a szerző ezt elvetette, s készült el a magyarul eddig még nem

olvasható, új, végleges változat, a Vallomás a filozófiáról, több mint harminc évvel ezelőtt, 1975-ben. A szerelmi vallomásban talán még nincsen semmi meglepő, hiszen ki ne tudná, hogy a filozófia magyarul a bölcsesség szeretetét jelenti.

Abban viszont igen, hogy a szerző úgy vall szerelmet, hogy egyúttal felfedi szerelmének titkát. De hát egy filozófus valóban csak így vallhat szerelmet, elemezve, kedvesét ezáltal azonnal meztelenre vetkőztetve, tehetnének hozzá kajánul. A filozófus szerelme, s vallomása csak így lehet őszinte. Mi pedig, befogadók, rácsodálkozhatunk a királyra, hogy az meztelen. S már itt eldőlhet, hogy – a szerző osztályozását használva – teljes vagy részleges befogadói leszünk-e a vallomásnak, vagy esetleg elfordulunk tőle. A filozófia a szerző szerint szeretve keresi az igazat és a jót, s a kettő egységét. Keresi Csipkerózsikát, akiről tudja, hogy létezik és szép, de nem tudja, hogy milyen. Azért keresi, hogy felismerje és életre csókolja. Minden filozófia azonban maga alkotja meg a saját Csipkerózsikáját, így aztán nagyon is jól tudja, hogy milyen – mutat rá Heller. A titok, a trükk tehát itt van: a filozófia, amit szeretve keres, az igazat és a jót, arról már eleve tudja, hogy megtalálja, és az első pillanattól kezdve, intuíció alapján azt is, hogy milyen. Nincs szó azonban félrevezetésről, csalásról, a filozófia éppen azáltal teljesíti feladatát, hogy állítja: keres és nem tud semmit. A filozófia ugyanis demitologizál, állítása felhívás: kérdőjelezünk meg mindent, gondolkodjunk a saját eszünkkel. Érvei az együttgondolkodást, felvezetést szolgálják az igazhoz és a jóhoz egy adott filozófia saját világába. Heller szerint a filozófiának saját nyelve van, melynek jellemzője a lét és a legyen (a jó és az igaz egysége) közötti feszültség, adott esetben ellentét, valamint a lényeg és a jelenség közötti különbségtétel. A puszta lét valóságossága tehát a legyen mértékén mérettetik meg. S így már megmagyarázható, hogy mit jelent a filozófia radikalizmusa. A

szerző szerint minden filozófia radikális. Hiszen látzatnak, véleménynek nyilvánítja mindazt, amit előtte igaznak és jónak tekintettek, s ezzel szembeállít egy igazi igazat, jót és szépet, melyről mindeddig semmit sem tudtunk. A filozófiai kritika ezért értékvita, egy életforma kritikája és egy másik életforma javaslata. Ezzel máris eljutottunk a Vallomás második fejezetéhez, amely az érték fogalmát elemzi, máig értékes gondolatok, így például az alá- és fölérendeltségi viszonyok, valamint a személyes függőségi viszonyok kíséretében. A pluralizmus védelmében kitér az akkor aktuális Apel–Habermas vitára is a racionális kommunikáció elméletéről. Az utolsó fejezet az akkori újbaloldali retorika nyelvén mintha a feje tetejéről a talpára akarná állítani az egész filozófiát, új értelmet adva a radikalizmusnak. Itt már csak a radikális szükségleteket megtestesítő filozófia a radikális, melynek Marx a kanonikus filozófusa. A filozófiai kategorizálást a baloldali és a jobboldali radikalizmus politikai fogalmai veszik át, melyek alá meglehetősen szubjektív alapon soroltatnak be a különböző szellemi irányzatokat. Heller végül is elismeri, hogy radikális eszményei antinómiákhoz vezetnek, melyek filozófia világ nem, hanem csak praktikusan oldhatók fel egy totális társadalmi forradalomban. Mint mondja: a filozófia csak normát ad a világ számára, s akarja, hogy az emberek adja-

nak világot a norma számára. A kötet függeléként tartalmazza Vajda Mihály: Lehet-e a filozófus az emberiség funkcionáriusa? című tanulmányát is.

Végezetül: a filozófia szerelmesének őszinteségéről meggyőződünk, itt most az a kérdés, hogy hiszünk-e az újbaloldali radikális filozófus pátoszának őszinteségében.

Hudra Árpád

Heller Ágnes:

A filozófia radikalizmusa

Gond-Cura Alapítvány

509 oldal, 2900 Ft

Szociológia

Virágozzék hát...

■ ...száz („ezer”) virág, de gyomnövényeket nem törünk el kertecskénkben – ,s hogy mi a gaz, azt Mi és Fő-kertészeink szava dönti el.

Szinte a ma született csecsemők is tudják, minő sajtósan sorsfordító esztendő volt a szimbolikus-mitikus 1968 (azok sem tudják, akik megélték, azok sem, akik kutatják,

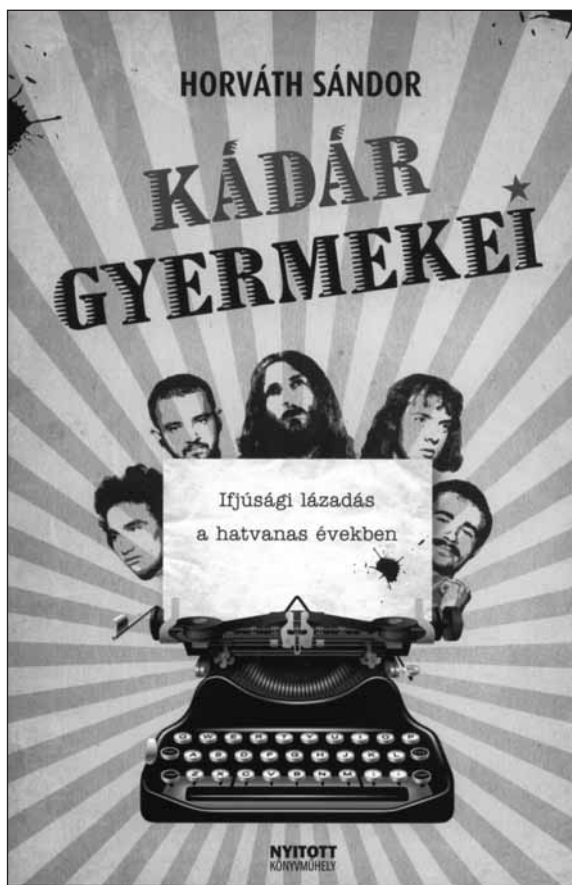
arra, hogy miféle paradigma váltása történt „Nyugaton” és „Keleten”, számos magyarázat született/születik, miként arra is, hogy semmilyené), amely azért így vagy úgy, fontos történések eredője volt, és persze – kölcsön(?)hatások ide vagy oda –, egészen más előzmények és következmények láncolatába illeszkedett.

1969 júliusában „a Bazilika irányából” érkező furcsa csoport vonulását észlelhetők az arra járók: a többségükben hosszú hajú és feltűnő ruhaviseletű fiatalok sajátos díszlépésben vonultak, gyermekdalokat énekelve, de – hála a gyors és hatékony rendőri fellépésnek –, a tanúk jóvoltából az is hamar kiderült, hogy az Erica (náci induló) dallama is azonosítható volt, igaz, erre vélhetőleg saját gyártmányú „trágár szövegeket” énekeltek. Lett is az egészből „fasiszta per”.

Ezek a fiatalok!!! Volt-e nekik bármikor is sajátos (definiálható) szubkultúrájuk? Nyilvánvalóan: nem. De van értelmezhetősége magának a „szubkultúra” fogalmának? A megolvasott

mű szerzője szerint ez „módfelett kérdéses”, e sorok jegyzője szerint igen, csak éppen hangsúlyozottan többes számban érdemes és lehet használni a kategóriát, de tekintsük ezt itt mellékszáltnak.

Alapfogalmak sorjáznak. Itt van az identitás fogalma és jelensége például; annak a belátása fontos, hogy ki a lakúlsában, fennmaradásában és „működésében” milyen alapvető szerepe van a közegeknek, a diskurzusnak. Közhelesnek tűnik tán? Mindegy: nem lehet elégszer hangsúlyozni. Főleg,

ha konkrét korszak nagyon is konkrét történései az elemzés tárgya.

A közegnek részei (tárgyai?) a kriminalizált ifjak, éppúgy és főleg a rendőrség, az „állambiztonsági szervek”, a virágzó (sokak által olvasott–nézett!) szocbulvár, és mindazok, akik „kompetensek a témában.” És itt álljunk meg egy (polgári) szóra! Bugyutaság volna elnyomók és elnyomottak elrajzolt mátrixában elhelyezni a szereplőket, miként magát a kort, leegyszerűsítve. A társadalmi tér természetesen a „korai ötvenes években” sem volt két osztatú – később sem. A hatalom és az ő törekvései, preferenciái és implikációi koránt sem voltak olyan monolitikok, mint tán sokak gondolnák. Az alattvalók – figyelem! – szintén nem.

Időbe és sokféle módosulás/módosítás sorába tellett, ahogy a jampecektől, huligánoktól eljutott a hivatalosság által generált közbeszéd a galerikig, a hippikig etc., a módszerek változásai azonban inkább taktikaiak, mintsem stratégiai nyomvonalat követnének.

De kik „Kádár gyermekei”? Ők egy picit mintha ebben a sokuk történetét, sorsát roppant munkával restauráló, „akit még lehet” megszólító műben is (nem terjedelemben!) alulreprezentáltak lennének. Nem véletlenül. Indián, Nagy Kennedy, Szőke Lord, Szerzetes, Kacska és a többiek a szerző kiváló munkájának köszönhetően – nem csak történettel bíró személyek, többek enél, ám közös sorsuk, „ellenparadigmájuk” nemigen van. Meg lehet ismerni őket, de a cím egy kicsit csalóka: nem róluk, hanem a „Szép Új Világról” szól a letehetetlen történet

Sz. J.

*Horváth Sándor:
Kádár gyermekei
Ifjúsági lázadás a hatvanas években
Nyitott Könyvműhely
288 oldal, á. n.*

Művészettörténet

Bútorremek a szecesszióból

■ 2009 őszén az Iparművészeti Múzeum nagyszabású kiállítást rendezett a magyar szecesszió bútorművészetének mester munkáiból. Ennek apropóján Somogyi Zsolt történész, a múzeum munkatársa, a szecesszió iparművészetének kutatója összeállított egy átfogó, mégis praktikus kötetet a bútortervezőkről és mesterdarabjairól. A Corvina Kiadó közreműködésével megjelent kötetet több mint 130 illusztráció díszíti, köztük mai és archív fotók, eredeti tervrajzok, bútorrészletek és valaha létezett enteriőrök megörökítései. A szerző nemcsak az 1900 körüli magyar bútortervezés eredményeit kívánja közzétenni, hanem bebizonyítja, hogy a magyar tervezők nemzetközi szinten is az élvonalba tartoztak. A bemutatás a stílusirányzatokat követi. Megismerkedünk a szecesszió fogalmával, hazai térhódításával, ami egyáltalán nem volt egyszerű a historizmus és az eklektika mellett. A szecesszió a közép- és nagypolgárság stílusa lett elsősorban, az arisztokráciában és az alsó néprétegekben kevésbé hódított, bár erre is van példa. A szecesszió szellemében teljes enteriőrök készültek: nappalik, ebédlők és hálószobák, annak minden kellékével, sőt gyerekszobákat is terveztek a művészek. Jellemzően építészek és képzőművészek terveztek a szecessziós bútorokat, a kivitelezők pedig ügyes bútorasztalosok, vagy bútorgyárak voltak. A

tervezőket a stílusirányoknak megfelelően veszi sorra a szerző. A szecesszió erősen kötődik a nemzeti stílus kialakulásához, a népi ornamentika felfedezéséhez. Huszka József híres gyűjteményt készített a nemzeti motívumokból, Lechner Ödön pedig a népi – és a magyarság keleti eredetéből kiindulva – a keleti motívumok ötvözéséből alkotott új stílust, és teremtett iskolát. Ehhez az irányzathoz tartozott Faragó Ödön, Ko-

mor Marcell, ifj. Bodon Károly vagy Nagy Lázár. Az ún. „kispolgári szecesszió” alapja a lechneri stílus.

A nemzetközi irányzatok hatása jobban érződik egy másik csoport képviselőin. Horti Pál művészete például a nemzetközi áramlatok szintézisének tekinthető, Rippl-Rónai József tervezte az egyik első magyar szecessziós enteriőrt, egy ebédlőt az Andrássy család részére. A tervezők jellemzően nemcsak bútorokat, hanem kiegészítőket is terveztek a legapróbb részleteig. Ide tartozik Jámbor Lajos, Vaszary János, Bálint Zoltán, Spiegel Frigyes vagy Vidor Emil. A harma-

dik nagy irányzat a néprajzi gyűjtéseken alapuló bútorművéség volt, amely például a Malonyay Dezső-féle gyűjtések mentén indult el, és a tiszta forrás jelentőségét hirdette. A Gödöllői Művésztelep alkotói, Körösfői Kriesch Aladár, Nagy Sándor, Undi Mariska bútorait ebben a szellemenben tervezték. A stílusirányzat kiemelkedő mestere lett Toroczka Wigand Ede, az általa képviselt „deszkastílus” hatott Pálincás Béla vagy Wessely Vilmos alkotásaira is. Ennek az irányzatnak a képviselői már nemcsak a szalonokba, ebédlőkbe terveztek bútorokat, hanem például gyerekszobákba is. A negyedik irányzat, a késő szecesszió mesterei a geometrikus díszítéssel és a visszafogott elegancia alkalmazásával már az art deco alapjait tették le. Egyik legnagyobb mestere, Lajta Béla a lechneri alapoktól indult,

majd a népies szecessziónt át egyénien kialakított formavilágig jutott el. Hasonló utat tett meg Vágó József, aki az elegáns, nemegyszer luxus anyagok használatával már egyértelműen az art decót előlegezte meg. Kozma Lajos, Maróti Géza, Menyhért Miklós és Vas Béla szintén a késő szecesszió kiváló mesterei. A reprezentatív könyvet életrajzok és irodalom egészíti ki.

szénási

*Somogyi Zsolt:
A magyar szecesszió
bútorművészete
Corvina Kiadó –
Iparművészeti Múzeum
200 oldal, 4490 Ft*

Maradunk a Földön?

Beszélgetés Bán Lászlóval

„száz év múlva ugyanannyian fogják egymást eltaposni, és ugyanannyian fogják előreengedni a nőket és a gyerekeket egy olyan vészhelyzetben, mint száz évvel ezelőtt.”

Mindig izgalmas megismerni teremtő fantáziával megáldott emberek jövőképét. Különösen, ha olyan alkotókról van szó, akik saját területükön már bizonyították, hogy fontos vonásait ismerték fel ennek a világnak. Huszonegy jeles magyar tudóssal, művésszel, alkotó emberrel beszélgetett Bán László a lehetséges jövőkről Száz év múlva című könyvében. Én pedig vele beszélgettem erről.

■ – Ön újságíró és tanít, meséljen kicsit magáról, hogyan indult el a pályán?

– Eredetileg természettudományos végzettségem van: mérnök-rendszertechnikus vagyok, de nagyon sok mindent csináltam az életben. Voltam segédszínész, az ELTE-n filozófiát tanultam, és a Műegyetemen filozófia-gyakornok voltam. Foglalkoztam filmmel, forgatókönyvírással, aztán végül úgy lettem újságíró, hogy a Riporter kerestetik-en, 1975-ben Déri Jánosékkal együtt elindultam, de engem nem a tévé, hanem a rádió érdekelt, így rádiós lettem. Ott éltem le a Rádióban az életemből 32 évet – Szonda, Mindennapi tudomány, Fórum és a többi. Most szabadúszó vagyok és sok mindent csinállok, amire eddig nem volt időm, például ezt a könyvet...

– És a tanítás?

– Az ELTE-n létesül egy Tudománykommunikációs szak, amiből nincs még egy az országban, sem Közép-kelet-Európában, és erre hívtak meg. Jelen pillanatban felvezető kurzusok vannak, én tudományos médiát, főleg rádiózást tanítok.

– Hogyan született meg ennek az interjúkötetnek az ötlete?

– Amikor a Műegyetemen voltam gyakornok a filozófia tanszéken, volt ott egy jövőkutató csoport, már akkor nagyon izgatott a jövő, és most visszatértem ehhez a témához. Persze ha nagyon hosszú távban gondolkozunk, az science fiction-ös, ha nagyon rövid távon, az előrejelzésszerű, de az sem igazán megbízható. Arra gondoltam, hogy legyen néhány emberöltőnyi a vizsgált időszak, körülbelül száz év, mert annyi idő alatt elég sokat tudnak változni a dolgok, de talán még el tudjuk képzelni, hogy mi lesz a világból.

– Hogyan választotta ki a riportalanyait? Igen színes a beszélgető partnerei palettája, a teljesség igénye nélkül, van köztük: jövőkutató, fizikus, matematikus, zenész, szociológus, színész, építész, pszichiáter, sakkozó....

– Én elsősorban tudósok közt mozogtam mint újságíró, de foglalkoztam kultúrával is, ismerem a művészeket, előadókat, a más típusú alkotókat is, és úgy gondoltam, hogy sokféle alkotót szeretnék képviseltetni. Az volt a fontos, hogy olyan emberek legyenek, akiknek van fantáziájuk a világról.

– Ha már a fantáziánál tartunk, számomra érdekes, hogy például írókat nem kérdezett meg.

– Ez nagy kudarcom: bár vannak a kötetben író emberek, mint például Csányi Vilmos, Jelenits István, Vekerdy Tamás, Müller Péter Sziámi és még sorolhatnám, de igazi nagy író azért nincs benne, mert nem vállalták. Többüket megkerestem, de nem tudnak beszélni arról, ami nem foglalkoztatja őket. A „mentségük” az én számomra az, hogy egy író nyilvánvalóan csak akkor akar valamit kommunikálni, ha azt ő nagyon megrágtá már...

– És annak mi az oka, hogy a 21 emberből csupán kettő a nő?

– Itt is számos kudarc ért. Persze ez nem azt jelenti, hogy olyan sok hölgyet megkerestem, hogy fele-fele lett volna az arány, az nem is lett volna reális, ha megnézzük az ismert tudósokat, művészeket, hogy milyen a nők aránya ebben a körben. De itt is vagy elutasítás ért, vagy úgy alakultak a dolgok, hogy valahogy nem tudott összejönni, ami, azt gondolom, nem véletlen. Persze magam is méltóbbnak találtam volna, ha több hölgy megszólal...

– Vannak a kötetben visszatérő témák az ember-gép szimbiózisától a szinglik társadalmán át Kína jövőbeli szerepéig. Ezek tudatos szerkesztői/írói kérdések voltak?

– Nekem is van elképzelésem arról, hogy milyen lesz a jövő. Ha az ember olvas, meg lát és hall dolgokat, nyilván kialakul az elképzelése arról, hogy milyen lesz a világ, és hogy mik lehetnek ennek a köz-

ponti kérdései, amiket nevezhetünk „csomópontoknak” is. Mondjuk, az, hogy a társadalommal mi lesz: hogy jönnek a szinglik, ami már most látszik, vagy, hogy jönnek az öregek, ami szintén látszik, az nyilvánvalóan kihagyhatatlan, nekem meg sem kellett sokszor kérdeznem, a legkülönbözőbb típusú emberek, a fizikustól a zenészig, szóba hozták. Mindenki, aki előre gondolkodik, eltöpreng például azon, mi lesz a világgal az erőviszonyok tekintetében, úgy vélem, ez is megkerülhetetlen. Nem biztos, hogy száz év múlva Amerika fogja uralni a világot: nagyon sokan azt mondják, majd Kína, utána jön India.

Különböző szintekről szól a könyv, a legegyszerűbb hétköznapi élettől, hogy hogyan fogunk élni, közlekedni, lakni, a társadalom szerkezete milyen lesz, hogy szétesünk-e egészen, vagy megyünk a közösségek felé, és végül, hogy az egész világ megmarad, vagy nem marad, lesznek-e országok vagy nem lesznek, itt lakunk-e a Földön vagy másutt a világban. Ezeknek különböző szintjei vannak és a legtöbb beszélgetésben ezekről volt szó, kinek-kinek érdeklődése szerint. Van, akit a hétköznapi érdekel jobban, van, akit az elvi, társadalmi vagy akár a technikai vonatkozások.

– Az interjúk sorrendjében mi volt a meghatározó?

– Elindulunk egy egzaktabb közelítéssel, a tudósok felől, akiknek van valami irányultságuk: mondjuk Lovász László, a világhírű matematikus, akivel azt fejtegetjük, mi lehet az informatikával, a gépekkel. A megfoghatóbb dolgok felől megyünk a humánabb témák felé, az egyre elemelkedőbb nézetek és fantáziák felé, mint amilyen Sziámié vagy Jelenits Istváné.

– Miért a Titanic-állandó lett a kötet alcíme?

– Ez a kifejezés a Rudolf Péter-interjúban hangzik el, ezt vele találtuk ki. Az ő „mániája”, hogy száz év múlva ugyanannyian fogják egymást eltaposni, és ugyanannyian fogják előreengedni a nőket és a gyerekeket egy olyan vészhelyzetben, mint száz évvel ezelőtt. Magyarán, az emberiség morális állandója nem változik. A kérdés az, hogy engedjük-e, hogy ez a szám süllyedjen, vagy legalább ezt meg tudjuk őrizni...

Illényi Mária

Bán László: Száz év múlva
Saxum Kiadó, 252 oldal, 2500 Ft

Olvasásnevelő Híd, Séta és Ladik

Beszélgetés Havas Katalinnal

A Magyar Lapkiadók Egyesülete (MLE) honlapján a menüsor a szokványostól eltérő tartalmat jelöl: olvasásra nevelést. Ha rákattintunk erre az internetes fülre, a megjelenő ablak adatokat kér, köztük az iskola OM-azonosítóját. Az egyesület lassacskán öt éve végzi az iskolai kapcsolatokra épülő, csak részint terjesztésösztönző tevékenységet.

■ – Nem titkolt szándékunk, hogy kineveljük a jövő újságolvasó nemzedékét – mondja az MLE főtitkára, Havas Katalin –, de mindenekelőtt a magyar diákok PISA-mérések során nyújtott közepes teljesítménye ösztönzött bennünket arra, hogy tovább bővítsük a megyei lapkiadók által elindított programot. A nemzetközi eredmények azt mutatják, hogy a magyar fiatalok egy része funkcionális. Magam pályázatírást tanítok főiskolán. A hallgatóknál akkor válik tragikussá a helyzet, amikor esettanulmányt osztok ki nekik: nagy részük értelmezési nehézséggel küzd. Annyira távol áll tőlük a betű világa, hogy ha valami nem teszt formában áll előttük, ahol is a megadott lehetőségek közül kellene kiválasztaniuk a megfelelőt, akkor máris nagy gondban vannak. E messzire vezető probléma orvoslására találtuk ki a HÍD-at, amely a Hírlapot a Diákoknak mozgalom betűszava. Az országos program minden iskolai félévben útjára indul. Általában több iskola jelentkezik, mint amennyire számítunk, de senkit sem küldünk el, legfeljebb a kiadók felajánlotta periodikák elosztásával ügyeskedünk.

Hihetnénk, hogy csak a magyartanárokat villanyozza fel az ügy, pedig akár rajz szakos pedagógus, akár valamely természettudományos tárgy oktatója is lehet kezdeményező. Öt tematikus lapcsoport valamelyikét kell megjeleníteni jelentkezőknek, ezek a demokrácia, a társadalom-, gazdaság- és természetismeret, valamint a szövegértés témakörét ölelik föl.

– Bármelyik tanórán lehet újságot olvasni – folytatja a főtitkár. – Matematikaórán valamely gazdasági folyóiratot tanulmányozhatnak, de bármelyik napilap apróhirdetéséből, reklámjaiból számtani példák kreálhatók, de kalkulálhatnak a diákok a cikkekből meg tudott átlagfizetés vagy a családok háztartási költségvetése alapján. A biológiaórán előkerülhet a National Geographic, a GEO, a Természetbúvár vagy az IPM, amelyekben a tanmenet minden állomáshoz találnak olvasnivalót. Rengeteg ötlet született erre világszerte, mi ezekre a nemzetközi tapasztalatokra is alapozunk. A közép-kelet-európai országokban a miénkhez hasonlóak az olvasásra nevelési kezdeményezések, de Nyugat-Európában és a tengerentúlon sok évtizedes hagyománya van az ilyesféle mozgalomnak. A magyar egyesület több tucat példát áttekintett, mielőtt az osztrák olvasásra nevelési programban megtalálta volna a követhető utat. A Zeitung in der Schule elnevezésű kezdeményezés hivatalos fő támogatója az ottani oktatási minisztérium, s az olvasásra nevelési anyag a tantervben is szerepel. A minden tanórán használatos munkafüzetbe bekerülő cikkeket minden tanév elején a kiadók képviselőiből alakult szerkesztőbizottság válogatja ki.

Magyarországon az egyesülethez tartozó kiadók felajánlotta lapok kerülnek el az iskolákba. Az idei őszi „szemeszterbe” száztizenkét közép fokú oktatási intézményből kis híján 12 ezer diák kapcsolódott be, a lapkiadók pedig önköltségi áron 70 millió forint értékben ajánlottak fel újságot az olvasásra nevelés támogatására. A terjesztésben a Lapper, a Médialog és a Magyar Posta segít az egyesületnek, a diákoknak szánt példányokat díjmentesen juttatják el az iskolákba, az ország legapróbb településére is. Mivel a HÍD egyre népszerűbb, s a kiadók lassacskán eljutnak teljesítő-képességük határáig az efféle adományozásban, újabb módszereken gondolkodnak a szervezők. Havas Katalin így beszél róla:

– Éppen nagyarányú tananyagfejlesztés előtt állunk, a jövőben valószínűleg gyűjteményes kötetben tárjuk a diákok

elő a lapokból szkennelt olvasnivalót. Sürgeti ezt a megoldást, hogy az olvasásra nevelésben legerősebb bástyáinknak mondható salgótarjáni Madách Gimnáziumban már akkreditáltatták ezt a tantárgyat, így már érettségizni is lehet a *sajtó és nyilvánosság*-ból. További három iskola ugyanezre törekszik. Teljességgel azonban nem szeretnénk megfosztani a gyerekeket attól a lehetőségtől, hogy saját példányuk legyen. Fontos, hogy személyes kötődésük alakuljon ki a lapok iránt, érezzék az újság illatát, legyen nyomdafestékes a kezük.

Az Ipsos GfK felmérése szerint Magyarországon a 15–17 éves korosztály 76 százaléka lapolvasó, természetesen az ifjúsági sajtó áll hozzájuk legközelebb, a második helyen a női, a harmadikon pedig a megyei lapok szerepelnek. Lehet, hogy a bronzérem elnyerésében a Pannon Lapok Társasága adta ötlet nyomán szervezett SÉTA programnak is van némi szerepe. A Sajtó és Tanulás profilja az újságkészítés technikája felől közelít, megjelennek például SÉTA-oldalak a megyei lapokban, amelyek a középiskolások legjobban sikerült írásait teszik közzé. A Magyar Lapkiadók Egyesületében most folyó tananyagfejlesztés célja, hogy a két kezdeményezést országos olvasásra nevelési mozgalomban összefűlje. Együtt körülbelül negyvenezer diákhöz jutnak el fél évente, amihez hozzájárul az általános iskolákban jelentkező LADIK. A *Lapot a diákoknak* keretében a kisebbek a napi sajtóval összefüggő, korosztályuknak megfelelően játékos, versenyszerű feladatokat kapnak.

Kíváncsi voltam végül, hogy Havas Katalinnak vannak-e preferált sajtóorgánumai.

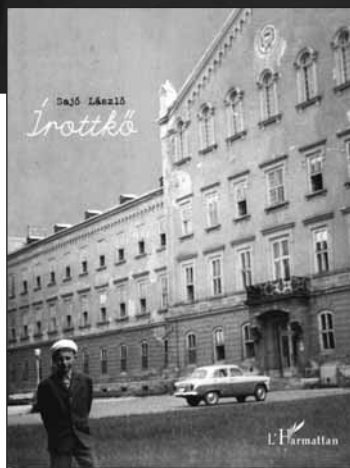
– „Mindenevő” vagyok – válaszolta –, a gasztronómiai folyóiratoktól az ismeretterjesztőkig minden érdekel. A lakásunk egy részében tornyokban állnak az újságok, s ez nem egyszerűen a munkámmal, hanem a gyűjtőszendélyemmel áll kapcsolatban. Amikor kicsi voltam, a Hahotákat és képregényeket halmoztam magam köré, és még most is bánom, hogy kamaszkoromban több évfolyamnyi periodika esett áldozatul egy selejtezésnek. Többé nem követem el ezt a hibát, inkább elviselem a család morgolódását, hogy nem kellene külön szobát tartani az újságoknak.

M. Zs.

Kőszegi történet

Beszélgetés Sajó Lászlóval

Az 1966. év több szempontból is kiemelt figyelmet érdemel. Az 56-os forradalom tízéves évfordulója mellett ugyanis ezen a nyáron zajlott a londoni foci-vb, itthon pedig az első, új arcokat felvilágosító nagyszerű táncdalfesztivál. És végül – ha már a személyes élettörténeteknél tartunk – az akkor tízéves Sajó László ekkor került Ottlik egykori katonaiskolájába. Az internátusban töltött, keserű édes év emlékét őrzi Sajó László legújabb könyve, az *Írottkö*.

■ – Az *Írottkö* – mely alcímként az *Emlékkönyv* megjelenést viseli – lényegében egy gyerekkori napló, mely nem csak gondolatilag, de formailag is igyekszik hűen visszaadni egy tízéves gyerek világát. Valóban létezik egy napló, mely a könyv alapjául szolgált, vagy írói fikció csupán? – Valóban létezik, azaz létezett egy emlékkönyv, amibe 1966. március 5-től írtam a napi történéseket. Azért emlékszem ilyen pontosan a dátumra, mert a bőrkötéses, kis lakkal záródó emlékkönyvet a 10. születésnapomra (1966. március 4.) kaptam a szüleimtől. A bejegyzések mellett az aktuális szerelmeim fényképét ragasztottam bele, amiket aztán rendre összetéptem, majd ismét összeragasztottam. A napló azonban elkallódott, ám a szüleimnek írt leveleket az édesanyám szerencsére megőrizte; ezeket most kicsit átírtam, sűrítettem. A hozzám írott levelekből például csak az utolsó szerepel a könyvben, de a többi is „beleírtam” a saját válaszaimba. Mondjuk, apám visszatérő üzenetét: „légy férfi”. Megmaradt néhány gyerekkori zseném is, pár vers és novella, ezeket szintén felhasználtam forrásként, de nem vettem bele a könyvbe, úgy döntöttem, inkább megkímélem tőlük az olvasót. Ami a formai „hitelességet” jelenti, próbáltam úgy írni, ahogy tízéves koromban. A könyv majdnem teljesen mellőzi a központosítást, a helyesírási hibák pedig egymást érik. Egyébként kb. húsz évvel ezelőtt már megírtam ennek a könyvnek az első változatát, aminek az volt az érdekessége, hogy maga a szöveg is dadogott. A kiadó azonban visszadobta, mondván, „ezt így nem lehet olvasni”. Jó, hogy így alakult, tényleg csapnivaló volt, olvashatatlan.

– Az *Írottkö* a kőszegi internátusban töltött egy esztendő örökíti meg. A bentlakásos intézet érdekessége, hogy itt játszódik Ottlik Iskola a határon c. regénye is. Mesélne erről a hatásról, illetve arról, hogy Ön hogy került az egykori katonaiskolába?

– A könyv szerint az Iskola a határon-t a kőszegi internátusban párhuzamosan olvasom a saját naplóm írásával, de valójában évekkal később akadtam csak rá az Ottlik-regényre. Akkor viszont hirtelen minden bevillant: a hatalmas, boltíves épület, az

ebédlő, a kietlen hálóterem, a lépcső, tán még a korlát kopásai is ugyanott vannak. Hihetetlen felismerés volt. Akkor már tudtam, hogy azt az egy évet, ott, az Ottlik-féle iskolában, meg kell örökítenem. Érdekesek ezek a megfigyelések, annál inkább, mivel Ottlik katonaiskolája a 60-as években, mikor én odakerültem, már bentlakásos gyógypedagógiai intézetként működött. A szüleim, Ottlik

főhőiséhez hasonlóan, tízévesen írtattak be az intézetbe, azért, hogy kigyógyuljak a dadogásomból. Korábban Tolcsváról hente hordtak be Miskolcra, beszédjavító rendelésre, de ez nemcsak fárasztó volt, de hatástalan is. Ezért döntöttek úgy, hogy a zempléni Tolcsváról az ország másik végébe küldenek. Engem, akit azelőtt, a tüdőbetegségem miatt, mindentől óvtak: nem ihattam hideg vizet, nem szaladgálhattam a többiekkel, még focizni is csak titkokban focizhattam, „nehogy kimelegedjek”. Az én kőszegi történetem (miután állandóan sírtam a honvágy miatt, és a szüleim végül is hazavittek) egyetlen tanévbe, a 65–66-os iskolaévbe, pontosan a húsvétól karácsonyig tartó időszakba sűrűsödik. Ezért egy kicsit patetikusan azt mondhatnám, ez az időszak az én személyes „antipassióm” a gyerekkortól a kiskamasz korig. Az otthoni „Kert” ellenpontja, ami a bűvópatakot, a „paradicsomot” jelentette. Nem állítom, hogy Kőszeg ahhoz képest a pokol, de a purgatórium biztosan. Mindenesetre sok változást hozó, különös jelentőséggel bíró időszaka volt ez az életemnek. Az otthon védett közegéből való elszakadást, az érést jelentette, a fizikai távolságot (egynapos volt az út), az egyedüllét megélését, a nemi fejlődést. Tízéves, alsós gyerekként, kisdobosként kezdtem írni, aztán elkerültem otthonról, jött egy új szeptember, és én „nagyfiú” lettem, úttörő. Összességében hasonlóképp éltem meg, mint Ottlik főhőse, a közönségbe való beilleszkedést, és a „hatalommal való” összeütközé-

seket. A párhuzamokra szerkezetileg is utaltam: az Írottkö ott fejeződik be, mikor a végére érek az Ottlik-regénynek. Így ér össze a két könyv.

– Ebben a helyzetben, mint írja, a legfőbb mentsvárat az írás jelentette.

– Nagyon korán kezdtem írni, de ebben valószínűleg közrejátszott a beszédhibám is, hiszen írásban könnyebben ki tudtam fejezni magam, mint szóban. Az első emlékezetes dolog, ami az íráshoz kötődik, az, hogy a nyári szünidőben foglalkozásodit játszottunk Tolcsván, a „kertben”. Mindenkinek volt valami foglalkozása: volt, aki presszós volt, más orvos vagy közértes. Én persze újságíró lettem. Egyedül írtam és szerkesztettem a Kisudvar című, öt példányban „kiadott” lapot, amit aztán 5 Ft-ért el is adtam. (Azért öt példányban, mert ennyi fért bele az írógépbe.) A következő siker egy NDK-s jutalomutazás, amit a Pajtás újság versíró pályázatán nyertem. Három hétre bekerültem egy „pionírlágerbe”, ahol Magyarországot kellett képviselnem. Először ültem repülőn, ez jó volt, a zászlófelvonások, az úttörő-egyenruha és a sorakozók rossz volt, míg a gyönyörű finn lányok (akiket egyébként a tábor végéig nem mertem megszólítani) megint jó. Visszatérve, valóban az írás jelentette a menedéket, azt, hogy visszahúzódhatam önmagamba. Mellette a foci okozta a legnagyobb örömet.

– A könyvben a személyes élettörténet mellett, mintegy háttérként jelenik meg a korhangulat, a Kádár- korszak társadalomrajza. Persze mindez egy gyerek látószögén keresztül.

– 56-os gyerek vagyok, így kikerülhetetlen, hogy megjelenjen a könyvben a Kádár-korszak hangulata, pontosabban az, hogy mi gyerekként hogyan éltük meg. Van bennem némi ambivalencia, ahogy földízem ezt az időszakot, mert most, felnőtt fejjel mondhatjuk, hogy ilyen meg olyan rossz, hazug és miegymás volt, de én mégis akkor voltam gyerek, akkor voltam először szerelmes. A Kádár-korszak számomra elsősorban a képmutatásról és a szerepjátszásról szólt, arról, hogy mást kell mutatni, mint akik ténylegesen vagyunk. Ez a „minthaság” átszötte az egész életünket. Az például gyerekként is feltűnt, hogy a szüleim más-ként beszélnek a vendégek előtt, mint magunk között, és tőlem is azt várják, hogy „mások előtt rendesen viselkedjek.” Aztán ott voltak az elejtett szavak a vacsoraasztalnál 56-ról, anyám ijedt arca, és apám fojtott dühe: „egyszer úgyis megtudja”. A legnagyobb kihívás az volt a sok alkalmazkodás közben, hogy megőrizzek valamit abból, ami tényleg én vagyok. A szerep-szerepjátszás aztán egész életemben meghatározó kérdés maradt. Szerepelni kell, el kell játszani valamit, ami nem én vagyok. Megfelelni annak, aminek mások akarnak látni. Ennek tipikus helyszíne volt az iskola. Ilyenkor jött/jön a dadogás.

– Az utóbbi időben prózakötetekkel jelentkezett (Írottkö, Öt és feles), várható, hogy visszatér a költészethez?

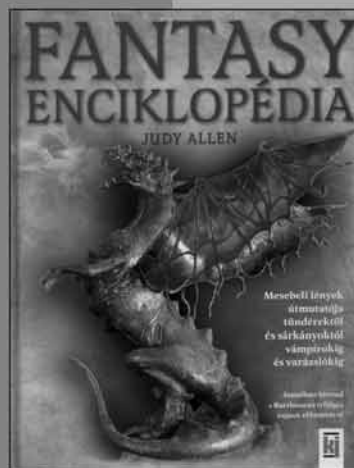
– Mikor ez a könyvterv fölmerült bennem, először azt mondtam magamnak: költő vagyok, mit érdekel engem a próza? Aztán rájöttem, hogy vannak olyan témák, amik csak prózába illenek. De az igazi szerelem a vers, amit az ember kézzel ír, akárha abba a bizonyos, lakattal lezárt emlékkönyvbe. Most, hogy jön ez a borongós őszi-téli idő, ez is versírásra inspirál. Azt hiszem, én alanyi módon költő vagyok, a próza csak kitérő és játék.

Maczkay Zsasklin

Sajó László: Írottkö

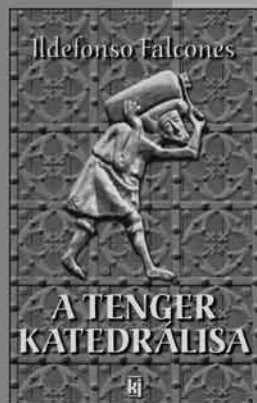
L'Harmattan Kiadó, 80 oldal, 1700 Ft

■ Elhunyt 2009. október 24-én könyvszakmai kollégánk és barátunk, Benjámín András, a Medicina Könyvkiadó nyugalmazott kereskedelmi vezetője. Emlékét megőrizzük.

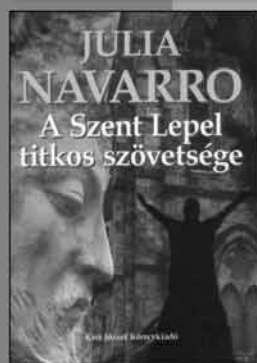
Judy Allen
Fantasy enciklopédia
144 oldal, 400 színes fotó, kép illusztrációval, 4480 Ft

Tündérek, sárkányok, varázslók, mágia és bűbáj – ismeretterjesztő képeskönyv gyerekek számára az emberiség képzeletében létező lényekről, a fantázia világáról.

Ildefonso Falcones
A Tenger Katedrálisa
486 oldal, 2990 Ft

A katalán középkor lenyűgöző regénye – életében a mennyet és a poklot egyaránt megjáró barcelonai Arnau Estanyol története.

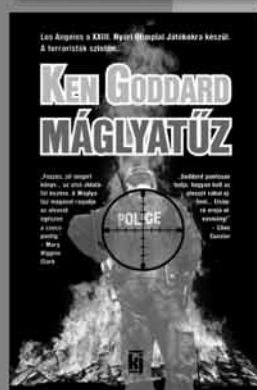
Julia Navarro
A Szent Lepel titkos szövetsége
464 oldal, 2980 Ft

Gyilkos és öngyilkos küzdelem a torinói lepelért, Jézus halála óta... Mindenki a Szent Leplet akarja.

Thomas Gifford
Assassinók
664 oldal, 2990 Ft

Nyolc gyilkosság. Nem tudni, miért... A nyomok az egyházon belüli titkos csoporthoz, az assasinókhoz vezetnek.

Ken Goddard
Máglyatűz
336 oldal, 2490 Ft

Nagyszerű krimi, kiváló olvasmány: Los Angeles az olimpiára készül – a terroristák szintén... Huntington Beachen úrrá lesz a káosz.

Csak keresni kell – a könyvesboltokban

www.konyv7.hu

Mi történt a Százholdas Pagonyban?

Megjelent a Micimackó folytatása

Több mint 80 évvel A. A. Milne második és egyben utolsó Micimackó-története után megjelent a világ leghíresebb medvéjének jogtulajdonosok által engedélyezett folytatása, melyet az angol szász megjelenés után mindössze egy héttel magyarul is bemutatott a Móra Kiadó. Az új történet szerzője David Benedictus brit író, színpadi szerző, forgatókönyvíró és színházi rendező; feladata volt, hogy az 53 éve elhunyt Milne szellemét felidézve írja meg Micimackó (eredeti nevén: Winnie-the-Pooh) és barátai újabb történetét. Az illusztrátor, Mark Burgessnek szintén a 33 éve halott E. H. Shepard stílusában kellett a kedves szereplőket újrarajzolnia.

– Néhány mesét valóban fordítottam már korábban is. Ezek közül a legfontosabb az Alice Tükörországban, amelynek előzményét Kosztolányi Dezső ültette át... Az ő munkájához kellett felnőnem, huszoneves pályakezdőként! (Néhány évvel ezelőtt, egy új kiadás kedvéért átnéztem a fordításomat, és nagy örömeimre nem is kellett sokat igazítanom a szövegen.) Természetes, hogy elvállaltam a fordítást! Budapesten Micimackóról utcát is elneveztek – ez a mese már-már szövegnek számít Ma-

■ Micimackó története időben egy évvel később játszódik, mint az 1928-ban megjelent második rész, a Micimackó kuckója. Róbert Gidából kiskamasz lett, Micimackó pedig felszedett magára néhány kilót. Tigris időközben megszerette a szedret, a szereplők kriketteznek, megjelenik a színen Vilma, a vidra, alapvetően azonban semmi nem változott a Százholdas Pagonyban: itt van Malacka, Nyuszi, Füles, Bagoly, Kanga és Zsebibaba is.

Benedictus – aki tíz évvel ezelőtt producere volt a brit színpadok közreműködésével készült Micimackó hangfelvételváltozatnak – komolyan vette a feladatot: elment a Kelet-Sussex megyében található Ashdown-erdőbe (Milne e helyszín alapján alkotta meg az eredeti történet színhelyét), beült egy kocsmába és megírta a szinopszist. Nem kapott teljesen szabad kezét (Nyusziból például nem lehetett kalóz), de a végső, jóváhagyott változat remek olvasnivaló lett – még akkor is, ha nyilván lesznek, akik azt mondják majd, a Micimackót nem lehet folytatni. A magyar változat is vegyes érzelmeket váltott ki az olvasókból. A fordításról Révbíró Tamást kérdeztem.

– Van-e valamilyen különleges kötődése a Micimackóhoz, vagy a gyermekirodalomhoz egyáltalán, hogy vállalta a fordítást? A fordítási repertoárjában látom, szerepelnek a gyermekirodalom darabjai, de nem ezek a jellemzők.

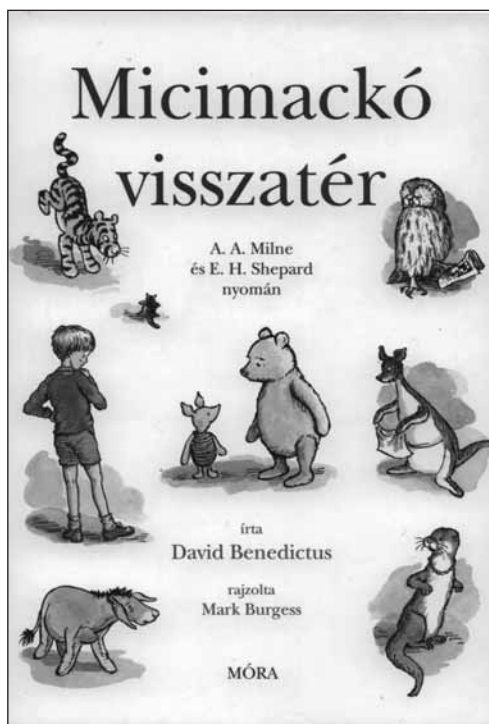
gyarországon. Az ilyen anyaggal dolgozni különleges öröm. A gyerekeknek szóló művek a fordító számára nem különböznek a többitől. Ugyanúgy magára kell öltetnie a szerző köntösét, mint minden más esetben. Az ideális eredmény az lenne, ha a fordítás olvasója ugyanolyan élményben részesülne, mint az eredeti mű olvasója a maga idejében. Persze ezt megvalósítani nem lehet, csak törekedni a megközelítésére.

– A jogtulajdonosok szigorú feltételeket szabtak a folytatáshoz. Ez az Ön kezét is megkötötte, csak Önnek nem az eredeti szöveghez, hanem a zseniális Karinthy Frigyes (illetve

ma már tudjuk, hogy a sok nyelven beszélő Mici néni) fordításához, elnevezéseihez és nyelvezetéhez kellett alkalmazkodni – ami szerintem, jól sikerült. Mi volt ez az Ön számára? Munka? Játék? Kihívás?

– Semmiféle rendkívüli megkötéssel nem kellett bajlódnom. A legjobb tudásom szerint dolgoztam, ahogy mindig. Munka volt, de ezúttal nemcsak az, hanem mindennapos örömforrás. Szerencsés vagyok: fordítói pályámon nem is volt ritka az ilyen kegyelmi állapot, amikor reggelente alig vártam, hogy leülhessek dolgozni, annyira magába ölelt, a közegébe vont a mű, amelyet fordítottam. Ezúttal is így történt.

– Az interneten olvastam hidegetmeleget erről a vállalkozásról. Biztosan számítottak rá, hogy lesznek lelkes Micimackó-rajongók, akik örvendeznek a folytatás láttán és lesznek, akik eleve elutasítanak minden új történetet. Mi tagadás, a Disney

Stúdió rajzfilmsorozata számomra is eljlesztő volt. Számoltak ezzel?

– A kiadó bizonyára számolt, engem azonban meglepett a tiltakozás. El sem tudom képzelni, miért ne folytathatná valaki – például – a Hamletet, az Anyegint, vagy, Uram bocsá', az evangéliumot? A kész mű, az eredmény ismeretében lehet eldönteni, hogy érdemes volt-e belefogni. Aki látatlanban elutasítja a hasonló próbálkozásokat, az korlátozza a szabadságot – legalábbis a magáét. (Ismerem olyan kissrácot, aki rajongásig szerette, mohón habzsolta a Walt Disney-féle Micimackó-rajzfilmeket, és nem ártott meg neki. Remek, tehetséges, ambiciózus és sikeres fiatal férfivá serdült.)
– **Hogy sikerült az angliai, az amerikai kiadás után egy héttel megjelentetni a könyvet? Az eredeti szöveg, így nyilván már a jogok megvétele előtt a kiadó birtokában volt. Egyáltalán mennyi idő áll rendelkezésre a fordításhoz?**

– A könyv nem nagy terjedelmű, így néhány hét alatt sikerült elkészülnöm a fordítással, beleértve a versikéket is. Az a ritka eset állt elő, hogy határidő előtt szállítottam a kéziratot, volt idő a szerkesztővel alaposan végigbeszélni, finomítani a szöveget.

– **Mi a véleménye Benedictus meséjéről? Akár Milne is írhatta volna, vagy annak csak gyenge mása?**

– Hozzá nem tesz, az biztos. Benedictus nagyon bájos, sok helyen kongeniális folytatást írt, Milne műve pedig úgy teljes, úgy kerek, ahogy évtizedeken át ismertük. Mégis általános emberi reakció, hogy ha megkedvelünk egy kitalált személyt, legyen az az elmés nemes Don Quijote de La Mancha, Lemuel Gulliver, Tol-

A fiatal nyuszikák azonban kijelentették, hogy unják a répát, és azt kezdték hajogatni:

– Mire vá-runk? Mire vá-runk?

– Csak várjatok tovább! – kiáltotta Nyusi, aki mostanra Egészen Súlyos Idegállapotba került.

Elinált hazulról, és meg sem állt Micimackó lakáj. Amikor odaért, és úgy-ahogy visszanyerte a lélegzetét, elmagyarázta, mi történt... és akkor mintha az egész világ egy kicsit lelassult volna, mert Micimackó csupa megnyugtató dolgot mondott... olyanokat, hogy:

– Ugyan, ugyan, kedves Nyu-szi – meg: – Oda se neki, most már elmúlt, vége van! – Ez valószínűleg nem volt igaz, de ilyeneket szokás mondani a készségeset, bár egkor nagyon Praktikus Nyusziknak. – Mit szólnál egy bögre kakaóhoz és egy kis nyalánsághoz? – vette fel Micimackó. Aztán egy percnyi töprengés után változtatta az

ajánlaton. – Vagy, mondjuk, csak egy bögre kakaóhoz szólnál mit, és én majd megiszem helyetted a nyalánságot, nehogy egészségtelen legyen!

Csak hogy Nyuszi nagyon is érdekelte a nyalánság. Miután fölétele a mézet meg a sűrített tejet, amit Micimackó kénytelen-kelletlen föl-tálat neki, hátradől, és tappancsaival körülfogta a kakaóbögrét.

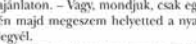
– Azt hittem, hogy praktikus állat vagyok – jegyezte meg Nyuszi, és összerázkódott.

– Hát persze hogy az vagy – helyeselt Micimackó –, ezt mindenki tudja.

– És ez olyan ésszerű ötletnek tűni, ez a Népszámlálás.

– Inkább ésszerű, mint népszerű – vette Micimackó.

– Meg a fejadagok, Micimackó. Zöldséget mindenkinek.

40

– Egyeseknek pedig mézet is – tette hozzá Micimackó komolyan, és lenyalogatott néhány sárgás csöppet a tányérja széléről.

Nyuszi úgy érezte, mintha Micimackó nem értené teljesen ezt a dolgot, de az egész bonyolultabb volt annál, hogy vitába bocsátkozzék miatta. Ezzel jó éjszakát kívánt a meglepett Malackának, aki akkor tért meg a porban hempergésből, és kellemes barna színt öltött magára. Ezzel Nyuszi ledől szunyókálni Micimackó éjszinkék pamut ágytakarója alatt, bár még csak délfelé járt az idő.

Leszállt az este, és Nyuszi csak aludt, de Micimackó nem bánta. Elővette régi péléjét, és az almárium előtti veiteit ágyat magának, hogy megnyugtassa a mézesesuprokat: biztonságban vannak.

Reggelre elke néhányszor megrezzent Rokon és Üzletifé! zörgött az ajtó. Azt firtatták, Micimackó tudja-e, hol lehet Nyuszi.

– Itt alsz... – kezdte Micimackó, de aztán észbe ötlött valami. Nyuszi gondolt és arra, hogy vajon mit mondana Nyuszi, ha ő állna itt, és megint a régi, praktikus önmaga lenne. – Az én kedves Nyuszi barátom – kezdte Micimackó olyan tekintélyes képpel, amilyen csak lehetett tőle –, az én nagyon kedves Nyuszi barátom közölte velem, mi lesz a mai feladat számotokra: az, hogy a házában mindent rakjatok makulátlan rendbe, egy fia makula nem sok, annyi se maradjon! Egyszercs

41

di Miklós, Lord Emsworth vagy Rocky Balboa, örömmel látjuk viszont, szeretjük a róla szóló új történeteket. A három testőr és Monte Cristo grófja is átélt új kalandokat, bár azok nem lettek annyira híresek és sikeresek, mint az első rész. Egyértelmű, hogy nemcsak lehet: szabad is ilyet csinálni.

Szénási Zsófia

Fotó: Diner Tamás

David Benedictus: *Micimackó visszatér*

Illusztrálta: Mark Burgess

Fordította: Révbíró Tamás

Móra Kiadó, 136 oldal, 2690 Ft

Gendernyelvészet

■ A nem szó szexuális értelemben három különböző dologra utal. Van természetes (biológiai) nem, női nem és férfi nem (angol: sex), másrészt sok nyelvben létezik nyelvtani nem (angol: gender), azaz például hímnemű és nőnemű szavak eltérő ragozási és egyeztetési kategóriáikkal: nőnemű a francia la lune és hímnemű a német der Mond 'hold'. A nyelvtani nemmel rendelkező nyelvekben a férfiakat jelölő szók tipikusan hímneműek, a nőket jelölők tipikusan nőneműek. A ragozási-egyeztetési osztály értelmében vett nem sokszor nem a szexuson alapuló kategória, hanem az élő/élettelen ellentét vagy a jelölt tárgy fizikai alakja határozza meg. Harmadik idevágó jelentésében a nem szó a társadalmi beilleszkedés során elsajátított nemi identitást jelöli, amelynek angol neve szintén gender. A természetes nem és a nyelvtani nem mellett létezik tehát társadalmi nem, s az angoltól vett *gender* újkeletű jövevényszó ebben az értelemben használatos.

Jelen kötet az első magyar nyelvű áttekintő gendernyelvészetű könyv. A gendernyelvészet az alkalmazott nyelvészetnek az a rész tudománya, amely a férfiak és a nők eltérő nyelvhasználatával, egymástól különböző kommunikációjával foglalkozik.

A nemek közötti nyelvhasználati eltéréseket részben biológiai okokkal lehet magyarázni: léteznek kognitív és anatómiai kü-

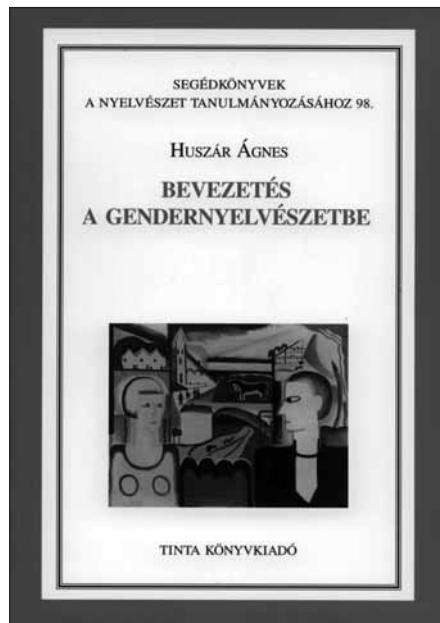
lönbségek. Így magyarázható, hogy a nők magasabb hangon beszélnek, mint a férfiak, hogy az anyanyelv elsajátításában a lánygyermek gyorsabbak a fiúknál és hogy kevésbé hajlamosak a dyslexiára. A biológiai adottságok azonban nyilvánvalóan a kulturális környezettől függően formálódnak. Az összehasonlító antropológiában a 20. század közepe óta azt hangsúlyozzák, hogy az úgynevezett „férfi” és „női” tulajdonságok alapvetően nem biológiai, hanem társadalmi eredetűek. A nemek szerinti eltérő nyelvhasználat létrejöttében szerepet játszó (véltetően) biológiai tényezőket már csak a tanulás és a szocializáció által átalakított formájukban ismerjük.

Huszár Ágnes tizenkét, tartalmilag egymásra épülő fejezetből álló könyve a beszéd apró elemeitől – a beszédhangoktól – vezeti az olvasót a morfémákon, a szóválasztáson és a mondatnyi szerkezetek alkalmazásán keresztül a szöveghasználatig – mindig következetesen rámutatva a társadalmi nem (gender) motiválta különbségekre.

K. S. A.

Huszár Ágnes: *Bevezetés a gendernyelvészetbe*

Tinta Könyvkiadó, 123 oldal, 1990 Ft

A Kiss József Könyvkiadó ajánlja

Kicsi Sándor András Magyar könyvlexikon

360 oldal, szövegek közti illusztrációval, 4900 Ft

„A magyar könyv” ábécérendben, függelékeként: A könyv filozófiája. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Pogány György A magyar könyvgyűjtő kalauza

317 oldal, szövegek közti illusztrációval, 4400 Ft

A bibliofiliáról, a könyvgyűjtés, a bibliofília gyakorlati tudnivalóiról. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Geréb László A magyar középkor költészete

176 oldal, ill., 2600 Ft

A középkori latin nyelvű magyar líra antológiája Geréb László válogatásában és fordításában, szép, illusztrált kötetben. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Pompör Zoltán A hétfejű szeretet

Hagyomány és újítás
Lázár Ervin elbeszélő művészetében

232 oldal, 2280 Ft

Az irodalmi tanulmányban a szerző Lázár Ervin meséit és más írásait egységes egészként vizsgálva jut arra az álláspontra, hogy az író életművének központi kategóriája a szeretet. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Kőszeghy Elemér

Magyarországi ötvösjegyek a középkortól 1867-ig

Merkzeichen der Goldschmiede Ungarns vom Mittelalter bis 1867

Reprint kiadás

Kőszeghy Elemér Magyarországi ötvösjegyek a középkortól 1867-ig

Merkzeichen der Goldschmiede Ungarns vom Mittelalter bis 1867

2. reprint kiadás,
464 oldal, 8479 Ft

A kötet a történelmi Magyarországhoz tartozó városok szerinti csoportosításban tartalmazza a műkincsek ötvösjegyeit, mestereit, tulajdonosait és egyéb adatait.

Révay Mór János Írók, könyvek, kiadók

Egy magyar könyvkiadó emlékiratai (1920)

I-II. kötet, reprint kiadás,
408+496 oldal, 8500 Ft

A Révai Testvérek Rt. igazgatójának, a Révai Nagy Lexikona főszerkesztőjének emlékirata 1920-ból – mintha csak ma lenne: a könyvkiadó ipar kezdetei Magyarországon. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

GLANT TIBOR
Emlékezzünk Magyarországra

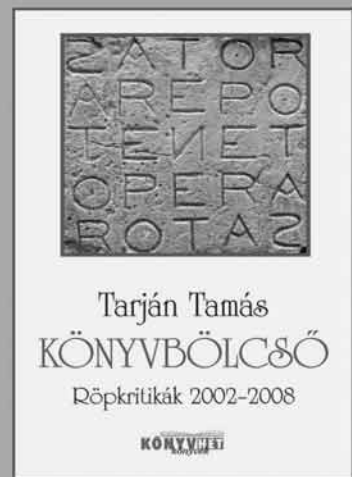
1956

Tanulmányok a magyar forradalom és szabadságharc amerikai emlékezetéről

Glant Tibor Emlékezzünk Magyarországra 1956

Tanulmányok a magyar forradalom és szabadságharc amerikai emlékezetéről
320 oldal, 2490 Ft

Glant Tibor kötetében történeti pontossággal azt mutatja be, hogyan őrződött meg, hogyan és mi maradt fenn Amerikában az 1956-os forradalomról a nem magyar származású amerikaiak „köztudatában”. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Tarján Tamás
KÖNYVBÖLCSHŐ

Röpkritikák 2002-2008

KÖNYVHÉTI

Tarján Tamás Könyvbölcshő

Röpkritikák 2002-2008
(Könyvhét Könyvek)

311 oldal, 2640 Ft

Hét év rövidebb-hosszabb kritikáiból, olvasónapló jellegű cikkeiből válogatta össze a szerző a kötetben megjelent közel kétszáz, kortárs könyvről szóló írást, melyek így összegyűjtve e hét bő esztendő szellemi-irodalmi körképeként szemlélhetők, nem felejtve: „röppen a tenger”. Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

Csak keresni kell –
a könyvesboltokban

www.konyv7.hu

Vidám és komor nevek

■ Az *Európa Kiadó* évtizedek során kivívott rangját többek között a sorozatainak köszönheti. A közelmúltban ismét megerősödött a sorozatokba vetett bizalom a kiadónál. Újraindult a legendás *Modern Könyvtár*, rugalmas – néhány kötetes – válogatások nyújtanak életmű-keresztmetszeteket (jelenleg fut a Borges-sorozat) és ismét középpontba kerültek egyes klasszikusok oeuvre-ök (például Dickensé). *Alekszandr Szergejevics*

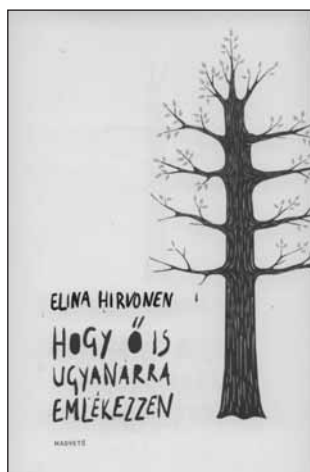
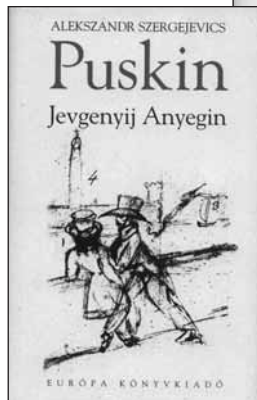
Puskin

monumentális munkásságából négy gyűjteményt terveznek a szerkesztők, *Hermann Zoltán* és *Kalavszky Zsófia*. A III. a *Drámák, elbeszélő költemények, mesék* lesz, a IV. a *Lírai költemények* (száznál több új fordítással). Az I. és a II. már napvilágot látott: a *Jevgenyij Anyegin*, valamint a *Regények, elbeszélések*. Az előbbiben mód nyílik összevetve olvasni két teljes magyar átültetést, Áprily Lajos gyengédebb nyelvi színezetű régebbi *Anyeginjét* és *Galgóczy Árpád* újabb keletű, nyersebb stílusú *Anyeginjét*, s mellettük *Vas István* és *Weöres Sándor* fordítás-törédekeit. Az önmagukban kitűnő műfordítói teljesítmények összevetése a szakkritikában már többszörösen megtörtént, most csupán a (magyarul s ilyképp) *szinoptikus* elbeszélő költeményre, Puskin, Áprily és Hermann ugyancsak összevethető jegyzeteinek információbőségére hívjuk fel a figyelmet. A próza-kötet legfontosabb szövegeseménye *A kapitány lánya* újrafordítása *Kántor Péter* ihletéből. Kontúros orosz árnyak, árnyalatok ülik meg a kisregénnyé nyújtózó novella közegét, grammatikáját: pompás a nyelvi miliő. A tegnapi-mai, kortársi orosz irodalom előállt nem egy Puskin-újrarendeléssel: zsenije körött pezseg az élet. Ki még magasabbra emeli piedesztálján, ki a szatíra eszközeivel kölcsönöz nagyságából. A szemiotika tudósa, Jurij Lotman (akinek egyik húga is Puskin-szakértővé lett) így írt könyvében, Alekszandr Blokot is idézve: Puskinnak „megadatott az a rendkívüli tehetség, hogy a letragikusabb körülmények közt is boldog legyen. [...] »Emlékeztünk gyermekkorunk óta egy vidám nevet őriz, Puskin nevé. [...] Az élet megkínzottainak neve mellett ott lebegett a könnyed név: Puskin«. Az Európa sorozatának mérlegét a IV. kötet után lehet majd megvonni, de máris kíváncsian várjuk például, hogy a *Borisz Godunov* új fordítása a Radnai Annamária és Térey János által jegyzett változat lesz-e (Térey, nem egyedülként, egyik nagy művében újraeléventette az *Anyegin*-strófát a jelen magyar irodalma számára).

Napjaink bolgár drámájából mifelénk két név cseng valamelyest ismerősebben: a „népi groteszket” művelő (már elhunyt) Jordan Radicskové és Sztaniszlav Sztratievé. A

Kortárs bolgár drámák

Madárezredes című gyűjteménye hét élő és egy eltávozott szerző színműveit sorakoztatja. A válogató *Szondi György* olyan elánnal végezte szívügynek tudott munkáját, hogy a saját nevét „lefejtette” a kötetről. *Anelija Janeva* utószava kendőzetlen képet fest a külföldön néha az otthoninál sikeresebb egyéni teljesítményeket felmutató, de összességében töredezett ezredfordulós bolgár drámáról: „...nem je-

lent meg olyan színház, amely kiépítette volna maga körül a saját dramaturgiai körét, s ily módon rakta volna le egy új esztétika alapjait. Bulgáriában még mindig nem lehet beszélni radikálisan új dramaturgnemzedékről...” (A szláv nyelvi előzmény miatt a fordításban félreérthető dramaturg szót lényegében drámaíróként kell dekódolnunk.) E téren a magyar dráma, magyar színház egy-két lépéssel előbbre jár. Nem annyira, hogy ne éreznénk rá a könyv fő témáira, problémáira, formálási szövegeire, dialógus-megoldásaira. A nem egy esetben igen rövid, inkább egyfelvonásosnak ható anyagban az Ausztriába emigrált, németül író *Dimitré Dinev* darabjának (*A bíró háza*) remélhetnénk itthoni karriert. Az Ada, Phéni, Xéni, Iko (Ariadné, Phaedra, Xenodiké, Ikarosz) típusú névadás tragikomikus gyakorlata, kicsinyítő ironikus tréfássága magyar színművekben is felbukkan. Egy alternatív társulatnál jó esélye lehetne magyarországi premierre *Ivan Kulekov Törbe ejtett döglött órák* című parabolájának (ennél azért jobb cím szükséges): a liba-, szuka-, koca-, angyalelemekből gyúrt Nő, az emberelemekből álló állat Hím és a nő- és férfielemezekből álló lény Hímnő (a gyermekük) sajátos, bár nem ismeretlen *újabszurd* szituációt szenved el. Érdekes lenne a már nálunk sem ismeretlen

Konsztantin Pavlov Perszifedronjának intellektuális sci-fi krimije, ha az első három jelenetre („hullára”) nem zuhanna rá oly váratlanul az utolsó, negyedik („az összes hullá”). A tájékozódásunkat jól szolgáló kötet fordítói: *Szondi György*, *Szalai Lajos*, *Hadzsikosztova Gabriella*, *C. Nagy István*, *Vincze Ferenc*, *Csikhegyi Lenke*.

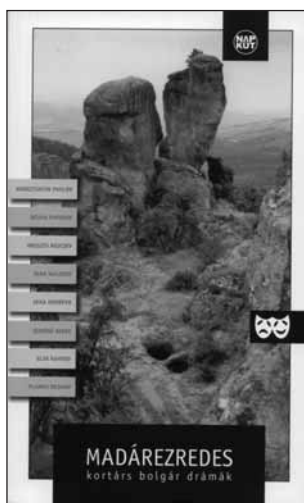
Elina Hirvonen

finn író, filmes, újságíró. 1975-ben született. A *Magvető*nél megjelent drámai kisregénye publicisztikus, tárcanovellás fragmentumok és súlyosabb, szépírói koncepció együttese, montázsos, időbontó építkezéssel. A negyvenedik életévét épp elhagyó amerikai irodalomprofesszor a vietnami háborús szolgálatba beleőrült apjának sorsától fojtott értelmiségi magányban él (tv-nézésként

tanúja a 2001-es torony-katasztrófának). Az ifjú finn írójelölt, Anna szadista (lelkész) apja áldozata. A bátyja még inkább: a fiút az idegosztaályig kergeti, gyógyíthatatlan betegé alázza a testi-lelki terror. A szuggesztíven tehetséges literátor Ian és a talán-zseni-lehet-

volna-belőle testvér Joona emberi vergődése egyként Annára nehezedik, aki szerelmes társaként és húgként is igyekezne erőt adóan helyt állni. Ahogy a két férfi személyneve, úgy csengenek össze a meg-rázó – kissé mesterkélt-kiszámíthatóan alakított – regény más motívumai is (a sodródó anyafigurák, összeszedettség és elomlás dagálya-apálya). Az apa, Henri Ingmar Bergman tollára, kamerájára méltó alak: kiszuperált halottszállító autóval kényszeríti száguldásra családját, balesetet okoz, tette felett csak fokozott brutalitással, s mégis Istent emlegetve képes napirendre térni. A műnek *Huotari Olga* adott magyar nyelvi köntöst.

Tarján Tamás

ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZAKIRODALOM

ÁLTALÁNOS MŰVEK

Művelődés. Kultúra. Civilizáció
László Ervin: Új világkép: a tudatos változás kézikönyve. Bp.: Nyitott Könyvműhely. 179 p. Fűzve 2780 Ft
Enciklopédiák
A világmindenség könyve. Bp.: Móra. 208 p. Kötve 6990 Ft
Szervezetek és más együttműködési formák
Bödök Zsigmond: Nobel-díjas magyarok. Dunaszerdahely: Nap K. 220 p. Fve 2000 Ft

FILOZÓFIA

Musonius Rufus, Caius: Etika, család, politika. Bp.: Jel. 124 p. Fve 1500 Ft
Ujvári Márta: Metafizikai dilemmák: szubsztanciák, trópikusok, változás. Bp.: L'Harmattan. 215 p. (Argumentum) Fve 2200 Ft
Esztétika
Eco, Umberto: A lista mámora. Bp.: Európa. 408 p. Kve 8900 Ft

PSZICHOLÓGIA

Franz, Marie-Louise von: Álmodok, Jung, Szókratész, Descartes, Hannibál és más híres emberek álmának elemzése. Bp.: Ursus Libris. 229 p. Fve 2850 Ft
Mindennapi játszmáink: az emberi kapcsolatok pszichológiája. Bp.: Jaffa: Affarone Kft. 183 p. (Mesterkurzus) Fve 1990 Ft
Ranschburg Jenő: Jellem és jellemtelenség. Bp.: Saxum. 171 p. Kve 2480 Ft
Rufo, Marcel: Engedj ell: leválás, önállóság, szabadság. Bp.: Park. 187 p. (Hétköznapi pszichológia) Fve 2500 Ft
Wegner, Daniel M.: A tudatos akarat illúziója. Bp.: Kossuth. 408 p. Kve 3600 Ft
Wexler, David B.: Mi ütött beléd?: a nehezen kezelhető férfi. Bp.: Park. 344 p. (Hétköznapi pszichológia) Fve 2900 Ft

VALLÁS

A vallás kérdései általában
Czigány György – Simon Erika: Mikor a hervadás is hála: Czigány György költővel beszélget Simon Erika. Bp.: Kairosz. 113 p. (Miért hiszek?, 66.) Fve 1500 Ft
Dawkins, Richard: Isteni téveszme. Bp.: Nyitott Kvműhely. 428 p. Kve 3980 Ft
Harris, Sam: Tények és keresztények: levél egy keresztény nemzethez. Bp.: Nyitott Könyvműhely. 137 p. Kve 2490 Ft
Vallásosság és kultúra: A fiatal Vallás- és Értékszociológusok Körének tanulmánykötete. Bp.: JTMR: Faludi Akadémia. 379 p. (Agora, 8.) Fve 2400 Ft
Biblia. Bibliamagyarázatok. Jézus élete
Mékli Attila – Válóczy József: Evangéliumi töredék. Bp.: Kairosz. 281 p. Fve 3400 Ft
Dogmatika. Teológia
Egyháztörténeli lexikon. 2. H – Zs. Bp.: Jel. p. 337-1006. Kve 4600 Ft
Kereszténység. Keresztény egyházak
Dékány Endre: Kálvin Jánostól Németh Lászlóig. Pápa: Pápai Reformátusi Gyűjtemény. 179 p. Fve 1909 Ft
Draitschmann, Ida: Kisinyovtól Haifaig. Bp.: Evangéliumi K. 56 p. Fve 600 Ft
Pálhegyi Ferenc: Keresztény házasság. Bp.: Kálvin. 175 p. Fve 630 Ft
Taft, Robert F. – Schulz, Hans-Joachim – Vasileios, Archimandrit: A bizánci liturgia. Bp.: Bizantinológiai Intézeti Alapítvány. 620 p. (Varia Byzantina, 10.) Fve 3885 Ft
Általános és összehasonlító vallástudomány.
Nem-keresztény vallások. Mitológia
Philip, Neil: Mitoszok és legendák közelről. Bp.: Mérték K. 128 p. Kve 3489 Ft

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

Szociológia. Társadalmi kapcsolatok és folyamatok. Szociográfia.
Boronkai Dóra: Bevezetés a társalgáselemzésbe. Bp.: Ad Librum. 200 p. Fve 2990 Ft
Hankiss Elemér: Csapdák és egerek: Magyarország 2009-ben – és tovább. Bp.: Manager Kvk.: Médiavilág. 279 p. (Hankiss Elemér összegyűjtött munkái) (Új reformkor sorozat) Fve 2990 Ft
Pláza, ifjúság, életmód. Bp.: L'Harmattan. 350 p. (Szakmai forrásorozat, 10.) Fve 3500 Ft
Tannen, Deborah: Pár-beszéd: férfi-női kommunikáció. Bp.: Nyitott Kvműhely. 389 p. Fve 2980 Ft
Politika. Politikatudomány
Gyimesi Éva, Cs.: Szem a láncban: bevezetés a szekusdoszsiék hermeneutikájába. Kolozsvár: Komp-Press. 284 p. Kve 3360 Ft
Kolontári Attila: Magyar – szovjet diplomáciai, politikai kapcsolatok, 1920–1941. Bp.: Napvilág. 457 p. (Politikatörténeli füzetek, 31.) Fve 3100 Ft

Lób, Ladislaus: Megvásárolt életek: Kasztner Rezső vakmerő mentőakciója: egy túlélő története. Bp.: Athenaeum. 366 p. Kve 3490 Ft
Magyar külpolitikai évkönyv: 2008. Bp.: Külügyminisztérium. 600 p. Kve 3000 Ft
Ormos Mária: Politikai eszmék, politikai gyakorlatok a 20–21. században. Bp.: Napvilág. 422 p. Kve 3900 Ft
Ripp Zoltán: Eltékoztolt esélyek?: a rendszerváltás értelme és értelmezései. Bp.: Napvilág. 229 p. (20 év után) Kve 2600 Ft
Romsics Gergely: A lehetetlen művésze: diplomácia, erőegyensúly és vetélkedés a klasszikus realizmus elméletében. Bp.: Osiris. 255 p. (A külpolitika világa) Kve 2980 Ft
Salamon Konrád: A magyar ezredforduló krónikája, 1989–2009. Bp.: Auktor. 350 p. Fve 2900 Ft
Tanulmányok a magyar – japán kapcsolatok történetéből. Bp.: ELTE Eötvös K. 619 p., [16] t. Kve 3500 Ft
Weiner, Tim: A CIA története. Bp.: Gabo. 694 p., [8] t. Kve 5990 Ft
Gazdaság. Közgazdaságtudomány
Benczes István – Csáki György – Szentes Tamás: Nemzetközi gazdaságtan. Bp.: Akad. K. 335 p. (Nemzetközi gazdaság szakkönyvtár) Kve 4950 Ft
Forgács Imre: Mégsem éjjeliőr?: az európai kormányzás esélyei és a pénzügyi válság. Bp.: Osiris: Zrínyi. 357 p. Kve 3480 Ft
Gazdaságpolitika a globalizált világban. Bp.: Typotex. 442 p. Fve 4900 Ft
Köllő János: A pálya szélén: iskolázatlan munkanélküliek a poszt szocialista gazdaságban. Bp.: Osiris. 245 p. Kve 2980 Ft
Vári András: Urak és gazdázok: arisztokrácia, agrárértelmiség és agrárius mozgalom Magyarországon, 1821–1898. Bp.: Argumentum. 560 p. Fve 3800 Ft
Munkaügy
Babos Éva: Hogyan találj magadnak állást? Bp.: Kossuth. 118 p. Fve 1800 Ft
Várady Judit: Hogyan lehetsz sikeres munkavállaló? Sopron: Novum Pro. 298 p. Fve 3250 Ft
Jog. Jogtudomány. Kriminológia
Filő Mihály: Az eutanázia a büntetőjogi gondolkodásban. Bp.: ELTE Eötvös K. 353 p. (ELTE jogi kari tudomány, 4.) Kve 5200 Ft
Gál Judit, P.: Ördögök ügyvédei. 3. Gyilkos nők. Bp.: Babusz BT. 258 p. Fve 2990 Ft
Gellérthegy István: Az engedély szerepe a környezetvédelemben. Bp.: HVG-ORAC. 297 p. Fve 5800 Ft
Kecsécs László: A polgári jog fejlődése a kontinentális Európa nagy jogrendszereiben. Bp.: HVG-ORAC. 545 p. Kve 8500 Ft
Révai Gábor – Bárándy György – Sárközy Tamás: Beszélgetések nem csak jogról. Bp.: Corvina. 281 p. Fve 2690 Ft
Tóth Gábor Attila: Túl a szövegen: értekezés a magyar alkotmányról. Bp.: Osiris. 314 p. Kve 3980 Ft
Wopera Zsuzsna: Európai családjog. Bp.: HVG-ORAC. 274 p. Fve 4600 Ft
Közigazgatás
Budai Balázs Benjamin: Az e-közigazgatás elmélete. Bp.: Akad. K. 474 p. Fve 4750 Ft
Hoffman István: Önkormányzati közszolgáltatások szervezése és igazgatása. Bp.: ELTE Eötvös K. 395 p. (ELTE jogi kari tudomány, 3.) Kve 5200 Ft
Szociális gondoskodás és gondozás
Fields, Doug: Az ifjúsági munka első két éve. Debrecen: Új Remény Alapítvány. 374 p. Fve 2480 Ft
Pedagógia. Gyermeknevelés
Amit az óvónőnek észre kell venni. Bp.: Flaccus. 236 p. + 2 mell. Fve 2980 Ft
Aronson, Elliot: Columbine után: az iskolai erőszak szociálpszichológiája. Bp.: Ab Ovo. 188 p. Fve 2850 Ft
Atkins, Sue: Legyél te a legjobb szülő! Bp.: Panem. XVIII, 342 p. (Tantusz könyvek) Fve 2900 Ft
Döme Zsuzsa: Ünnepre és emléknapra. Bp.: Eötvös J. Kvk. 158 p. Fve 2233 Ft
Felsőoktatási felvételi tájékoztató: 2010. februárban induló képzések. Bp.: OKM: OH: EDUCATIO Társadalmi Szolgáltató Kht. 559 p. + mell.: jelentkezési lap Fve 1260 Ft
Megismerés és elfogadás: pedagógiai kihívások és roma közösségek a 21. század iskolájában. Bp.: Nyitott Könyvműhely. 263 p. Fve 3600 Ft
Mentális és pszichés problémák XXI. századi megoldásmódjai. Szeged: SZEK JGYF K. 294 p. Fve 4500 Ft
Mikonya György: Rend a rendtelenségben avagy A szabadság ütvészítői – anarchisták és nevelés. Bp.: ELTE Eötvös K. 288 p. Fve 3900 Ft
Németh Anikó: Az ideális és hatékony idegen nyelvi kommunikátor. Szeged: Szegedi Egy. K.: JGYF K.: Generalia. 68 p. (Nyelvészeti füzetek, 8.) Fve 2520 Ft
Sztrínkóné Nagy Irén: Óvó-iskola, gyermekkert, óvoda: a kisgyermekkor neveléstörténete. [Debrecen]: Didakt. 151 p. Fve 2480 Ft
Takács Géza: Kiütéskeresők: cigányok iskolai reményei. Bp.: Osiris. 336 p. (Magyarország felfedezése) Fve 1980 Ft
Zenei nevelés az óvodában. Debrecen: [Hajdúböszörmény]: Didakt: DE Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai Kar. 398 p. Fve 2880 Ft
Metrologia. Mértékek és súlyok
Várai József – Tóth Pál: Mértéktéka: különféle mértékek gyűjteménye. Sepsiszentgyörgy: Charta. 208 p. Fve 1300 Ft

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével.

**A Könyvhetet megrendelheti a szerkesztőség címén:
 1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. levélben vagy az itt található kitöltött, kivágott megrendelőszelvényen,
 vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.**

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvhetet 1 évre 3960 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

.....

Ford, Michael Curtis: Istenek és légiók. Bp.: I.P.C. Kv. 442 p. Fve 2995 Ft
Garwood, Julie: A becsület diadala. Bp.: Gabo. 447 p. Fve 1990 Ft
Gerritsen, Tess: A sebész. Bp.: Ulpius-ház. 430 p. Fve 2999 Ft
Gibbins, David: Keresztetek aranya. Bp.: Partvonal. 374 p. Fve 2990 Ft
Gogol, Nyikolaj Vasziljevics: Holt lelkek. Bp.: Európa. 485 p. (Európa diákkönyvtár) Fve 1000 Ft
Görgøy Etelka: Csodaidők. 3. kv. Árulás. Bp.: Animus. 405 p. Fve 2480 Ft
Grimm, Jakob – Grimm, Wilhelm: Családi mesék. Pozsony: Kalligram. 667 p. Fve 3990 Ft
Grisham, John: Az utca ügyvédje. Bp.: Geopen. 399 p. Fve 3290 Ft
Gross, Andrew: Kék zóna. Bp.: Geopen. 342 p. Fve 3490 Ft
Gulácsy Irén: Főrgeteg. Pomáz: Kráter Műhely Egyes. 259 p. (Aranyrög könyvtár, 5.) Kve 2200 Ft
Gulland, Sandra: Napoleon menyasszonya. Bp.: Tericum. 506 p. Kve 3170 Ft
Harris, Charlaïne: Élőhalottak Dallasban. Bp.: Ulpius-ház. 398 p. (True Blood sorozat, 2.) Fve 2999 Ft
Herczeg Ferenc: Északi fény. Pomáz: Kráter Műhely Egyesület. 202 p. (Aranyrög könyvtár, 1.) Kve 2000 Ft
Herman, Eleanor: A Vatikán úrnője. Bp.: General Press. 527 p. Fve 3800 Ft
Hirvonen, Elina: Hogy ő is ugyanarra emlékezzem. Bp.: Magvető. 163 p. Kve 2490 Ft
Holt, Victoria: Az igazság bajnoka. Bp.: I.P.C. Kv. 391 p. (I.P.C. könyvek) Fve 2199 Ft
Iles, Greg: Az ördög hajója. Bp.: General Press. 571 p. (Világsikerek) Kve 2290 Ft
Indig Ottó: Kánikula. Pomáz: Kráter Műhely Egyesület. 129 p. (Aranyrög könyvtár, 3.) Kve 1500 Ft
Jankovics Éva: Az ötödik napon: naplóregény. Bp.: Noran. 486 p. (Beszéd el...) (Luna könyvek) Kve 2999 Ft
Kácsor Zsolt: István király blogja. Bp.: Athenaeum. 189 p. Kve 2490 Ft
Kapcsos könyv: Kárpáti Kámlinak. Bp.: Stádium. 111 p., [20] t. (Holdudvar könyvek) Kve 1950 Ft
Kástner, Erich: Az eltűnt miniatúr. Bp.: Partvonal. 239 p. Kve 2990 Ft
Kástner, Erich: Emil és a detektívek. Bp.: Móra. 133 p. Kve 1990 Ft
Kehlmann, Daniel: Hírnév. Bp.: Magvető. 188 p. Kve 2490 Ft
Kerégyártó István: Trüffel Milán. Pozsony: Kalligram. 342 p. Kve 2990 Ft
Kertész Imre: A megfogalmazás kalandja. Bp.: Vigilia. 139 p. (Vigilia esszék) Fve 1400 Ft
Kesey, Ken: Száll a kakukk fészkére. Bp.: Európa. 374 p. Kve 2900 Ft
Kimpen, Geert: A kabbalista. Bp.: Nyitott Könyvműhely. 385 p. Kve 3490 Ft
Király Zoltán: Férfiök. Kolozsvár; Bp.: Erdélyi Híradó: Előretolt Helyőrség: Ráció K. 158 p. (Előretolt Helyőrség könyvek) Kve 1800 Ft
Kiss Bitay Éva: Panni, Dani meg a többiek... Kolozsvár: Stúdium. 92 p. Kve 3150 Ft
Kiss Noémi: Rongyos ékszerdoboz. Bp.: Magvető. 181 p. Kve 2490 Ft
Kleinheincz Csilla: Nyulak – sellők – viszonyok. Bp.: Stádium. 163 p. Kve 2400 Ft
Koestler, Arthur: Napfogyatkozás. Bp.: Pallas: Bibó I. Közéleti Társaság. 229 p. Kve 2590 Ft
Kós Károly: Az országebítő. Szeged: Lazi. 310 p. Kve 2600 Ft
Kostolany, André: Több mint pénz és mohó vágy. Győr: Lexecon. 166 p. Kve 2860 Ft
Kovaè, Mirko: Város a tükörben. Bp.: Magvető. 389 p. Kve 2990 Ft
Krasznahorkai László: Az utolsó farkas. Bp.: Magvető. 69 p. Kve 1490 Ft
Krúdy Gyula: Bukfenc. Bp.: Barnaföldi G. Archivum. 112 p. Fve 949 Ft
Kyle, Barbara: Az udvarhölgy. Bp.: Gabo. 576 p. Fve 2990 Ft
Lahav, Jehuda: Ösvény a megértéshez: palesztinok és izraeliek. Kassa: Hernád M. Lap- és Kvkiadó. 127 p. Fve 1350 Ft
Lahiri, Jhumpa: Egy ismeretlen világ. Bp.: General Press. 364 p. Fve 2800 Ft
Lágh Júlia: Párizs fű alatt. Bp.: Magvető. 274 p. Kve 2990 Ft
László Noémi: Papírhajó. Kolozsvár; Bp.: Erdélyi Híradó: Előretolt Helyőrség: Ráció K. 195 p. (Előretolt Helyőrség könyvek) Kve 1800 Ft
Laurysens, Stan: Dalí és én. Pécs: Alexandra. 302 p. Fve 2999 Ft
Le Clézio, Jean-Marie Gustave: Utazás a fák országába. Bp.: Európa. 34 p.
Levi, Primo: Angyal pillangó. Bp.: Noran. 412 p. (Luna könyvek) Kve 3699 Ft
Lorentz, Iny: A szajha. Bp.: General Press. 564 p. (Regényes történelem) Kve 3800 Ft
Lövéttei László László: Arkádia-féle. Kolozsvár; Bp.: Erdélyi Híradó: Előretolt Helyőrség: Ráció K. 116 p. (Előretolt Helyőrség könyvek) Kve 1800 Ft
Lugosi Papp János: A hargitai kucséber. Bp.: Magyar Napló. 207 p. Fve 1470 Ft
Madárezedes: kortárs bolgár drámák. Bp.: Napkút. 389 p. (Drámatájak) Fve 3490 Ft
Madár Imre: Mályvarózsa a kert sarkában. Sepsiszentgyörgy: Charta. 191 p. Fve 1950 Ft
Markovits Rodion: Szibériai garnizon. Pomáz: Kráter Műhely Egyesület. 444 p. (Aranyrög könyvtár, 4.) Kve 2500 Ft
McBain, Ed: Kezet rá, fiúk! Bp.: Gabo. 215 p. Fve 1990 Ft
McBain, Ed: Míg a halál el nem választ. Bp.: Gabo. 192 p. Fve 1990 Ft
McCulloch, Janelle: Párizsban az élet. Bp.: Vince. 238 p. Fve 3495 Ft
Méliusz József: Ah, Venence, Venence! Bp.: Pont. 67 p. (Conflux) Fve 1680 Ft
Miller, Rebecca: Pippa Lee négy élete. Bp.: Palatinus. 244 p. Fve 2900 Ft
Monaldi, Rita – Sorti, Francesco: Imprimator. Bp.: Nyitott Könyvműhely. 574 p. Kve 3990 Ft

Moore, Jane: Második feleségek klubja. Bp.: Athenaeum. 367 p. Fve 2990 Ft
Móricz Zsigmond: Forró mezők. Bp.: Gabo. 250 p. Kve 2990 Ft
Móricz Zsigmond: Kiváló kivirradtig. Bp.: Európa. 195 p. Kve 2800 Ft
Mórk Leonóra: Az utólérhetetlen Mr. Yorke. Bp.: Jaffa. 208 p. Fve 2490 Ft
Mutis, Alvaro: Maqroll, az Árbocmester nekibuzdulásai és hanyattatásai. 2. Bp.: Noran. 611 p. (Luna könyvek) Kve 4500 Ft
Németh László: Égető Eszter. Pomáz: Kráter Műhely Egyesület. 646 p. (Németh László szépirodalmi munkái, 7.) Fve 3199 Ft
Nicziger László: Ember vagyok, ments ki innen! Csíkszereda: Pallas-Akadémia. 192 p. Fve 2500 Ft
Noddy Igérete: Bp.: Egmont-Hungary. [30] p. (Noddy és barátai) Kve 2199 Ft
Nógrádi Gábor: Az anyu én vagyok. Bp.: Móra. 184 p. Kve 2190 Ft
Obexer, Margaret – Syha, Ulrike: A kísérthető + China shipping. Bp.: JAK: L'Harmattan. 135 p. (JAK világirodalmi sorozat, 52.) Fve 1800 Ft
O'Flanagan, Sheila: Szerelmemben nincs barátság. Pécs: Alexandra. 511 p. Fve 2999 Ft
Oldfield, Jenny: Hollywoodi hercegnő. Pécs: Alexandra. 126 p. (Félhold farm, 8.) Fve 999 Ft
Pálfalvi Nándor: A finác. [Cegléd]: Gladius. 151 p. Kve 2500 Ft
Papp Árpád: Szívgyökér: régi és új írások, 1954–2008. Békéscsaba: Typografika Kv. 239 p. Kve 2100 Ft
Parker, Barbara: A halál árnyékában. Pécs: Alexandra. 423 p. Fve 2699 Ft
Pennac, Daniel: Iskolabánat. Bp.: M-érték K. 262 p. Kve 2999 Ft
Preston, Douglas – Child, Lincoln: Az erekletartó. Bp.: General Press. 407 p. (Világsikerek) Kve 2290 Ft
Radnóti Miklós: Levél a hitveshez. Bp.: Nap. 102 p. (Költők a költőről) Kve 2500 Ft
Rakovszky Zsuzsa: A Hold a hetedik házban. Bp.: Magvető. 346 p. Kve 2990 Ft
Richards, Kitty: Turnéláz. Bp.: Egmont-Hungary. 110 p. (Hannah Montana, 14.) Fve 1699 Ft
Robotham, Michael: Zuhanás a semmibe. Bp.: General Press. 452 p. (Világsikerek) Kve 2290 Ft
Rodari, Gianni: Hagymácska története. Bp.: Ciceró. 224 p. (Klasszikus fiataloknak) Kve 2490 Ft
Saint-Exupéry, Antoine de: Értelmet az életnek: kiadatlan írások. Szeged: Lazi. 215 p. Kve 2400 Ft
Sánchez Piñol, Albert: Hideg bőr. Bp.: Európa. 264 p. Kve 2900 Ft
Sándor Iván: Az Argoliszi-öböl. Pozsony: Kalligram. 253 p. Kve 2940 Ft
Sánta Ferenc: Nemzet, hatalom, erkölcs. [Kolozsvár]: Stúdium. 224 p. Fve 2000 Ft
Scarrow, Simon: A sas és a farkasok. [Debrecen]: Gold Book. 354 p. Kve 2799 Ft
Schneider, Isa: Az orvosnok korán halnak. Bp.: K.u.K. K. 287 p. Kve 2500 Ft
Sheldon, Sidney: Ránk szakad az ég! Bp.: I.P.C. Kv. 369 p. (I.P.C. könyvek) Fve 2298 Ft
Steinbeck, Nina: Jó éjt, Lillebi. Szeged: Könyvmolyképző K. [25] p. Kve 1999 Ft
Steinbeck, Nina: Lillebi barátára talál. Szeged: Könyvmolyképző K. [25] p. Kve 1999 Ft
Stilton, Geronimo: A metró fantomja. Pécs: Alexandra. 117 p. (Mulatságos történetek, színes kalandok) Fve 1299 Ft
Stoker, Bram: A fehér féreg fészke. Bp.: Metropolis Media. 210 p. (Metropolis könyvek) Fve 2370 Ft
Sylvester Lajos: Frigyre lépni a szülőfölddel. Sepsiszentgyörgy: Charta. 320 p. Kve 4900 Ft
Szabó Magda: Bárány Boldizsár. Bp.: Európa. 129 p. Kve 2800 Ft
Szabó Magda: Tündér Lala. Bp.: Európa. 245 p. Kve 2800 Ft
Szakonyi Károly: Homloklovás. Bp.: Stádium. 339 p. (Szakonyi Károly életműsorozata, 9.) Kve 2800 Ft
Sztelek Csilár: Döme: beszélgetős könyv kicsiknek. Bp.: Kálvín. 179 p. Kve 1700 Ft
A szűlnapi meglepetés. Bp.: Egmont-Hungary. [30] p. (Noddy és barátai) Kve 2199 Ft
Tábor Ádám: A hurrikán háza. Pozsony: Kalligram 310 p. Fve 2800 Ft
Teller Gyula: A kockadobó: műfordítások. Bp.: Kairosz. 462 p. Fve 3500 Ft
Tompa Ernő: Hajónapló. Sepsiszentgyörgy: H-Press. 213 p. (Kaláka könyvek) Fve 1300 Ft
Tóth Krisztina: Hazaviszlek, jó? Bp.: Magvető. 238 p. Kve 2690 Ft
Townsend, Sue: A 13 és 3/4 éves Adrian Mole titkos naplója. Bp.: Gabo. 224 p. Fve 1990 Ft
Townsend, Sue: A 23 és 3/4 éves Adrian Mole küzdelmei. Bp.: Gabo. 224 p. Fve 1990 Ft
Townsend, Sue: Adrian Mole: cappuccino évek. Bp.: Gabo. 295 p. Fve 1990 Ft
Trogmayer Ottó: A ló féktávolsága. Bp.: Martin Opitz. 211 p. Fve 2000 Ft
Trojanow, Illija: Világok gyűjtője. Bp.: Cartaphilus. 383 p. Kve 4500 Ft
Vámbéry antológia, 2009. Dunaszerdahely: Vámbéry Polgári Társulás. 184 p. Fve 1901 Ft
Vámos Miklós: Tiszta tűz. Bp.: Európa. 413 p. Kve 3500 Ft
Vega, Lope de: Olmedo lovagja. Bp.: Eötvös J. Kvk. 87 p. (Eötvös klasszikusok, 96.) Fve 1432 Ft
Végel László: Egy makró emlékiratai. Pécs: Jelenkor. 285 p. Fve 1800 Ft
Wallace, Edgar: A zöld íjász. Bp.: K.u.K. K. 502 p. Fve 2200 Ft
Waugh, Evelyn: A megboldogult. Szeged: Lazi. 159 p. Fve 2200 Ft
Zalán Tibor: Dani a nagy család Erdőben. [Szentendre]: Cerkabella. 153 p. Kve 2500 Ft

KEZDJE KARÁCSONYI VÁSÁRLÁSÁT A KÖNYVTÁRELLÁTÓ BOLTJAIBAN!

A karácsonyi könyvújdonságokkal, CD-k DVD-k közel teljes választékával, valamint import kiadványokkal, tankönyvekkel várjuk vásárlóinkat, szerződött partnereinket és minden kedves érdeklődőt. Kérjük, tekintsek meg új honlapjainkat www.gyermek-konyv.hu, illetve www.ajandek-konyv.hu, és jöjjenek el boltjainkba is! Széles választékkal, kedvező árakkal és különböző akciókkal várjuk Önöket!

KÓDEX KÖNYVÁRUHÁZ ÉS TANKÖNYVCENTRUM
 1054 Budapest, Honvéd u. 5.
 Tel.: (06-1) 428-1010

KAZINCZY FERENC KÖNYVESBOLT
 6722 Szeged, Jósika u. 34/a
 Tel.: (06-62)-559-559
 Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10–18 óra

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10–18 óra

Látogassanak el Internetes áruházunkba is: www.kello.hu

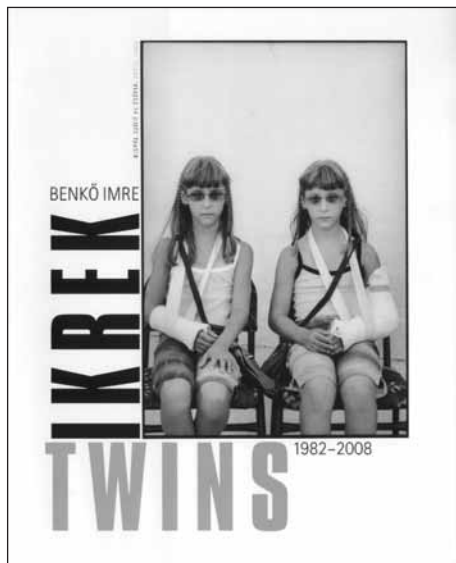
■ Dóra-Nóra, Anikó-Enikő, Viktória-Mónika, Mihály-Marcell, Rudolf-Róbert – néhány találmásra kiválasztott ikerkereszt-név Benkő Imre új könyvének képaláírásai-ból. A ritka eseményre készülő apák-anyák már névadásukkal is jelezni kívánták az újszülött pár különleges összetartozását. A játékosabb kedvű felmenők ennél is tovább mentek, amikor mondjuk a Mária-Magdolna névpárral hirdették, erősítették csemetéik egymástól való elszakíthatatlanságát.

Több hete lapozgatom az *Ikrek* című albumot. Először csak végigpergettem a könyvet, a képek egyikére másikára „ráismertem”, valahol, valamikor láttam azokat (nem a kiállításon, azt ugyanis krónikus időhiányból elblicceltem), bólogattam, igen, igen. Aztán, e gyorsnézésbe belefáradva rögvést be is csuktam könyvet. Túl töményen, befogadhatatlanul zúdultak rám az „információk”, a képi élmények. Nem lehet félórás egy ilyen találkozás. Azóta, ahogy azt a verseskönyveknél szoktam, többször térek vissza egy-egy kedvemre való felvételhez, azt aprólékosan szemügyre veszem, majd újra és újra becsukom a könyvet, szünetet tartok, mérlázom. És szürcsölök az interneten, a könyvtárakban, gyorstalpalva tanulom az „ikerproblémát”, a történeti, pszichológiai, orvostudományi összefüggéseket, a feltárandó titkokat.

A „rejtélyes”, a „titokzatos”, a „misztikus” világba viszont Benkő az igazi kalauzolóm. Nem mondhatni, hogy szó- vagy képszá-tyár lenne. Olyan idegenvezető – de talán pontosabb az a meghatározás, hogy olyan professzor –, aki mindent tud, mindenbe beavat, de tudását nem adja ingyen. Együtt kell vele gondolkodni, s főleg: figyelni. Figyelni a könyv rendezőjelére, a fejezetcímeket helyettesítő idézetekre (melyek az egyik előszóíró, a maga is iker ikerkutató, Métneki Júlia humángenetikus által készített interjúkból valók). Figyelni és látni, meglátni a nüansznai részletek üzenetét. S ha így, ráérősen – mondhatnám úgy is, időt szentelve – lapozzuk oda s vissza ezt az albumot, akkor „megadja” magát. (Vagy mi neki, magunkat.) S az, ami az első benyomás volt, a némi monotonitás, de ne féljünk a szótól: az „unalmasság”, nos az a szemünk láttára élénkül meg, lényegül át gazdag fantáziával szerkesztett kép-regénnyé, műalkotássá.

Az *Ikrek* címlapjára került fotó alighanem a téma leghíresebb és legszemlelesebb felvétele: 2002-ben egy-két napnyi eltéréssel törte kezét az Ercsiben élő egypetűjű ikerpár; s mintha csak a szimmetriakedvelő fotóművész kedvében akartak volna jární, egyiküknek a jobb, másikuknak a bal karját kellett begipszelní. A hírt hallván a fotóriporterként edződött Benkő rohant a Pest-közeli városkába (persze, rohant volna ő a világ végére is), hogy lencsevégre kapja a fehér hollónál is ritkább véletlen, már-már telepátikus (baleseti) egybeesést. A *Kispál Judit* és *Zsófia* című kép valóban emblematikus, jó, nagyon jó kép, ám korántsem a legjobb. Nem vitatva, hogy egyedülálló különlegessége miatt címlap-hívókép, de ugyanezért, talán nem is velejéig Benkő-kép. Túl kézenfekvő a poén, mondanám, merthogy a fotós ebben a 27 esztendőn át formálódó – s az ez idő alatt elkészített mintegy 10 ezer képből 203-at felvonultató – kötetben utólréhetetlen érzékenységről és hajszálfinom belső történésekről tesz oldalpárról oldalpárra tanúbizonyságot.

Hogy pontosan mire is gondolok, megpróbálom érzékeltetni a könyvben rejtetten jelenlévő faktumok „felfedezésével”. Itt van például a nyitókép. 1992-ben készült Budapesten, Ferihegyen. Egy hatalmas, gondolom, felszállásra előkészített repülőgép alatt áll Ker-

kuska Anikó és Erika. Stewardess egyenruhában, szűk szoknyában, fehér ingben, nyakkendővel feszítenek a kifutópálya betonján, arcuk alig vehető ki, eltörpülnek a gép mellett, amelynek fényesre suvickolt hasán tükröződik, mintegy megduplázódik a testvérpáros. A széles látószög – a (fél)halszemoptika – használatával a repülőgép egyébként rigorózan párhuzamosan álló kerékcsoportjai mintha ellentétes irányba készülődnének. A feszültséggel teli, önmagában is izgalmas fotó újabb aspektust száz oldallal később kap. A 2001-es felvételen Kerkuska Anikó a kép jobb oldalán magányosan, megfoghatatlan szomorúsággal réved, ha akarom a kamerába, ha akarom a messzi távolba. Kezében egy 18x24-es nagyítás, amelyen ő és testvére, Erika a repülőgép fedélzetén pózol. (Ez az

1992-es Benkő-sorozat darabja). A kép a képben megformálás egyáltalán nem idegen a fotográfustól, ebben a kötetben is több ilyen beállítás szerepel, ám ennyire megbillent kompozíciót másutt nem találtam. A világos háttérrel ordító hiányt sugall. Ám hogy ez a hiány miféle természetű, azt csak találgathatjuk. A legkézenfekvőbb alighanem a halál lenne. Valóságos kisregényt kerekíthetnénk: egy katasztrófában az ikertestvér lezuhant, s Anikó – addigi hivatásának hátát fordítva – soha többet nem szállt fel, ezt jelez(het)né a 2001-es felvételen a „civil” viselet. De elképzelhetünk más szcenáriót is: nem sokkal az 1992-es képsorozat elkészülte után Erika férjhez ment Amerikába, Szaud Arábiába, s ezt Anikó olyan traumaként élte meg, hogy azóta nem tud szívből mosolyogni, tiszta tekintete merő szemrehányás. És az is lehet, hogy olyasmi történt, ami – egyébként állítólag ikreknél szinte elképzelhetetlen –, hogy a két nagyontestvér egy férfin vagy a családi örökségen veszett össze végzetesen, s a talányos (szinte már monalizás) mosoly lehet akár a győztesé, akár a vesztesé. A megfejtést ezúttal sem könnyíti meg Benkő. „A saját hibáimat a testvéremben fokozottabban láttam meg. Ez segített javítani rossz szokásaimat” – fejezetcím-idézet ugyanis nem szűkíti, inkább tágítja a lehetséges verziók számát. Az egyik átlapozáskor azonban találtam egy apró eligazítást arra, hogy a szerencsétlenséget, az ikertestvér halálát alighanem kizárhatom. A fotós ugyanis 2006-ban Orosházán járt, Papp Lukács István tanyáján. A gazda egy nagy fa árnyékában mutatta meg Benkőnek a néhány évvel korábbi, – feltételezem – ugyancsak Benkő-felvételt, azt, amelyen István és testvére, János még együtt fényképezkedtek. A túlélő István szeméből 2006-ban belenyugvást nem tűrő szkeptikus fájdalom áradt. Azzal, hogy Benkő a képaláírásban az elhunyt János neve elé kitette az ilyenkor „szokásos” † jelölést, voltaképp előre üzen: a 123. oldalon található hasonló (mondom, kép a képben) kompozícióban megörökített stewardess-párosnál az olvasó-néző „nyugodtan” zárja ki a valóságos gyászt.

Egy jó fotóalbumnál – s Benkőé: remeklés – az ember mindig válogat, rangsorol, játszadozik: melyik az a kép, melyik az az egy kép, amelyik majd a tudatában sűríti s ezáltal előhívhatóvá teszi a többit is. Nekem a már említett légikisasszony-sorozat mellé újra és újra odatolakodik az a felvétel, amelyen a két tojás-hasonló kiskölyök önmagát csupán a baseball-sapkájára hímzett Audi (illetve Honda) autómárka emblémájával különbözteti meg – a másiktól.

Murányi Gábor

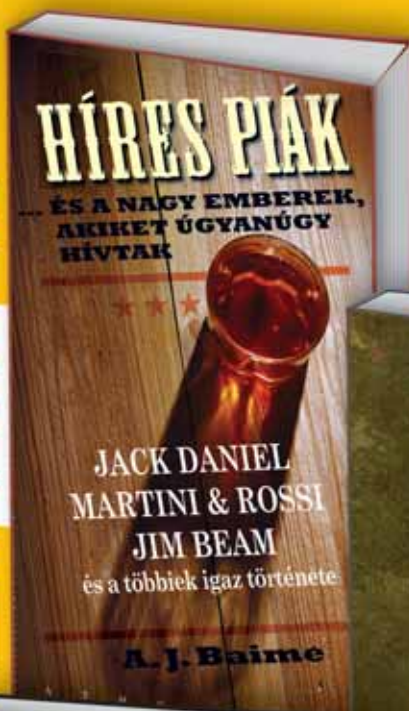
Benkő Imre: *Ikrek/Twins 1982–2008*. Előszók: Baki Péter, dr. Métneki Júlia. Magyar Fotográfiai Múzeum, 224 oldal, 6000 Ft.

Karácsonyi újdonságok az ATHENAEUM KIADÓTÓL

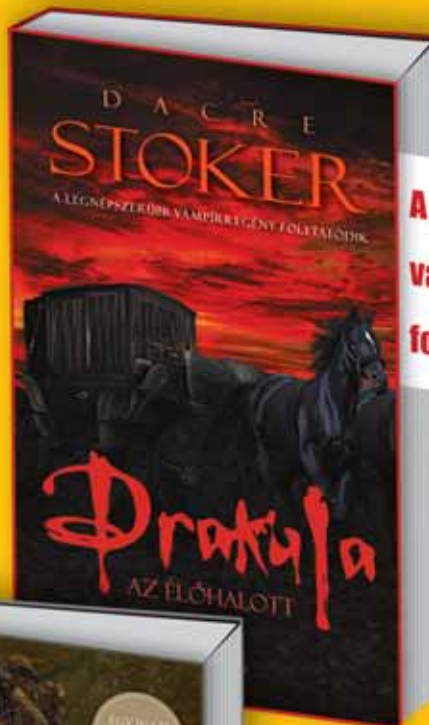

A. J. Baime
HÍRES PIÁK
2490 Ft

... és a nagy emberek,
akiket ugyanúgy
hívtak

JACK DANIEL
MARTINI & ROSSI
JIM BEAM
és a többiek igaz története
A. J. Baime

Dacre Stoker
DRAKULA
3490 Ft

A legnépszerűbb
vámpírregény
folytatódik

Jane Austen
Seth Grahame-Smith
**BÜSZKESÉG ÉS BALÍTÉLET
MEG A ZOMBIK**
2990 Ft

A klasszikus tizenkilencedik
század eleji románc humoros
átdolgozása

Polina Daskova
**A téboly
könnyed léptei**
3490 Ft

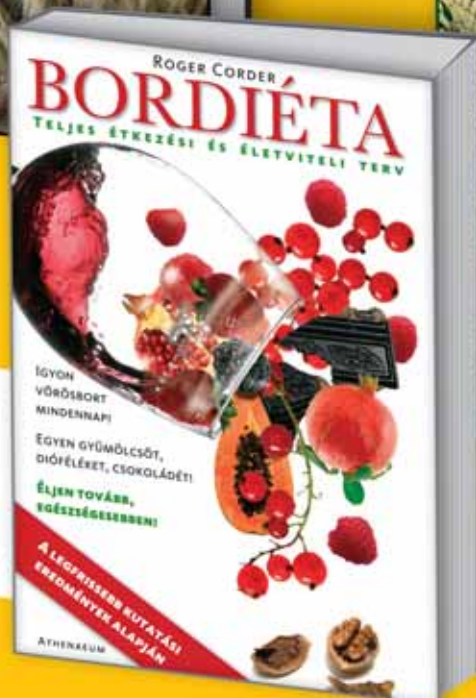
Az orosz krimi
nagy mesterétől

A TÉBOLY KÖNNYED LÉPTEI

Roger Corder
BORDIÉTA
2990 Ft

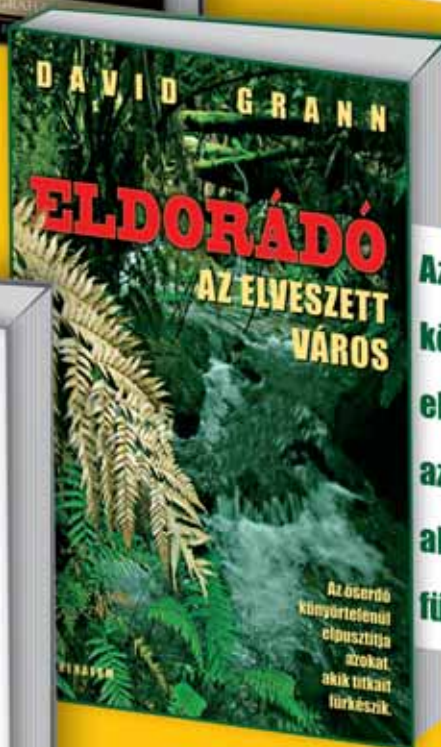
Könnyen lehet, hogy
ez az év leghasznosabb
borkönyve.

ROGER CORDER
BORDIÉTA
TELJES ÉTKEZÉSI ÉS ÉLÉTVITELI TERV

IGYON
VÖRÖSBORT
MINDENNAPI!
EGYEN GYÖMÖLCSÖT,
DIÓFÉLÉKET, CSOKOLÁDÉT!
ÉLJEN TOVÁBB,
EGÉSZSÉGESEN!

A LEGPREMIERE KUTATÁSI
EREDMÉNYEK ALAPJÁN
ATHENAEUM

David Grann
ELDORÁDÓ
az elveszett város
2990 Ft

Az őserdő
könyörtelenül
elpusztítja
azokat,
akik titkait
fűrészlik

Könyvet a karácsonyfa alá

Versek gyerekeknek

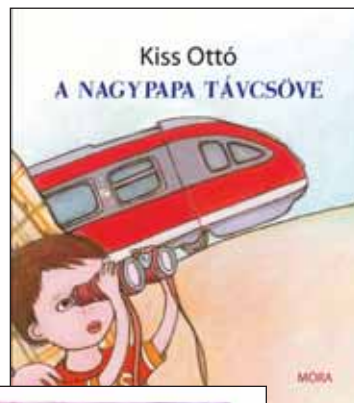
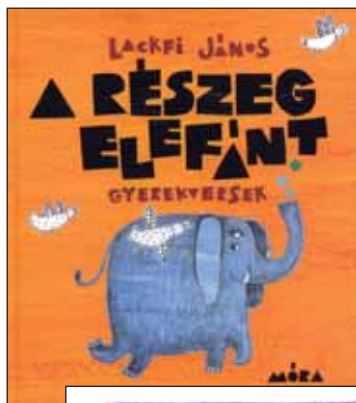
A költő *Kormos István* és az illusztrátor *Reich Károly* nevével jegyzett Holnap-kiadvány, a *Kerek esztendő 2010* nem könyv, hanem nagyalakú, fűzött, falra akasztható naptár. Reich két-két színes, a hónapnak megfelelő tartalmú, hangulatú grafikája díszíti az oldalakat, s mindegyik kép alatt a költő rímes nyolcsorosai szólnak az adott hónapról.

Újabb, formailag és tartalmilag igencsak változatos, élményt nyújtó, igazi verseskötetet kínál a Móra a gyerekeknek *Lackfi János* jóvoltából. *A részeg elefánt* c. kötet hat fejezetben 86 művet tartalmaz. Szabadon szárnyaló fantázia, pontos megfigyelés, remek formai kidolgozás és olykor csak ritmus-játék, a szavakkal való merész bánás, humor és megkapó hangulat jellemzi ezt az ízig-vérig modern lírai világot. A könyvhöz *Molnár Jacqueline* alkotott a groteszket bátran alkalmazó illusztrációkat, úgy, hogy a képeket különböző színű lapokra kellett elképzelnie.

Merőben más jellegű *Kiss Ottó* *A nagypapa távcsöve* c. gyermeknek szóló verskötete, amelyet *Paulovkin Boglárka* illusztrált. Egy kislány természetes gyermekhangján szólal meg a szerző. Kiss Ottó behelyezkedik a gyerek világába, s az ő általa látottakat, hallottakat, tapasztaltakat adja vissza, a kicsi érzelmeinek pontos érzékeltetésével. Egy történet kerekedik ki a kötet lapjain, hiszen a mesélő előadja, hogy megérkeznek hozzájuk a nagyszülei. Saját maga, a szülei, a nagymama és a nagypapa, meg a felső szomszéd alkotja a szereplőgárdát. Természetes észjárás („bölcesség”), jó meglátások, szeretetigény és -adás képessége jellemzi ezt a szimpatikus kislányt, tehát könnyen lehet vele azonosulni. A költő persze nagyon sok humort csempész verseibe, e szabad versek nagy része remek poénnal fejeződik be.

Mesés és valós történetek kicsinek

Móra Ferenc *A nagyhatalmú sündisznócska* c. kötete két vidám, szórakoztató mesét tartalmaz. A kötet címadó történetben a tányértalpu Mackó nagyot horkant haragjában, amikor a harkály azt mondja neki, a nagyhatalmú sündisznócska az úr az erdőben. Ezt magától a süntől hallotta, közli Mackó úrral, aki dülva-fülva nekivág az erdőnek, hogy kiderítse, hogy is van ez. Meg is találja a sündisznócskát, aki éppen egy tölgyfa árnyékában nyaral. Amikor Mackó kérdőre vonja, a ravasz kis jószág csak ennyit mond: gyere utánam, majd meglátod, hogy mindenki elszalad előlem ijedtében... A másik mesében két cinegemadár beszélget az ebéd után szundítani szándékozó Mackó úr feje fölött az ágon. Hát mit kell hallania: azt

mondja az egyik cinege, az az újság erre, hogy a Sündisznócska medvéen lovagol. Medve bácsi persze rögtön számon kéri a sünt: mióta szokott medvéen lovagolni? A folytatás sejthető, ugye, a kis kópé megint túljár a hatalmas állat kisére tompa eszén. A kötetet *Reich Károly* színes illusztrációi díszítik.

A félig mesés, félig valós történet K. Z. B-ről, azaz a kis zöld békáról szól. Ez a mesei része ennek a többféle vonzó tulajdonsággal rendelkező könyvnek. Ez is tartalmaz reális elemeket, hiszen a vízi világ valóságába is bepillantást enged a „szerzőpáros”, *Gócze Judit* és *Hopp Márton*. Róluk azt kell tudni, hogy egyikük a nagymama, másikuk

előbbinek 8 éves unokája. A *Béka kaland*nak van két felnőtt (nagymama, nagypapa) és egy kislány (ő ugye az unoka) szereplője is, akik egy ladikon (amely persze „kalózhajó”) kirándulni indulnak. Az időpont egy 2009-es vízi vakáció ideje. A helyszín a mártélyi üdülőtelep, a ladik ugyan csak a Tiszából levágtott csatornán siklik, de a vízi környezet az ember számára a maga csodálatos változatosságában jelenik meg. Az iciripiciri béka számára pedig veszélyes kalandokat jelent az otthonától távolabbi világ. Ká-Zé-Bé a Zsilip-köz 2-4.-ben lakó békacsalád (szófogadatlan, meggondolatlan, olykor pimasz, de ugyanakkor ügyes és végső soron önkritikus, érzékeny szívű) csemetéje ret-

tenetesen képes unatkozni. Ezért aztán egy délelőtt elkóborol otthonról és persze életveszélyes kalandokba sodródik. Kiugrik az unalmas hétköznapiokból, ezért ugrál el messzire, nem sejtve, micsoda veszélyek leselkednek rá: lesőharcsa, csuka, gólya, kócsag s mindenekelőtt a mély víz. Milyen izgalmakat él át a kis kalandor, és hogyan jut vissza a mintegy vízi paradicsomban élő, érte aggódó szüleihez és 11 testvérehez, ezt meséli el és mutatja meg rajzaival *Gócze Judit*, aki időnként átadja a szót *Marcinak*.

A fiatal francia szerző első regénye, az *Ágról szakadt Tóbiás* 4 kitüntetést kapott csak odahaza, s egy csapásra meghozta az írónak a nemzetközi sikert is. A tavaly nálunk is megjelent *A számkivetett* után most itt a mű második része, amelynek címe: *Lilia szeme*. *Thimothée de Fombelle* egy rendkívüli, liliputi világot teremtett, pár milligrammos, másfél milliméter magas emberi lények élnek abban a világban, amelyet egyetlen fa alkot. Egyke Tó-

biás az első részben számkivetett lett, menekülnie kellett. Miután három évet töltött ellenséges földön, a fülakók között, elmenekül, hogy visszatérjen a tölgyre. Liliát, aki annak idején segítőtársa volt, most Türkiz Leó egy tojásbörtönben tartja. Tóbiás szülei ugyancsak rabok, Furkó Döme zsarnokoskodik rajtuk és társaikon. Lilia látszólag beleegyezik, hogy feleségül megy Leóhoz, de még időben sikerül megszöknie. A két gonosz ugyan szövetséget kötött, valójában mindegyik kizárólagosan akarja a hatalmat. Idővel Tóbiásnak életre-halálra meg kell küzdenie Liliáért Türkiz Leóval. És meg kell menteni magát a fát. Mindez csak csöppnyi ízelítő a mindvégig izgalmas, feledhetetlen alakokat fölvonultató, fordulatos, a végén különös titkokat fellebbentő, két szálon futó cselekményből. (A fordítás *Pacskovszky Zsolt* munkája.)

Brit földről jöttem...

A 11 éves Jamie-t, aki a nagynénjénél tölti a húsvéti szünetet, különös, félelmetes álmok gyötrik. Hol azzal a tűztengerrel álmodik, amely a házukat borította el nemrég, hol egy boszorkánnyal, aki üldözi őt, mintha azon a dombon járna, amely nagynénje ódon házával szemben magasodik. A falu, ahol *Marcus Sedgwick Boszorkánydomb* c. regényének cselekménye játszódik, a Crownhill nevet viseli, amelyben a korona szó rejlik. Az említett dombon mészből húzott vonalak, ha megtisztítják őket, a korona alakját kell hogy kiadják. Miután megtisztogatják a dombot, különös dolog tárul a szemük elé: egy asszony elnagyolt vonalai rajzolódtak ki munkájuk nyomán. Közben Jamie régi dokumentumokat tanulmányoz, amelyből kiderül, több száz évvel ezelőtt itt egy 16 éves lányra rágyújtották a házat, mivel boszorkánynak tartották. A fiú azt is megtudja, a helységet réges-rég Cronhillnek hívták, amiben a banya, vénasszony szó van benne. Nagynénje pedig közli a fiúval, hogy a falu népe nem fogadta be őket, sőt, boszorkánynak tartják... Az erős atmoszférájú, borzongató, magával ragadó történet jó szórakozást nyújtva biztosan tartósan leköti a 12 év feletti gyerekek figyelmét. (Fordította: *Szűr-Szabó Katalin*.)

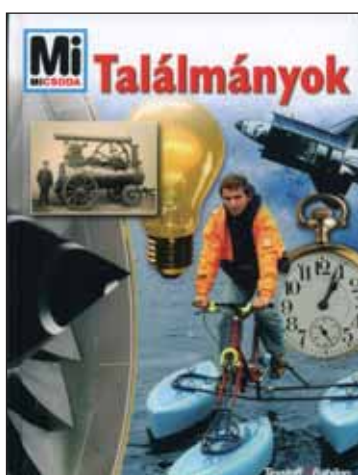
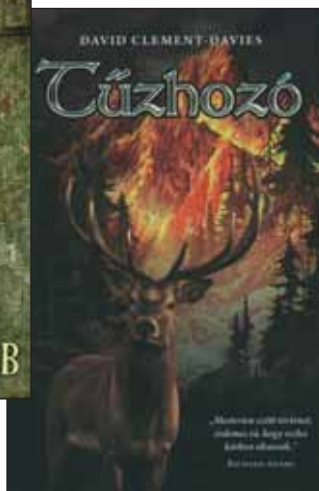
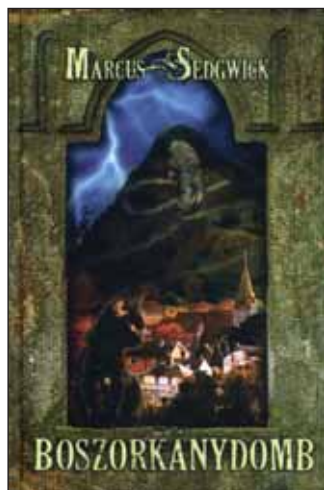
David Clement-Davies Tűzhozó c. regényében, amely ugyancsak a szigetországban, angol és skót földön játszódik, csak sok száz évvel korábban, ilyen nevek szerepelnek: Brechin, Drail, Sgorr, Rannoch, Tain, Narl stb. Ezek „férfinevek”, de a „női nevek”: Páfrány, Szelence, Gyöngyös, Füze már inkább elárulják, hogy nem ókori vikingekről, vagy egy a fantasy műfajába sorolható műről van szó. Az előbbieket ugyanis bikák a gímszarvascsordából, az utóbbiak értelemszerűen ünök. De a természetről, hatalomról, hitről és hűségéről szóló történet olyan, mintha emberek lennének a szereplői ennek a lebilincselő, izgalmas és ötletes alkotásnak. Röviden a lényeg: Vakmag, a vén bika (meglehetősen homályos) versben előadja a Jövendölést, amely egy a homlokán jellel (hófehér, tökéletes tölgyfalevelet formázó anyajeggyel) megszülető, elcsérélt bikaborjúról szól, aki bátor

lesz, kitartó és elszánt, hogy népének visszahozza a szabadságot, és megsemmisítse ádáz, a hatalomért mindenre képes zsarnokokat. Rannoch békét akar: a szarvasok között, de békét más állatokkal és az emberrel is, akitől sokat tanul. Élete az első perctől veszélyben van. Ráadásul a szarvasok nem is értik a szándékait, kevesen vannak, akik mellé állnak és kitaranak az utolsó, mindent eldöntő küzdelemig. Ő maga sokáig nem hisz a Jövendölésnek, nem veszi tudomásul, hogy ő a Kiválasztott. Hiszen nem uralkodni akar, hanem küzdeni és igazságot szolgáltatni, megfélemlített népének nyugalmat adni. (Fordította: *Rakovszky Zsuzsa*.)

Feltalálni vagy felfedezni?

„A felfedezések, találmányok, fejlesztések gyakran egymásba kapcsolódnak, és nem mindig könnyű ezeket a fogalmakat szétválasztani” – írja *Roland Weis Találmányok* c. könyvében. Az ember több százezer, talán több mint egy millió évvel ezelőtt jött rá a tűzgyújtás módjára. Ezt követte az első, kőből készített szerszámok elkészítése. Később már fémekből is tudtak eszközöket előállítani. Minden idők legzseniálisabb találmányának a keretet tarthatjuk, jelenti ki a történész-újságíró német szerző. Sok-sok gondolkodásra, kísérletezésre, ötletre volt szükség az évezredek során, amíg a kíváncsi és leleményes ember „feltalálta” a pénzt, kialakította az írást, megalkotta a gőzgépet, a híradástechnikai eszközöket. Weis a kőbaltától a számítógépig ad izgalmas áttekintést az emberi találmányok egyértelműen jó, hasznos illetve veszélyes (erkölcsileg „rossz”) eredményeiről. Külön fejezet foglalkozik az újkor fontos találmányaival (pl. elektromosság), a látással, a hallással és a beszéddel kapcsolatos találmányokkal (pl. telefon, fényképezőgép, távcső, mikroszkóp). Ugyancsak külön fejezetet szentel a közlekedési eszközöknek. Foglalkozik a jövőbe mutató találmányokkal: az ún. alternatív energia-forrásokkal, a géntechnológiával. Találmányukat a feltalálók védik, oltalmazzák azzal, hogy bejegyeztetik, szabadalmaztatják. A leghíresebb magyar találmány manapság a Rubik-kocka. De jó, ha tudjuk, hogy Puskás Tivadar hozta létre – igaz, nem idehaza, hanem Párizsban – Európa első telefonközpontját, 1879-ben. „Kármán /Tódor/ alapította a Jet Propulsion Laboratóriumot, amely az USA űrkutatásának fellegvára.” Szilárd Leó és Neumann János tevékenységét is illik ismernünk. A tárgymutatóban több magyar feltaláló is szerepel. (Fordította: *Dubovicz Péter*.)

Cs. A.

Clement-Davies, David: Tűzhozó. Könyvmolyképző, 417 old., 3499 Ft; Fombelle, Thimothée: Ágrólszakadt Tóbiás. II. Lilia szeme. 335 old., 3490 Ft; Gőcze Judit – Hopp Márton: Békakaland. Saxum, 80 old., 2480 Ft; Kiss Ottó: A nagypapa távcsőve. Móra, 68 old., 2190 Ft; Kormos István: Kerek esztendő 2010. Holnap, 12 old., 2500 Ft; Lackfi János: A részeg elefánt. Móra, 61 old. 2990 Ft; Móra Ferenc: A nagybatalmú sündisznoćska. 15 old. Holnap, 1900 Ft; Sedgwick, Marcus: Boszorkánydomb. 142 old. 1999 Ft; Weis, Roland: Találmányok. Tessloff és Babilon, 48 old., 2570 Ft

Élményre vágysz?

ÚJ!

Megadja a Twilighterek Könyvklubja

Már alig várod
a következő részt?
Ha klubtag vagy,
nem szenvedsz úgy
a várakozástól.

**Twilight-élmény
egész évben!**

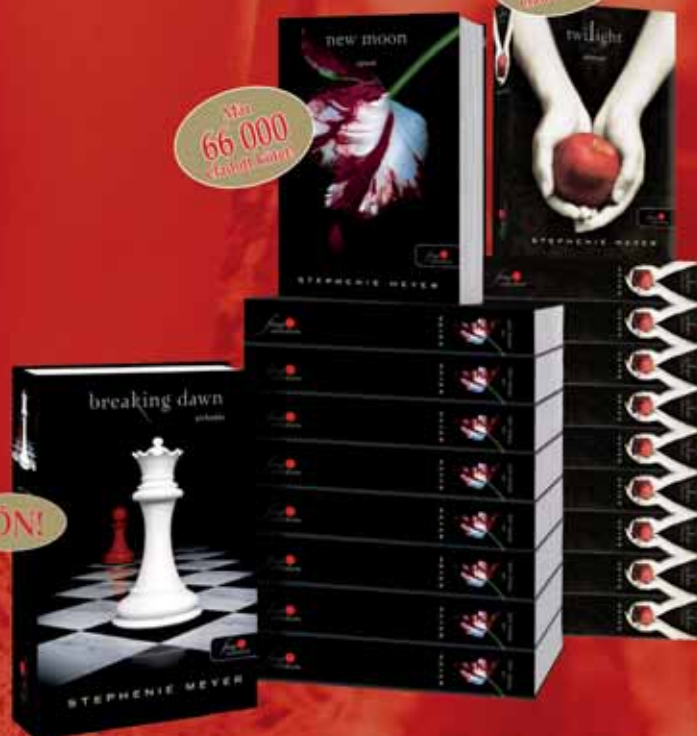
Kérj ajándékba, ajándé-
kozz éves klubtagságot!
Karácsonyra megérkezik.

Az első héten
20 000
eladott kötet

Már
66 000
eladott kötet

Már
72 000
eladott kötet

JÖN!

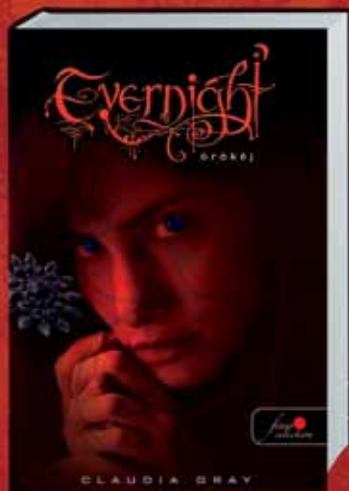
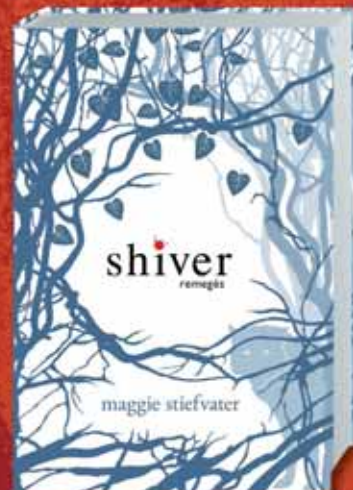
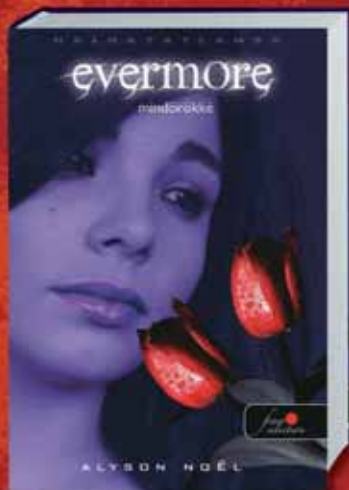
Ha gyors vagy, 3D-s Twilight
moziplakátot nyerhetsz!
Jelentkezz november 30-ig!

Kizárólag klubtagoknak:

- kvízzjáték • ajándék Twilight relikviák – twilighter gumikarkötő
- ajándék mintakönyvecskék • twilighter klubkártya kedvezményekkel

Bővebb információ a www.vorospottyos.hu címen

Twilighter-válogatott

twilight 4ever Éld át! Jelentkezz!

Twilighterek Könyvklubja

100%
garantált

Jelentkezési lap

Ha nem tetszik és mégsem akarsz klubtag lenni,
a 2. forduló előtt visszamondhatod a tagságot,
a teljes tagdíjat visszafizetjük.

Jelentkezem a Twilighterek Könyvklubjába és várom a kvízzjátékot és az exkluzív twilight relikviákat.

Név:.....

Megszólítás:.....

E-mail:.....

Postacím:.....

Számlázási név:.....

Számlázási cím:.....

A tagsági díj: 4 999 Ft Csoportos jelentkezés esetén: 3 999 Ft/fő (legalább 5 tag egy postacímen) létszám: fő

info@vorospottyos.hu • Könyvmolyképző Kiadó, 6701 Szeged, Pf.: 784

Hagyományörzés új változattal

A krónikások és a szájhagyomány útján ránk maradt mondák az iskolai tananyag részét képezik, és van két olyan kiadvány, amelyből ugyancsak gyerekkorban élvezhetők ezek az ősi, valamint középkori hagyományt őrző történetek. Komjáthy István *Mondák* könyve c. munkája több mint fél tucat, Lengyel Dénes *Régi magyar mondák* c. kötete 19 kiadást ért meg. S most kézbe vehetünk egy újabb szövegváltozatokat tartalmazó opust, amely ajándékozásra is kiváltképp alkalmas, aranyozott dombornyomású és lapszélű album.

■ A kötet a történelmi Magyarország monda- és legendakincsének válogatott anyagát tartalmazza – olvashatjuk az előszóban. Ezen állításban lelhető fel a szerkesztés koncepciója: régiók szerint osztották be az anyagot. A Kárpát-medencétől távol eső területek után (Hetedhét határon is túl...) következik a Dunántúl, Felvidék, Alföld és Erdély. (A Délvidékhez kötődő mondákat a szomszédos tájegységekhez sorolták.)

Már a tartalomjegyzékbe belepillantva feltűnik, hogy mindegyik fejezetben a legrégebbi mondáktól egészen 18–19. századi történetekig jutunk az olvasás során. (Nem Isten ellen való vétek a „szemezgető”, a nem lineáris ismerkedés a 180 írással!).

Konkrétan az elsőben hun–magyar mondákat találunk, itt olvashatunk a csodaszarvasról, Isten kardjáról, Csaba királyfiról, Emeséről, aztán a kalandozó magyarokról. Majd eljutunk egészen Hadik András 1757-es haditettéig. (A kötet sztárja persze Mátyás király, ő mindegyik fejezetben megjelenik.) A második fejezet első lapjain is időtlen időkbe visszavezető eredetmítoszok olvashatók, itt az egyik legérdekesebb írás a magyar vízözönmonda új formába öntése. S mivel a pannon tájon gyökerezett meg először a kereszténység, sok szent legendája ismerhető meg ebből a részből, illetve a történelmileg és kulturálisan fontos városokhoz kötődő (Buda, Visegrád, Székesfehérvár, Pozsony) történetek szerepelnek szép számmal.

A felvidékiek között kapott helyet a fehér ló és a honfoglalás mondája, aztán király, fejedelem, nagyúr, rablólovag, juhászlegény stb. a valós vagy kétes hitelű történet főszereplője. A fejezetek közül az olvasó bizonyára elsők között lapoz rá a purgatóriumot megjárt Tar Lőrinc, a csejtei várba végül befalazott Báthori Erzsébet, s végül II. Rákóczi Ferenc elfogatásának históriájára. A Felvidék tele volt várakkal, sok az olyan olvasmány, amely ezekről mesél. Vagy éppen vadregényes tájakról, máig szép városokról. De szó esik itt hegyi szellemekről, sárkányokról és varázslókról is. (Minden fejezet élén rajzolt térképen szemrevételezhetjük az említett helyek fekvését.)

Az Alföldet „idéző írásokban ízelítőként kapunk a Tiszához kapcsolódó legendákból, olvashatunk a kunhalmokról, Csörsz-árkáról valamint az Ecsedi-lápról. A fejezet legérdekesebb részéhez tartozik a Toldi-legenda, az 1728-as szegedi boszorkányper felidézése, a Szent Korona 1849. évi elrejtésének és megtalálásának története. De jó néhány humoros esemény elmondása kelt derűt az olvasóban.

Az erdélyi mondák és legendák sokat foglalkoznak a törökök és a tatárok pusztásaival, de a valós történelmi alakok (pl. Szent László, Dózsa György, Hunyadi János) mellett mesebeli lényekről (tündérekéről és ördögökről) meg természeti képződményekről is olvashatunk.

Lényegesnek tartom leszögezni, hogy nem kifejezetten gyerekkönyvnek tekintem az összeállítást. Az egyes sztorik mellett keretes magyarázatok szolgálják a történelmi valóság megismerését. Bizonyos elemeket megerősítenek, másokat cáfolnak.

Hangsúlyoznom kell végezetül a könyv 250 egységnyi illusztrációs anyagának rendkívüli gazdagságát. (A képek forrásjegyzéke két sűrű oldalt tesz ki.) A rajzok és iniciálék csak díszül szolgálnak, a mai fényképek és a régi fotók, festmények reprodukciói viszont fontos információkat hordoznak, tehát nem csak könyvészeti szempontból fontosak.

Cs. A.

Felejthetetlen mondák és legendák
Reader's Digest, 456 oldal, 9990 Ft

KARÁCSONYI LEGENDÁSKÖNYV

Szép történetek a szeretet ünnepére – a legnagyobbak tollából (Babits Mihály, Fekete István, Gárdonyi Géza, Selma Lagerlöf, Móra Ferenc és mások).
244 oldal, keménytáblás
Ára: 1700 Ft

IFJ. FEKETE ISTVÁN

KARÁCSONYOK FÉNYESSÉGE

A Kanadában élő író – Fekete István fia – kötetbe gyűjtött novelláiban édesapját idéző hangon ábrázolja életének sorsfordító pillanatait, az itthon és idegenben megélt karácsonyok meghittségét.

216 oldal, keménytáblás
Ára: 1600 Ft

GÁRDONYI GÉZA

EVANGÉLIUMI ÁLMOK

A könyv az író egy kevésbé ismert arcát villantja fel az olvasó előtt; elbeszélései hűen tükrözik istenszeretetét. A kötetben szereplő elbeszélések segítik a karácsonyra való felkészülést, a szeretet ünnepére való ráhangolódást.

216 oldal, keménytáblás
Ára: 1600 Ft

GEORGES BERNANOS

EGY FALUSI PLÉBÁNOS NAPLÓJA

A világhírű szerző regényében a hit harcát állítja élénk: egy gyermekien tiszta szívű pap rendületlen lelki küzdelmét egy szebb, jobb és emberségesebb világot.

244 oldal, keménytáblás
Ára: 1900 Ft

FRANZ WERFEL

ÉLHETÜNK-E ISTENHIT NÉLKÜL?

A szerző 1932-ben írt könyvében rendkívüli éleslátással veszi sorra, s értékeli kora szellemi áramlatait (nacionalizmus, kommunizmus, nemzetiszocializmus, nihilizmus), kimutatva azok valláspótlék jellegét, s szembe állítva velük az istenhittől eredő igazi vallásosságot.

68 oldal, keménytáblás
Ára: 890 Ft

BERAN FERENC

ISTEN LÁBNYOMAI ANGYALFÖLDÖN

Művében a szerző bemutatja, hogy a XX. század fordulóján a szellemi és a kétféle, fizikai munka hogyan emelte fel ezt a városszéli, s vele együtt az országot. Az olvasó betekintést nyerhet az ott élő emberek, családok küzdelmes életébe és jövőbe vetett hitébe. A múlt azt üzeni számunkra, hogy az ember csak akkor remélhet megújulást, felemelkedést, ha hisz a hétköznapoként örömmel végzett munka értékében.

164 oldal, puhafedeles
Ára: 1200 Ft

VANYÓ LÁSZLÓ

BEVEZETÉS AZ ÓKERESZTÉNY KOR DOGMATÖRTÉNETÉBE

Az Ókeresztény írók könyvsorozatát elindító és szerkesztő Vanyó László halála után hat évvel veheti kézbe az olvasó e közkedvelt sorozat legújabb, s egyben sorozatzáró kötetét, mint az alapító szerkesztő végső szellemi hagyatékát.

720 oldal, keménytáblás
Ára: 3700 Ft

NÉMETH LÁSZLÓ IMRE

MINDSZENTY MEGVALÓSULT ÁLMA

A kötet a mártírsorsú bíboros olyan terveit mutatja be eddig nem publikált levéltári anyagok alapján, amelyek már életében megvalósultak, mint például a római Santo Stefano Rotondo és a Szent István Ház.

224 oldal, puhafedeles
Ára: 2400 Ft

MAGYAR KATOLIKUS LEXIKON XIV. KÖTET

Titel-Veszk

Ez a kereszténység kétezer éves tudáskincsét feldolgozó lexikonsorozat ötven témakörbe rendezve több ezer címszót ölel fel.

1000 oldal, keménytáblás, színes képmelléklettel
Ára: 5900 Ft

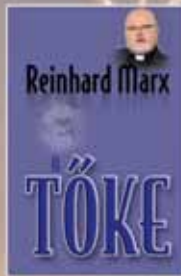

ERDŐ PÉTER

NAPLÓJEGYZETEK SZENT PÁL ÉVÉBEN

Naplójában a bíboros a neves esztendő eseményeit mutatja be, lejegyzett gondolataival véleményével segítve az eligazodást korunk lényeges kérdéseiben: hivatás, hitelesség, erkölcs, kereszténység.

208 oldal, keménytáblás
Ára: 1650 Ft

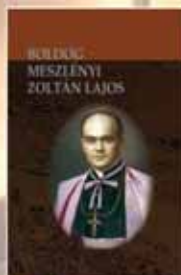
REINHARD MARX

A TŐKE

Védőbeszéd az emberért

A gazdasági-politikai kérdésekben is megnyilatkozó szerző (müncheni érsek) könyvében – névrokonával, Karl Marx-szal vitatkozva – rámutat arra, hogy az Egyház társadalmi tanítása szilárd alapot szolgáltat egy emberséges társadalmi rend felépítéséhez.

272 oldal, keménytáblás
Ára: 2650 Ft

BEKE MARGIT

BOLDOG MESZLÉNYI ZOLTÁN LAJOS

Az október 31-én Esztergomban boldoggá avatott püspök-vértes gazdag képanyaggal, levéltári és vatikáni dokumentumokkal illusztrált életrajza, Erdő Péter bíboros előszavával és tanulmányával.

348 oldal, keménytáblás
Ára: 3200 Ft

A királyportrék titka

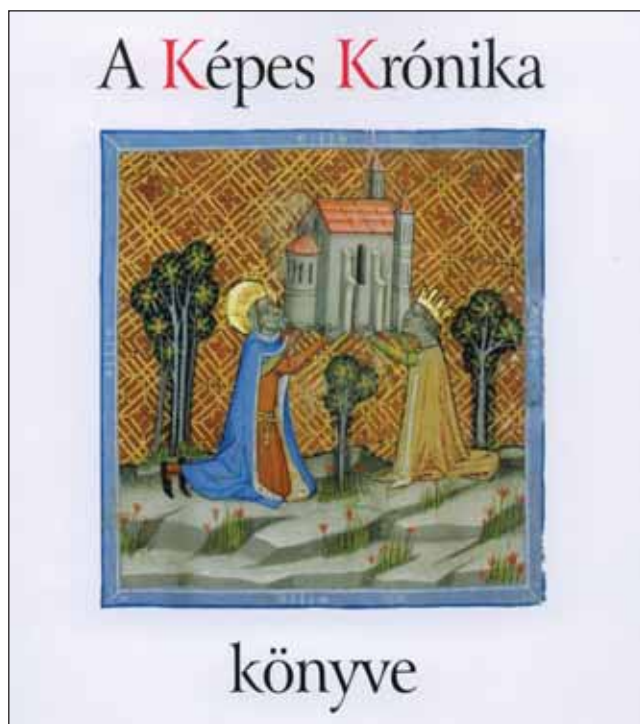
Wehli Tünde a Képes Krónikáról

■ A Képes Krónikával kapcsolatosan olvashatjuk *Szovák Kornél* sorait, melyek szerint nagyrészt ennek a díszkéziratnak köszönhető, hogy „...bekerült a történetírásba nemcsak a dinasztia eredethagyománya, de valamikor s valahol a magyar nép származástudata is, a kettő egymásba fonódva, át- meg át- szöve a hatalomról vallott mindenkori nézetekkel, a korabeli értelemben vett nemzeti önreflexió hordozójává vált”. A Kosuth Könyvkiadó és az Országos Széchényi Könyvtár évek óta tartó sikeres együttműködésének újabb termése a Képes Krónika könyve. Lapjain *Hapák József* fotói jóvoltából a 14. századi kódex képeire csodálkozhatunk rá, *Veszprémy László* elemző sorai kitérnek többek között arra, hogy mit tartalmaz

és mitől számított újdonságnak a maga korában a Képes Krónika. Könyvfestészeti szempontból *Wehli Tünde* mutatja be a jeles kódexet, nemcsak a kiadványban, hanem a Könyvhét olvasóinak is. Először arról beszélt, hogy miként aránylik egymáshoz az egész krónिकासcsoport alapjául szolgáló műben a képanyag és a szöveges rész:

– A Képes Krónika mindmáig megoldatlan rejtélye, hogy a szövege egy mondat közepén szakad félbe az 1330-as havasalföldi hadjárat leírása közben. Véleményem szerint valami komoly akadályozó tényezőnek kellett közbejönnie, mert különben egy díszkézirat készítésekor ilyesmi nem fordulhatott volna elő – hallgatom *Wehli Tündét*. – Ezeket a kódexeket nem ötletszerűen kezdték el írni az elején, hogy aztán eljussanak, ameddig sikerül, hanem előre gondosan megtervezték a munkát.

– Azt tudjuk, hogy e kódex szövegét a Veszprém megyei Káltról elnevezett Márk mester kézírata nyomán másolták a scriptorok, de hogyan

készülhetett a teljes, gazdagon díszített kötet, hiszen itt az lehetett a fő cél, hogy ábrázolják is a történelmi eseményeket.

– Komoly tervezőmunkát igényelt, hogy hová, mely szövegrészhez milyen méretű és jellegű képek kerüljenek. Ezt a középkori kódex másolója és a képek készítője előre megbeszélte. A megfestendő illusztráció témáját a lapszálon, bizonyos esetekben a kép helyén jelelték. Miután a szöveg elkészült, az előrajzoló vette kézbe a pergament, s csak végül következtek a festők, az igényesebb köteteket több mester színezte, gyakran egy műhely élén álló vezető irányításával. A Képes Krónika előrajzolója nagyon finoman, érzékenyen ábrázolta az alakokat, külön

figyelmet fordított az emberi és állati mozgások helyes visszaadására. Különösen azokon a lapokon látható ez, amelyekről a festék lepattogzott. Végül a festők munkája következett. A Képes Krónikán összeforrott műhely dolgozhatott, nehéz elkülöníteni a benne tevékenykedő kezek munkáját. Az azonban bizonyos, hogy volt egy tehetségesebb művész, aki

nagy képeken dolgozott, s egy kicsit ügyetlenebb, akire az iniciais álló vagy trónoló alakjainak megalkotását bízták.

– Honnan vették a történelemábrázoláshoz a mintát a Képes Krónika megalkotói, hiszen közvetlen előzménye sehol sem volt ennek a kódexnek, mivel készítése idején még csak világkrónikák léteztek, a század vége felé megjelenő nemzettörténetek akkor még a másoló műhelyekben formálódtak?

– Az egyes témák megkívánta képek megfestéséhez különböző forrásokhoz kellett fordulnia az illuminátoroknak, Szentíráások, liturgikus könyvek, jogi kódexek és egyéb munkák képi megjelenítésére támaszkodott.

– Hajdanvolt uralkodóink történelmi könyvekben és szobrokon megjelenő ábrázolását többnyire a Képes Krónika illuminátorának köszönhetjük, ez a kódex szolgáltatott mintát

vagy illusztrációként használt részletet a későbbi alkotóknak. Mennyire bízhatunk abban, hogy történelmi személyiségeink, királyaink úgy néztek ki, ahogy akkor, a 14. században ábrázolták őket?

– Inkább abban lehetünk biztosak, hogy nem úgy néztek ki, ahogy őket akkor megfestették. Irreális lenne azt hinni, hogy a középkori mestert a portrékészítés vágya hajtotta. Nem, ők a korabeli ideáltípushoz igazodva a 14. század festői stílusában jelenítették meg a szereplőket. Törekedtek azonban bizonyos külső tulajdonságok visszaadására és belső vonások tükröztetésére. Mivel a krónika szövegéből tudjuk, hogy Könyves Kálmán kicsit testi hibás volt, az illuminátor púposnak ábrázolta őt, a megvakított II. Béla pedig csukott szemmel ül a trónon. Legfeljebb a kortársak ábrázolásánál törekedtek bizonyos fokig a portrészérűsége. Ilyesmit mernek feltételezni a kódex nyitó képe esetében, amelyen Nagy Lajos királyt látjuk, és az arcvonásai olyanok, amilyenek a

források emlegetni szokták, sőt, egy kicsit az őt ábrázoló pecsétképre is emlékeztet. A legigényesebben megfestett illusztráció kétségkívül az, amelyik Attilát trónon ülő, koronás uralkodóként mutatja.

– Több humán tudományág vizsgálja a Képes Krónikát, és számos domainban ma is vitázna vele kapcsolatban. Ilyen kérdés a kódex keletkezésének ideje is.

– Azt a kérdést szeretnénk eldönteni,

hogyan 1358 körül-e az írás, tehát abból az időből származik-e a díszkézirat, amikor Kálti Márk elkezdte megírni a könyvet, vagy pedig úgy van, amint a történészek feltételezik: 1370 körül, Nagy Lajos király Katalin nevű lányának a születésével összefüggésben készült-e ez a kódex. Még paleográfust is segítségül hívtam, de a textus vizsgálatával sem lehetett pontosabbá tenni a keletkezés idejét.

– Milyen állapotban van a Magyarországra 1932-ben visszakerült Képes Krónika?

– Szerencsére semmi károsodás nem érte, még a gyakori használat sem viselte meg. Sokáig ugyanis a kutatók is csak a Bicsérdi Kódexet kapták kézbe helyette, amely a krónika legkorábbi és leghívebb „utánzata”; akkor készült, amikor az akadémia tudósai az 1860-as évek végén a Bécsben őrzött krónikáról pergamenre írt és festett másolatot készíttetettek Bicsérdi Jánossal.

– A most kiadott illusztris kötet előszavában említi Monok István, a nemzeti könyvtár főigazgatója, hogy törlesztendő adósság a Képes Krónika színeit autentikusan visszaadó hasonmás kiadás megjelentetése. Miért nem megfelelő a kódex korábbi két faksimilije?

– Fél-faksimilének nevezném ezeket, mert sajnos egyik sem kelti tökéletesen a krónika illúzióját. Az igazi hasonmás kiadásnál még a pergamen anyagát is igyekszünk utánozni, s kézzel tesszük fel a lapokra az aranyat.

Mátrabázi Zsuzsa

bookline

Előjegyezhető újdonságok

20% kedvezmény!

20-75%

Akciók 20-75% kedvezménnyel

36 féle

36 antikvárium teljes kínálata

Könyvszerda

Szerdánként 1-1 kiadó könyveire -25-50%

500.000 féle

Óriási idegen nyelvű könyvválaszték

Ingyenes

Ingyenes házhoz szállítás 10.000 Ft felett

Eco csodakamrája

Umberto Eco új kötetének címén először egy könyvesbolt kirakatában akadt meg a szemem, és elképzelni sem tudtam, miféle terepre merészkedett Eco mester: talán valami adatbázisok elemzését, vagy népszerűségi toplisták vizsgálatát rejti az egyébként igen szép borító? (Sir E. C. Burnes-Jones *Az aranylépcső* című festménye.)

■ Az attraktív kötet korábbi képzőművészeti mű-párosának, *A szépség...* és *A rótság történetének* jellegét követi, amelyben a szerző e két alapvető esztétikai kategóriába nyomába eredt, hogy kiderítse: definiálható osztályok-e ezek a művészettörténetben? Fellapozva most ez újabb darabot, fény derül a rejtélyes cím hátterére. Mondjuk így: felsorolás, tömeges megjelenítés, katalógus, csoportok, sorok, halmazok a művészetben. Kissé archaikusan: a dolgok előszámlálása. Kétségkívül, e szavak egyike sem lett volna alkalmas arra, hogy címbe emeljük, s ez is mutatja a szerző vállalkozásának egyediségét. Egy kis internetes kutakodás után kiderül, hogy a magyar kiadás átvette az eredeti „Vertigine della lista” címet, amellyel, mint Eco az előszóban elmondja, egy konferenciát rendeztek a Louvre-ban, az ő elnökletével. Ahogy más tárgyakat, ötleteket, emlékeket, miegyebet gyűjt szenvedélyesen, úgy Eco a művészeti listák lelkes feltérképezője ifjú kora óta, s e szenvedélyének lenyomata most e könyv, amely alapvetően a festészet és az irodalom területén vezet be a „művészeti halmazelmélet” megjelenési formáiba.

Az első probléma, amellyel a művészettörténetés-irodalom-író-tanár (és néha csak egyszerűen tréfás kedvű előadó) szerző szembesülhetett, az a listák listázása. Eco párhuzamosan kezeli a vizuális és verbális listákat: az album a képi és szöveges illusztrációkra épül, e műrészletek alapján állítja fel a kategóriákat. A csendéletek, a csatajelenetek, a szentek tömege, a tengerfenék világa, a festményekkel tömött műtermek látványa, de a berlini vágóhíd leírása a *Berlin*, *Alexanderplatz*-ban, a *Gargantua és Pantagruel* naturalisztikus szövegei, vagy Pablo Neruda García Lorcához írott ódája mind tobzódhatnak a listákban – s íme, már e felsorolásom is a listázás formái és tartalmi eszközével élt: sejteti, hogy a sornak ezzel messze nincs vége, hogy a megörökítésre méltán érdemes szerzőkről és műveikről van szó, továbbá, hogy mindenféle korszakból és stílusirányzatból talál magának szemezgetnivalót az olvasó.

Eco az Iliászból jól ismert Akhilleusz pajzsát teszi meg a felsorolások emblematikus megjelenítőjének, amely „arra világít rá, miként képes a művészet harmonikus ábrázolásokat alkotni, amelyeken belül rendet, hierarchiát, alak-háttér viszonyokat hoz létre az ábrázolt dolgok között.” Ezután részletes vizsgálatnak veti alá a dolgok és a helyek listáit, irodalomban és festészetben egyaránt, de az igazán izgalmas részek inkább a kötet vége felé közelednek, amikor is Eco tipizálja a listákat. A túlzás és a kaotikus felsorolás ugyanis már egyértelműen megragadható stílusesszékű, és Eco elemzései olvastán sokkal közelebb visznek Goethe, Joyce vagy Thomas Pynchon, An-

dy Warhol vagy Salvador Dalí megértéséhez. Eco nem szégyenlős – általában nem riad vissza önmaga népszerűsítésétől –, hogy citálja magát, és olvashatunk részleteket A róza nevéből is, amely igencsak gazdag a felsorolásokban. De az is kiderül, hogy vajon miért a középkorban volt annyira kedvelt művészeti fogás a sorjázó dolgok megjelenítése.

Két igen érdekes fejezet is kiemelkedik azonban a listák tipizálásának sorából – a kötet végén már tudni fogja az olvasó, hogy a listáknak sajátja a súlyozás és rangsorolás is. Az egyik *Az arisztotelészi látcső* című rész, amelyben arra találhatunk izgalmas példákat, miként formálódott már az ókorban a mai számítógépek „gondolkodásmódját” meg-

alapozó kategorizáló rendszer. Ha ugyanis rendet szeretnénk valamiképp a rendetlenségben, azaz osztályozni a dolgokat a káoszban, akkor mindig egy fastruktúrához lyukadunk ki, gyökerekkel és ágakkal, egyre szerteágazóbb rendszerrel. Ezen az ősi elven alapulnak az enciklopédiák, az élőlények osztályozása, a városok szerkezete, a labirintus, de még az idegsejtjeink is. Akárhogy is: életünk a kategorizáció alapján szerveződő szétválasztásra épül, s ha nem is reveláció értékű felfedezés Ecoé, mindenesetre számtalan új utat

nyit filozófiai és matematikai irányba is.

A másik, külön említésre is méltó fejezet, *A csodakamra* lényegében egy kis múzeumtörténeti kitekintés, amely a korabeli *Wunderkammernek*, azaz csodakamrák érdekességeibe avat be. Ezek a kuriózumgyűjtemények valójában a mai természettudományi múzeumok elődei voltak, ame-

lyekben „egyesek megpróbálták szisztematikusan összegyűjteni mindent, ami megismerésre érdemes, mások pedig mindazt, ami rendkívüli és hallatlan, beleértve bizarr tárgyakat vagy meghökkentő leleteket, mint a krokodilt, amely rendszerint ott lógott kitömve az egész együttes fölött.” Sok metszet, festmény őrizte meg ezeknek a Wunderkammerneknek a látványát, amely ámulatba ejtő és sokszor kacagtató a mai

szemlélőnek: miféle „herkentyűket”, tengerieket avagy szárazföldieket tartottak csodálatra méltónak egyes korokban. Vajon miként értékelik majd a jövő kutatói a mi „csodakamráinkat”, kategorizálási rendszereinket, gondolataink és kezünk munkájának lenyomatait? Mi marad fenn a rostán, és mi száll alá a tengerfenék homokjába – hogy Ecótól kölcsönözzünk *A róza nevéből* – száműzött bujdosók, levágott fülű gonosztevők, szodomiták és közéjük vegyülten vándor kézművesek, takácsok, üstfoltozók, székfonók, köszörűsök, szalmafonók, mindenféle egyéb gazfickók, csínytevők, cselvetők, hitegetők, huncutok (és még sokáig sorolhatnánk) után? Ez a kötet talán szerencsésen megmenekül majd, és méltó helyen szerepel a művelődéstörténeti albumok listáján.

Laik Eszter

Umberto Eco: *A lista mánóra*

Fordította: Sajó Tamás

Európa Könyvkiadó, 408 oldal, 8900 Ft

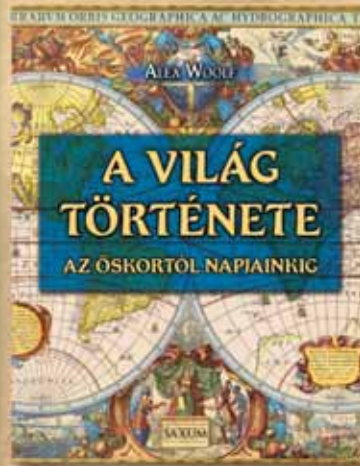

A Saxum és a Sziget Kiadó ajánlata

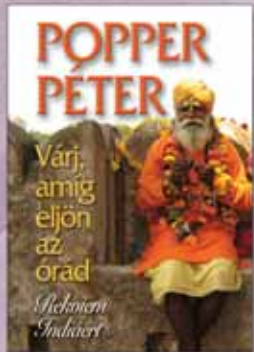
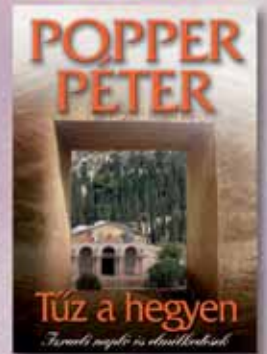
Angelika Throll
Kerti növények
 A növénykalauz 1000 kerti növény képét, leírását tartalmazza, segít a kiválasztásban, gondozásban. Kötve, 450 oldal, 5500 Ft

Természetkalauz
 Andreas Wacker
Gyógynövények a homeopátiában
 159 gyógynövény és a belőlük készült homeopátiás szerek abc-szerű rendszere tartalmazza a kötet áttekinthető formában. Kötve, 240 oldal, 2980 Ft

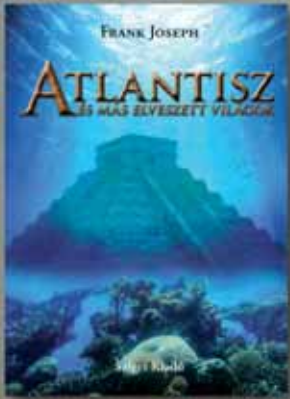

Alex Woolf
A világ története az őskortól napjainkig
 A kötet közel félezer illusztrációval mutatja be a világtörténelem legfontosabb személyiségeit, folyamatait, történéseit, belehelyezve a magyar történelem eseményeit is. Kötve, 384 oldal, 5900 Ft

Popper Péter
Tűz a hegyen
 Izraeli napló és elmékedések
 Az Út a tükrökön át bővített kiadása. Szubjektív korrajz rasszizmusról, hazafiságról, zsidóságról, Izraelről. Kötve, védőborítóval 224 oldal, 32 oldal színes illusztrációval, 2980 Ft

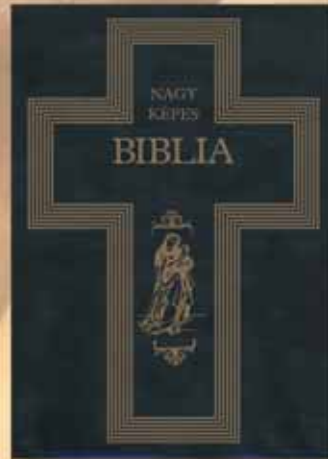
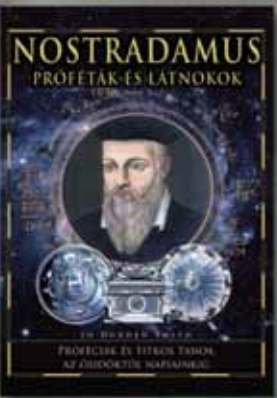

Popper Péter
Várj, amíg eljön az órád
 Rekvium Indiáért
 A szerző három indiai utazásának élményei. "Én csak mesélni akarok Indiáról, szélsőséges szubjektivitással." Kötve, védőborítóval 224 oldal, 32 oldal színes illusztrációval 2980 Ft

Frank Joseph
Atlantisz és más elveszett világok
 A kötet választ ad arra, hogy hol lehetett igazából Atlantisz? Több mint száz izgalmas, érdekes illusztráció segítségével új ablakot nyit az ősi múltba. Kötve, 208 oldal 3300 Ft

Jo Durden Smith
Nostradamus
 Próféták és látók
 Ez a gazdagon illusztrált könyv részletesen foglalkozik a jósokkal és látókkal. Vizsgálja az asztrológia, az alkimia és a jóslásban felhasznált egyéb tudás szerepét. Kötve, B/5, 220 oldal, 3300 Ft

Nagy Képes Biblia
 Az Ó- és Újtestamentum teljes szövegével, Michelangelo, Tintoretto, Veronese, El Greco, Murillo és mások bibliai tárgyú festményeinek reprodukcióival. 960 oldal + 64 oldal színes melléklet, arany élmetszéssel, 12.800 Ft

Bán László
Száz év múlva
 A szerző Vekerdy Tamást, Geszti Pétert, Lukács Bélát, Lovász Lászlót és másokat kérdez, milyennek gondolják a világot – és benne Magyarországot – száz év múlva. Fűzve, 252 oldal, 2500 Ft

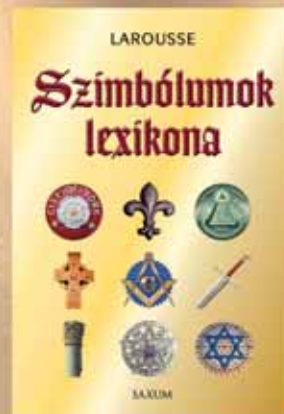
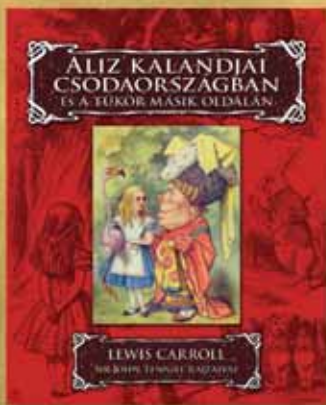

Kertész Iván
Operakalauz
 (Bővített kiadás)
 Az operakalauz kétszáz zeneszerző több mint félezer operáját ismerteti. Kötve, védőborítóval, 520 oldal, 3500 Ft

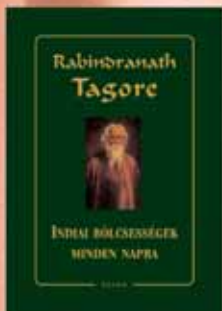
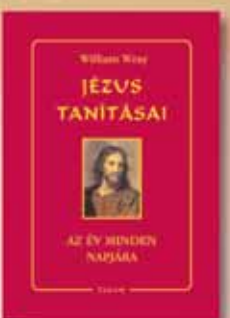
Göcze Judit
Mesés történet egy iciripiciri kis békáról
 Tüneményes mesekönyv a kis békáról, aki világot akart látni. Kalandozásait környezetében és a távolabbi tájakon a szerző gyönyörű rajzai illusztrálják. Kötve, 80 oldal, 2480 Ft

Lewis Carroll
Aliz kalandjai Csodaországban és A tükör másik oldalán
 Mindkét közkedvelt klasszikus mese Varró Dániel és Varró Zsuzsa új fordításában. A könyv az eredeti illusztrációkkal jelenik meg, exkluzív kivitelben a gyerekek számára. Kötve, 256 oldal, 4900 Ft

Szimbólumok lexikona
 A francia Larousse Kiadó alapos és olvasható lexikona, amely megfejt és magyarázza az európai kultúra több mint 900 alapvető jelképét gazdag képágyaggal illusztrálva. Kötve, 680 oldal, 5900 Ft

William Wray
Jézus tanításai az év minden napjára
 A könyv a Bibliából, Jézus történeteiből és mondásaiból fontos gondolatok gyűjteménye az év minden napjára. Kötve, 252 oldal, 2800 Ft

Rabindranath Tagore
Indiai bölcsességek minden napra
 A könyv páratlanul egyszerű szellemi kísérő az év minden napjára. Kötve, 400 oldal, 2500 Ft

„Egyrészt a kényszer vitte rá, másrészt pedig a kedv”

A könyvművész Kós Károly

A Holnap Kiadó nemrégben indított sorozatában látott napvilágot a *Kós Károly, a könyvművész* című igen szép kiállítású könyv. A szerzővel, Sas Péter művelődéstörténésszel beszélgettünk.

■ – Kóst Károlyt leginkább építészként és íróként ismerjük, ezt a könyvet lapozgatva viszont rögtön világossá válik, hogy őt nem lehet így beskatulyázni.

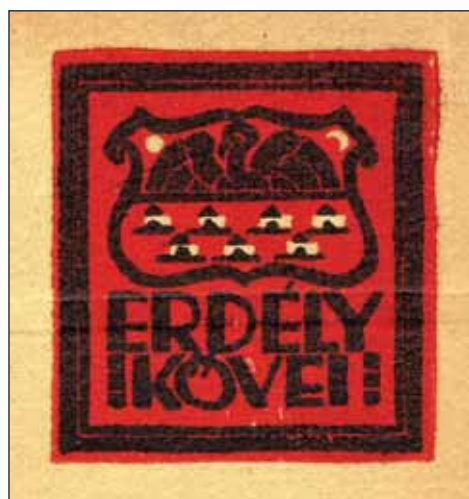
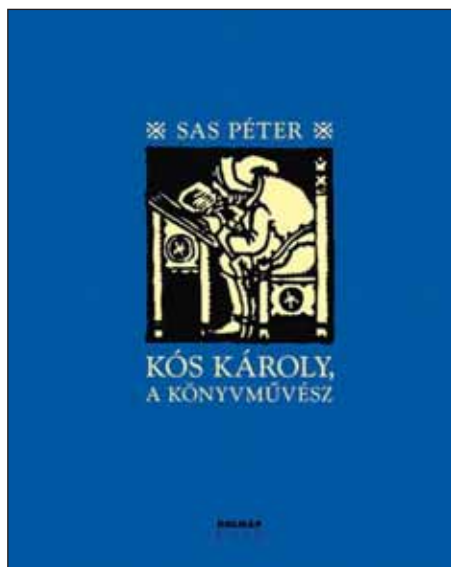
– A nagyközönség általában egy-egy szeletét ismeri Kós Károly tevékenységeinek, van, aki építészként, van, aki íróként ismeri, de természetesen vannak egyéb oldalai is a munkásságának, melyek talán kevésbé ismertek, rejtettebbek. Ez a kötet arra tesz kísérletet, hogy bemutassa a könyvművészt, melyben van egy kicsi az építészből, van egy kicsi az íróból és nagyon sok a művészből. Az én meglátásom szerint Kós Károly elsősorban művész volt.

– Nem ez az első könyve, amely Kós Károssal foglalkozik.

– Születésének százéves évfordulóján, 1983-ban, megjelentettem a Magvető Kiadónál a „*Közből fából házat... igékből várat*” címet viselő kötetet. Akkor ez volt az egyetlen lehetséges tisztelgés a századik születésnapját „ünnepelő” Kós Károly előtt. És ami különösen jó érzéssel tölt el: megjelentettem a levelezését, mármint az elérhető leveleit, ez több mint ötszáz levelet jelent. Nagyon fontosnak tartom, nemcsak Kós Károlynál, hanem általában is, a források közlését.

– Milyen különleges könyveket készített Kós Károly?

– A könyvművészeti tevékenységét két dolog határozta meg: az erdélyi könyvnyomtató hagyományok, főleg Misztótfalusi Kis Miklós munkássága, másrészt pedig a nem sokkal korábbi preraffaelita tanítások. Gondoljunk William Morrisra, Walter Cranre, akik szakítottak a tömegtermeléssel, a Raffaello előtti korszakot helyezték piedesztálra, a kézi munkát tartották követendőnek, az emberi igényeknek leginkább megfelelőnek, és nemcsak szép, hanem jól használható tárgyakat alkottak. Könyveket is előállítottak, és a munka során minden fázist saját maguk csináltak: a nyomtatástól kezdve a fűzésen át a kötésig. Lehetséges, hogy Kós Károly is kézbe vehetett ilyen könyveket, ha nem így történt, akkor újságcikkekből, könyvekből mindenképpen tud-

Az Erdélyi kövek borítója

Kós Károly hirdetés – a Varjúvárral

mása volt erről az iskoláról. Ezeket az említett hagyományokat követve állított elő ő maga is könyveket. Egyrészt a kényszer vitte rá, másrészt pedig a kedv.

1920-ban, amikor Erdélyt Romániához csatolták, Kós Károly már befürtött építőművész volt, csodálatos megbízásokat kapott, melyek közül a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumot emelném ki, amelyet a tudomány templomának is nevezhetnénk. Tehát egy felfelé ívelő pályát tört meg Erdély elszakítása az anyaországtól. Igaz, hogy lehetőséget kapott rá, hogy továbbra is főiskolai tanárként dolgozhasson a fővárosban, de nem akart elszakadni sem szülőföldjétől, sem családjától, ezért

úgy döntött, hogy Erdélyben marad. Így aztán ott állt többgyermekes családapaként egy eredetileg nyaralónak épült házban, a sztánai Varjúvárrban, tulajdonképpen az erdő közepén, elzárva a világtól, a munkalehetőségektől. Építészként akkor semmiféleképpen nem tevékenykedhetett. Elsőként illusztrációs munkákat kapott, és akkor a maga gyönyörűségére, illetve, hogy családját el tudja tartani, elhatározta, hogy bibliofil jellegű könyveket fog kiadni. Reménykedett benne, hogy talán vannak Erdélyben olyan emberek, akiknek igényük van rá, és képesek meg is fizetni az ilyenfajta kiadványokat. A terv be is vált, hiszen az általában két-háromszáz példányban megjelenő sztánai könyvei nagyjából el is fogytak. És az ekkor létrejött mag hozta létre később az *Erdélyi Szépműves Céh*et, ekkor ismerkedett meg azokkal az emberekkel, akikkel aztán együtt alapították a könyvkiadót.

– Ezek az egyedi könyvek nem jelennek meg a közeljövőben?

– A *Testamentum és agrikultúra* és a *Lovakról* nem olyan régen napvilágot látott. Hogy még milyen művek jelenhetnek meg, az örökösökön múlik. Napjainkban egyetlen gyermeke él még Kós Károlynak, Kós András, a szobrászművész, aki idén töltötte be a 95. életévét. Neki nagyon fontos, hogy az édesapjáról olyan könyvek jelenjenek meg, melyek pontosan tükrözik a

munkásságát. Szeretnék még a továbbiakban néhány dolgot megjelentetni, de nagyon sok múlik a jogdíjak alakulásán és a jogutódok hozzáállásán.

– Vannak olyan könyvei, melyek még a sztánai időszak előtt készültek, a gyerekeinek, melyek tele vannak vitalitással, süt belőlük a jókedv.

– Ezek azért könnyedebb hangvételűek, mert 1920 előtt készültek, tehát pályája csúcán, amikor anyagi problémák nem feszé-

A kalendárium borítóképe

Az Atila királról ének címlapja

amikor egy regényét írta, vagy drámáját fogalmazta, akkor a szereplői először képi formában jelentek meg előtte. Le is rajzolta őket, és valószínű, hogy ezek segítették az adott mű megírásánál, a jellemeik kialakításánál.

Sas Péter: Kós Károly, a könyvművész
Holnap Kiadó, 158 oldal, 5900 Ft

lyezték, a maga kedvére valósíthatta meg ötleteit és nem volt rajta a későbbi politikai nyomás. Csodálatos korai alkotása például az *Atila királról ének*. Ugyanígy saját örömeire írta a *Régi Kalotaszeg* című művét, ahol választott szülőföldjének múltjáról ír, ezt a munkát egyébként nádtollal vetette papírra. Ennél sem volt „szerencséje”, mert ez is illetéktelen szemek elé került és meg is jelent a *Magyar Iparművészetben*.

– Titokban szerette volna tartani?

– Nem az volt vele a szándék, hogy a nagyközönség elé lépjen velük, mintegy összegzésként írta meg ezeket a munkákat saját maga gyönyörűségére és a maradékai okulására, és még nem gondolkodott el azon, hogy mi is legyen majd a sorsuk.

Benkő Samuval beszélgetve árulta azt el, hogy ő mindig képben gondolkodott. Nagyon érdekes módon a későbbiekben,

Jolsvai Júlia

A naprakész tudás

Különleges ajánlat
könyv + DVD 3500 Ft

2570 Ft

A sorozat legnépszerűbb kötetei ismét kaphatóak!

Online vásárlás akciós áron:
www.tessloff-babilon.hu

Klubkártya igénylés:
www.mimicsoda.hu

2450 Ft

Jacques Pradel és Luc Vanrell:
A KIS HERCEG UTOLSÓ TITKA

Fordította:
Szoboszlai Margit
220 oldal fekete-fehér képekkel, 2890 Ft
Papírkötés füllel
ISBN 978-963-9378-71-1
Ab Ovo Kiadó

Eva Menasse:
VIENNA

Fordította:
Sarankó Márta
390 oldal, 3490 Ft
Papírkötés füllel
ISBN 978-963-9378-67-4
Ab Ovo Kiadó

A páratlanul izgalmas könyvből megtudhatjuk, hogyan azonosították a szakemberek – bűvárok, hajósok, repülőgép-szerelők, pilóták és még ki mindenki – annak a gépnek a roncsait, amelyen A kis herceg írója a tengerbe zuhant.

A szerző minden konvenciót felrúgva írt egy családregényt, amely váratlan fordulatokban gazdag, amelyben felejthetetlen hősök csetlekedeboltanak. Ahol gyengéd rokonszenvvel, hol fekete humorral megírt élvezetes könyvek elsőprő közönségikert jörselnek.

www.abovo.hu

Tegye meghitté a karácsonyt!

Gian Franco Svidercoschi

Karol története – Az ember, aki pápa lett

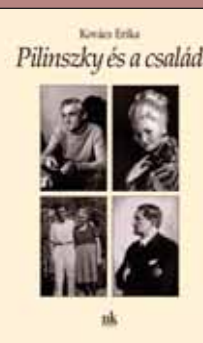
Ahhoz, hogy megértsük II. János Pál pápa grandiózus tetteit, a gyökerekig kell visszanyúlnunk, felelevenítve azokat az epizódokat, melyek születésétől pápává választásáig alakították személyiségét. Épp ezt teszi a szerző e regényszerűen izgalmas könyvből, melyből nagyszerű film és készült. Karol Wojtyła különböző életszakaszainak bemutatása közben elmeséli a náciizmus és a kommunizmus satujába szorított Lengyelország vallási és kulturális kálváriáját is. Az a tény, hogy a Vatikán hivatalosan 2005 júniusában hirdette ki Rómában II. János Pál boldoggá avatási eljárásának elindítását, melynek eredménye a közel jövőben várható, különösen aktuálissá teszi könyvünket.

Mandorla-ház, ISBN 978-963-86938-7-7, 2600 Ft, A/5, 240 oldal, keménytábla
www.mandorla-haz.hu; 06-27 349181; 06-20 9790800

A Nap Kiadó ajánlja

Kovács Erika:
Pilinszky és a család
A/4, 160 oldal
ISBN 978 963 9658 67 7
Képeskönyv, 2900 Ft

A szerző Pilinszky János unokahúga. Mindvégig szeretetteljes rokoni kapcsolatokat ápol a költővel, aki az ő édesanyjának a testvére. Ebben a családi krónikában helyet kapnak Pilinszky János levelei, melyeket felnevelő nénjéhez írt; láthatjuk osztálytársait, megismerhetjük az operanékes Pilinszky Zsigmondot, és sok-sok képet láthatunk a családról, de főként a költőről, úgy, ahogyan Kovács Erika látta őket. Képeskönyv ez, részletesebb képaláírásokkal.

Nagy Károly:
Amerikai magyar szigetvilágban
BK/40, keménytábla kb.
160 oldal, ISBN 978 963 9658 70 7 – 2500 Ft

Dr. Nagy Károly a szociológiatudomány professzora, a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja. 1956. november 13-án elhagyta Magyarországot, azóta az Amerikai Egyesült Államokban él. Az 1999-ben Magyar Köztársaság Erdemrenddel, 2004-ben Bethlen Gábor-díjjal és 2009-ben Hazám-díjjal kitüntetett egyetemi tanár egész életét és munkásságát a magyar nyelvnek, a magyar kultúrának szentelte. Ápolta és gondozta az amerikai magyarság körében a hazai hagyományokat. Ez a könyve is ennek jegyében íródott. A rendszerváltoztatás óta vendégprofesszor-ként magyar egyetemeken is tanít.

Nap Kiadó 1117 Budapest, Budafoki út 183/A Telefon/fax: 208-0796 Napkiadoapkiado.hu
www.napkiado.hu

Vérszegény vérszívók

■ Kevesen értik, annál többen élvezik a Harry Potter-hullámot követő legújabb örület, a vámpírok és egyéb mutáns teremtmények térhódítását, hovatovább ott tartunk, hogy napjaink tizenévesei közül többen szeretnének vámpírok lenni, mint világhírű agykutatók. Évszázados kísértése a halandóknak a vámpírlét halhatatlansággal, erővel és szépséggel kecsegtető világa, mely a végtelen hatalom ígértét is rejti, napjainkban mindehhez új szólamként a vérszívók magányossága, a pusztító vériváshoz köthető szükségszerűen bekövetkező morális dilemmák társulnak. A Drakula-reneszánsz elemeiről, a felújított – ugyanakkor civilizált – vámpírkultuszról a Könyvhét egyik korábbi számában már írtunk, most mégis azért térünk vissza a népszerű témához, mert a könyvek mellett a vámpírok a mozivásznon is támadnak! Lugosi Béla mai követőit producerek és rendezők marionett bábukként rángatják végig a vámpírkönyvek filmes változatain, a színészi képességek helyett a vizuális hatások kápráztatják el a nézőket, akik roppant csalódottak lennének, ha a rettegés mellé nem kapnának félelemoldó nevetést és persze némi szerelmet.

Alkonyaton túl, *Újhold* előtt biztosan vevők lesznek a tinik egy kis Darren Shanra! – gondolhatták a filmforgalmazók, amikor a két Stephenie Meyer-könyv filmes változata közötti vámpírmentes időszakba bedobták a *Rémségek cirkuszát*. Darren Shan korunk egyik legsikeresebb ifjúsági írója, horrorisztikus történetei hazánkban is népszerűek a „vérszomjas” fiatalok körében, nem volt kétséges, hogy a Vámpír-könyvek filmes feldolgozása hamarosan elkészül. A Rémségek cirkusza a 12 kötetes könyvsorozatot nem ismerők számára sablonos tucatfilm, a könyvsorozat lelkes olvasói számára pedig valószínűleg csalódást okoz a felszínes és zavaróan kreatív feldolgozás.

Könyvek filmadaptációinak készítőitől két dolgot szoktak számon kérni: miért követik hűen vagy miért nem követik hűen az eredeti történetet. Természetesen lehetetlen minden cselekményszálát a könyvben megírt részletességgel bemutatni, ám arra igenis lehet törekedni, hogy a könyvben tapasztalt hangulat, a szereplők alapvető jellemvonásai, a helyszínek és a megértéshez szükséges főbb történetelemek meglegyenek. A Rémségek cirkuszának alkotói kreatív történetkezeléssel és sablonos környezetábrázolással nézhető, ám nem élvezhető filmet dobtak össze.

A film fő mondanivalója a vámpírok (vért isznak, de nem ölnek) és a vérszipolyok (áldozatukból az utolsó cseppig kiszívják a vért) halálos küzdelmének epizódjai közé ékelt semmitmondó, éjszakai dialógusokban fogalmazódik meg: nem az számít, hogy mi vagy, hanem az, hogy ki vagy. Azaz lehetsz vámpír, kígyóember, toronymagas óriás, vérszomjas törpe, gumiember, kétgyomrú falóbajnok vagy akár vasfogú némbor, ez mind nem számít, ha a lelked tiszta, és nem akarsz ártani a normális embereknek. A kívül ronda, belül szép örök igazságát Süsü és a Hétféjú Tündér óta minden magyar gyermek ismeri, a kamaszkor legnagyobb kérdéseire (ki vagyok?, mi vagyok?) a helyes választ azonban nem lehet elégszer elmondani – a tartalom változatlan, csak a csomagolás változik; jelen esetben a tündéres csomagolópapírt szörnyesre cserélték. A rémségek igazán jópofák, néha ijesztőek is (a Gollam-Dobby vonalat most a köpenyes szörnyecskék képviselik), de jobbára szánni valók és nevetésgesek. Érdekes, hogy míg a könyv szerzője a vámpírlét sablonjait oldva egy radikálisan új

vámpírjellemet fogalmaz meg, a film alkotói mennyire nem tudtak elszakadni a vámpírvilág kliséitől, és nem csak ebben az esetben ragaszkodnak a könnyebben befogadható sztereotípiákhoz.

A könyv hőse (Darren Shan) átlagos családban él, szülei szeretik, húga meglepően normális. Darren szeret iskolába járni, nem különösebben jó tanuló, de nem is a legrosszabb, jól focizik, barátai vannak és kamaszos különbségei: például imádja a pókokat (ez a rajongás teszi tolvajjá, ellopja a Rémségek cirkuszából a vámpír Mr. Crepsley rémségesen vonzó pókját). Barátjának, Steve-nek ugyan már korántsem ilyen békés az otthoni környezete, mégsem lázad az iskola, a tanárok ellen. Mint a barátok oly sokszor, ők is ellentétes személyiségűek és ők sem tudnak meglenni egymás nélkül. A Rémségek cirkusza azonban mindkettjük életét megváltoztatja. Ezt a papíron több könyvben megjelenő, roppant lassan működő, bonyolult és végiggondolt lelki sakkjátszmát a végletekig leegyszerűsítve látjuk a filmen: Darren stréber, Steve buta és gonosz. A film-

beli Darren számára sem az iskola, sem a család nem képes biztonságot nyújtani, és amikor Mr. Crepsley félvámpírrá változtatja, szinte semmit nem veszít, csak a rossz emlékeket: az igazságtalan tanárokat és a korlátolt szülőket. Így érthető, miért is tud hősünk olyan könnyen, viszonylag kevés traumával beilleszkedni a mutánsok világába. A barátja árulása miatt (hiszen ő szeretett volna vámpír lenni, ehelyett Darrennek adatott meg a lehetőség) kesergő Steve közben gonosz vérszipolyvá változik, és első áldozata egyik tanára lesz – éppen az, akit a könyvbéli Steve oly igen kedvelt.

A könyvben lerombolt sztereotípiákat a film készítői szisztematikusan újraépítik, amitől a film súlytalan, amerikai tinihorrorrá válik, meg sem közelítve az ír szerző morálisan sokkal összetettebb világát, amelynek vívódó hőse ugyan csak halovány árnyképe a lelkét a sötétség urának eladó hős toposzának, mégis sokkal életképebb mintául szolgálhat a kamaszoknak, mint a koporsóban nintendózó félvámpír.

Pompör Zoltán
Fotó: UIP-Duna Film

Ferber Katalin: MINDENKI SZELLEMI KALAUZA JAPÁN

Czabán György, Jókuti András és Verbóci Patrícia képeivel
230x 285mm, 176 oldal, cérnafűzött, védőborítóval, bolti ár: 6990 Ft

A 16 éve Japánban élő professzor szellemesen, fotós alkotótársai csodás képekkel mutatják be Japánt, annak szép, kevésbé szép, vagy nehezen elviselhető jellemzőit, földrajzát, történetét, nyelvét, életét át a maffiáig.

Legát Tibor: BUSZOS KÖNYV

Széki Dezső fotóival
200x200 mm, 240 oldal, keményborító, bolti ár: 4990 Ft

A nagy sikerű Közlekedik a főváros c. album folytatása, most buszokkal és a történelemmel a főszerepben. Négy évtized a buszok világában, s persze Budapest, s a fővárosiak életében is: sosem látott fotókkal, s érdekesítő idézetekkel.

Tahar Ben Jelloun: ANYÁMRÓL

Fordította: Hajós Katalin

126x189 mm, 224. old. kartonált, Bolti ár: 2490 Ft

A Goncourt-díjas szerző legújabb regényében szinte égető portrét rajzol haldokló édesanyjáról. Analfabéta anyja emlékeiből, aki betegsége előtt sohasem beszélt saját magáról, az elfeledett Marokkó körvonalai rajzolódnak ki...

Fehér Gyula: JOSHI BHARAT

143x204 mm, 224 old, kartonált, bolti ár: 2990 Ft

Az indiai világot jelentő deszkáktól a magyarországi szerelemig, családig és tv-sztárságig saját sorsát elemzi érdekesítő könyvében – sok képpel – az indiai színész, a magyar bábos, a sorselemző, a népszerű tv-műsorvezető, Joshi Bharat.

POLITIKAI KRIMI – ELSŐKÉZBŐL 1. Kereszty András: Merénylet az érsek ellen

143x204 mm, 256. old. kartonált, bolti ár: 2990 Ft

A kelet varázslatos világa, ahol az összeesküvés szerelemmel, gyilkossággal ötvöződik! A szerző a világ nagy konfliktus zónáiból tudósított: ismeretei pontosak, fantáziája is gazdag. Elsőkézből származó, letehetetlen krimi.

KERESSE A KÖNYVESBOLTOKBAN!

JÓZSOVEG MŰHELY KIADÓ

1066 Budapest, Ó u. 11. Postacím: 1244 Budapest, Pf. 826.
Telefon: 302-16-08. Fax: 226-59-35.
E-mail: info@joszoveg.hu www.joszoveg.hu

joszoveg
műhely kiadó

ÍRÓK ALAPÍTVÁNYA – SZÉPHALOM KÖNYVMŰHELY

Várkonyi Nándor AZ ELVESZETT PARADICSOM

1068 Budapest, Városligeti fasor 38.
iroszak@t-online.hu
www.szephalom-konyvmuhely.hu

Kiadónkban vásárlóink jelentős kedvezményeket kapnak!

Szemadám György VÁNDOROK KÖNYVE

Nyerges Magda MAGYAR FELFEDEZŐK ÉS VILÁGJÁRÓK

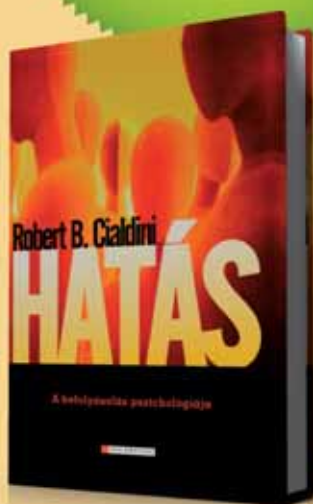
HATÁR GYŐZŐ Télikek

Szemadám György EMLÉKKÖNYV

20% 30%

Karácsonyig óriási kedvezmények!

0 Ft csomagolás- és postaköltséggel
szállítjuk hához a könyveket!

ROBERT B. CIALDINI

HATÁS

A befolyásolás pszichológiája

Mi hat ránk, amikor igent mondunk egy ügynöknek vagy engedünk egy reklám csábításának? Miként lehet az emberek rávenni, hogy együttműködjenek olyan ügyekben is, amelyeket korábban eszük ágában sem volt támogatni? Vagy fordítva! Mi módon bírhatunk rá másokat, hogy együttműködjenek velünk saját céljainkért? Mi a hatás titka? A kötet alapmű üzletemberek, reklámosok és a pszichológia iránt érdeklődő nagyközönség számára.

Bolti ár: 4500 Ft Kiadónktól megrendelve: 3600 Ft
HVG-klubkártyával: 3150 Ft

AJÁNDÉKOZZON KARÁCSONYRA HVG KÖNYVEKET!

www.hvgkonyvek.hu

MARJÁN ATTILA

HOL A TÉRKÉP KÖZEPE?

A szerző szokatlan megközelítésben, eredeti stílusban, a mindennapi emberek szemszögéből ad csattanós és provokatív válaszokat a globális világgazdaság kihívásaira. Érdekl-e még az amerikaiakat és a kínaiakat Európa? Európában tényleg jobban élnek-e az emberek, mint Amerikában? Vajon mindenki azt hiszi, hogy a válság véget vethet a kapitalizmus globális hegemoniájának? Hogyan lett Európa, a világ egykori ura egy múzeumkontinens?

Bolti ár: 3900 Ft Kiadónktól megrendelve: 3120 Ft
HVG-klubkártyával: 2730 Ft

HVG KÖNYVEK

www.hvgkonyvek.hu

A HVG Könyvek több mint 100 kiadványa változatos, izgalmas témákkal foglalkozik az üzlet, a gazdaság, a kultúrtörténet és a tudományos ismeretterjesztés világából. Tekintse meg teljes kínálatunkat a www.hvgkonyvek.hu weboldalon.

hvg

Tények mögött a lényeg

Megrendelés és információ: ✉ HVG Kiadó Zrt., 1300 Bp. 3., Pf. 20. ☎ (06-1)436-2012 @ terjeszt@hvg.hu 📄 www.hvgkonyvek.hu

Bartha Beatrix Lénárt István

MŰGYETEMI KIADÓ
MŰGYETEMI KÖNYVESBOLT

Az Oscar jelölt
Kaméleon c. film
igaz története

MEGJELENT!

A KAMU KÉRŐ

1500,-

Megrendelhető:
1111 Budapest, Goldmann tér 3.
V2. épület 1sz. 1.
Tel.: 463 3863 Fax: 466 5714
E-mail: kiado@kiado.bme.hu

www.kiado.bme.hu

ASSIMIL
ASSIMIL HUNGÁRIA Kft.

Budapest, Fő utca 56. I./3.
Mobil: 06-30/989-5728 • Tel.: 355-8406

Zsebkönyvek turistáknak!

Angol • Német • Francia
Olasz • Spanyol • Portugál
Horvát • Görög
Török • Cseh
Szlovák • Holland
Japán • Marokkói arab
Héber • Olasz operarajongóknak

A sorozat 16. tagja,

DÁN
kapd elő

170 oldalnyi
praktikus
ismerettel!

A SANTOS Kiadó ajánlja

MENNYBŐL AZ ANGYAL...
Rajzolta: Kecskés Anna
620 Ft

KISKARÁCSONY
NAGYKARÁCSONY...
Rajzolta: Radványi Zsuzsa
590 Ft

Keresse a könyvesboltokban!

A Rejtő-Korcsmáros sorozat legújabb kötete!

Rozsdás,
Bunkó,
Főorvos Úr,
Kölyök,
Piszkos Fred
és a többiek...

Batman legújabb, különösen eltökélt ellensége visszatért.

A fordulatos, két részes történet befejező kötete.

Képes
K i a d ó

Telefon: (1) 326-0342 • www.kepeskiado.hu • info@kepeskiado.hu

santos.kiado@t-online.hu

www.santoskiado.hu

Az olvasó is kisebbség?

Beszélgetés Szántó T. Gáborral

Hozhatnak-e változást, izgalmas fordulatot napjaink irodalmában például a kisebbségi nézőpontok és valamiféle új személyesség? Jelenthetnek-e újdonságot a kisvilágokból, az alulnézetből elbeszélte történetek? Identitáshiány, -bizonytalanság, etnikai háttér, a gyermek- és a női szemszög: mindig is a modern irodalom témái voltak.

■ – Mindenki kisebbség – ez volt a Szépírók Társasága VI. Őszi Irodalmi Fesztiváljának a címe. Az esemény főszervezőjét, Szántó T. Gábor írórt arról kérdeztük, mi lehet a hozadéka ennek a kétnapos, negyven író felvonultató rendezvénysorozatnak?

– Jó hangulatú, nagy figyelmet keltő irodalmi rendezvény kerekedett. Sok szempontból közelítettünk a kisebbségi irodalomhoz, negyven író és irodalmár közreműködésével. Ami a hatást illeti, talán tettünk egy apró lépést, hogy a kisebbségi nézőpontok irodalmi jelentőségére irányítsuk a figyelmet. Különösen fontos ez egy olyan időszakban, amikor sok az előítélet és a kisebbségeket sokféle támadás éri. Indokolt, hogy az íróársadalom is felhívja a figyelmet e problémákra. Tradicionális és modern kisebbség szemléleteket illesztettünk egymás mellé. Téma volt a határon túli magyar irodalom, az áttelepülés, a vidékről a városba kerülés, az elszakadás kérdése, az emigráns irodalom és a különböző etnikai kisebbségi háttérű szerzők önreflexiója, az identitásvesztés, és a kívülállás. Ezenkívül felmerültek sajátos modern nézőpontok: a női irodalom, a nemi identitások kérdése, a gyermek, mint a legnagyobb lélekszámú kisebbség és persze az író, mint egyszemélyes kisebbség.

– A Népszabadságban megjelent cikkében írja, hogy minden ember „egyedi kisebbség”-nek születik, a magány elől bújjik kollektívumokba, szélsőséges esetben pedig ellenségképet formál, hogy szorongásaira magyarázatot találjon. Erről eszünkbe juthat az írástudók felelőssége; mit tehet ezzel kapcsolatban az irodalom?

– Minden ember egyszemélyes kisebbség. A halandóság, a magány és az identitás keresés az oka többek között, hogy az ember különféle közösségekbe tömörül. A modernitás szorongó embere gyakran modern politikai közösségekbe. Bizonytalansága következtében, sok esetben ellenségképekben keres identitást. A legmodernebb, legracionálisabb társadalmakban is tapasztalható a jelenség, hogy a „mi” tudat valamiképpen egy „ők” tudathoz képest határozható csak meg. Az öntudat, ami különféle tradíciókhoz kapcsolódik, megtámogatja magát azzal, hogy valaki máshoz képest én eltérő vagyok. Csínján kell bánnunk ezzel, hogy ne szorongásokból kreált ellenségképek által határozzuk meg magunkat.

Az írók ráláthatnak az emberi lélek működésére, a társadalom csoportjaiban jelenlévő traumákra, félelmekre és agresszióra, ezért a mi felelőségünk is ezek tudatosítása. Nem feltétlenül irodalmi művekben, hanem például a közbeszédben.

■ Szántó T. Gábor (1966) író, költő, a Szombat című folyóirat főszerkesztője (www.szombat.org).

Legutóbbi könyvei: Keleti pályaudvar, végállomás.

(regény, 2002), Lágermikulás. (elbeszélések, 2004)

A szabadulás íze című verseskötete 2010-ben jelenik meg.

– Sajnos a kor kihívásai nem kedveznek az oktatásban a művészeteknek, az irodalomnak. Már-már attól kell tartanunk, hogy az olvasó ember is kisebbségbe kerül. Mit gondol erről?

– Rengeteg információ, impulzus éri különösen a gyerekeket, akik nagyon sok esetben a tévét és az internetet használják elsődleges tájékozódási forrásként. Ha a szülők olvasó emberek, akkor erős lehet a hatásuk, de ha nem, akkor az iskola felelőssége, szerepe, hogy megszerettessék az irodalmat, az olvasást, mint az öntudatra ébredés egyik eszközét. Könnyen lehet, hogy az univerzális tudásigényt támasztó oktatást kellene átgondolni, és megpróbálni a gyerekek készségeit fejlesztő módon orientálni, az irodalmat pedig élményszerűben közvetíteni. A gyerekek az emberi lélek működéséről, például a felnőtté és szülővé válás alapvető fontosságú kérdéseiről nem, vagy alig hallanak az iskolában. Pedig matematikus vagy irodalomtudós lényegesen kevesebb emberből lesz, mint szülő. A gyermekkorban otthon, vagy az iskolában elszenvedett erőszak az egyik oka a felnőttkori agresszivitásnak. Társadalmi feszültségeink egy jelentős része innen, a nevelés problémáiból ered.

– A fesztivál témája, az identitáshiány, bizonytalanság, etnikai és mindenféle kisebbségi háttér, sokszor ad témát a modern irodalomnak is. Mi lehet ennek az oka?

– Kisebbségben lenni, kívül állni, bizonyos értelemben gyökértelennek lenni, eloldozódni bizonyos létmódoktól ma is sokak élménye. Akár többségieké is... Ha a töredezett identitás önreflexióba fordul, gyakran kreativitásra készítet. Sokszor csak a szavakba: a hiány, a bizonytalanság kifejezésébe, és az így létrejövő művekbe kapaszkodhatunk, általuk teremtve identitást. Peri-

férián lenni, kívül lenni, oldalnézetből vagy alulnézetből látni a világot, a társadalmat, saját életünket, azt is jelenti, hogy az ember sok tekintetben élesebben lát, mint amikor elfogadja a kész sablonokat, bevett nézeteket.

Szepesi Dóra

Julia Navarro: Ártatlanok vére

■ Julia Navarro (Madrid, 1953) újságíró, pályája során a sajtó számos területén dolgozott. Eddig több esszét és tanulmánykötetet jelentett meg, az igazi sikert azonban a 2004-ben kiadott *A Szent Lepel titkos szövetsége* című regény hozta meg neki, amely eddig félmillió példányban kelt el és több mint húsz nyelvre lefordították (magyar nyelven 2006-ban jelent meg). Második regénye az *Agyagbiblia* (ez is olvasható magyarul) szintén példátlan sikert aratott nemcsak a spányol, hanem a nemzetközi könyvpiacra is. Az *Ártatlanok vére* című új regénye a korábbi kettőhöz hasonlóan izgalmas történelmi thriller, Navarro különleges, egyéni meseszövéseinek és stílusának jellegzeteségeivel. A történet a katarok 13. századi elpusztításával kezdődik, és ennek történelmi nyomai mozgatják a szövevényes cselekményt, keresztül évszázadokon át napjainkig, amikor az Európai Unió Terrorizmuselleni Korrodinációs Központja veszi fel a küzdelmet a terroristákkal, együttműködve a Vatikán „titkosszolgálatával”.

Részlet a regényből

Azon a langyos tavaszi hajnalon minden az életre buzdított, ám a Montségurból indulók jó része tudta, hogy élete utolsó óráit ízlelgeti.

A fegyverszünet véget ért. A hegy lábánál ott volt Hugues des Arcis helytartó, Albi püspöke, valamint Ferrer és Durand dominikánus barát, Julián és Pèire kíséretében. Már órákkal azelőtt felállítottak egy faépítményt, ahol kétszáz ember elfért. A fa-, gyanta- és szalmakötegek készen álltak rá, hogy meggyújtsák őket.

A *tökéletes*-ek meztláb, durva szövésű ruhában, emelt fővel gyalogoltak. Előttük mentek a *jó emberek*, akik oly sok hónapra át osztottak a szenvedéseikben, Montségurban.

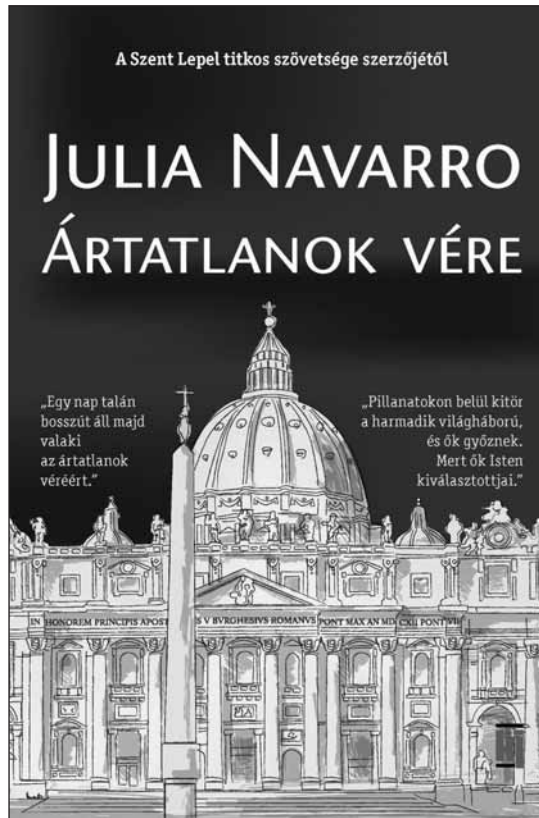
Az inkvizítorok megkérték az eretnekeket, hogy tagadják meg hitüket, azonban mintha meg sem hallották volna őket.

Ferrer testvér felszólította őket, hogy bánják meg a bűneiket, és csókolják meg a keresztet. A *tökéletes*-ek elfordították a fejüket, sőt, némelyik még le is köpte a katolikus kereszténység oly nagyra becsült jelképét.

Az inkvizítor szemében öröm csillogott, ahányszor csak megtagadták a keresztet. „Ez a legjobb bizonyítéka az eretnek romlottságnak – bögte –, máglyahalált érdemelnek!”

Doña María Juliánt kereste a tekintetével, majd rámosolygott, és megpróbált erőt önteni belé. Ferrer testvér sietős lépésekkel közeledett a dámához, és megkérte, csókolja meg a keresztet. Doña María elfordította a fejét, hogy elutasítsa a fakesztet, az inkvizítor azonban élvetegen az orra alá dugta. De Ainsa asszony nem akart köpni; noha tudta, hogy a kereszt csak egy darab fa, valami legfeljebb mégis visszatartotta attól, hogy – néhány barátjához hasonlóan – ráköpjön.

Julián szorongva figyelte a jelenetet. Örült kedvet érzett rá, hogy fellökje Ferrer testvért, kirántsa a kezéből a keresztet, és

a földre hajítsa, hogy ne gyötörje tovább vele úrnőjét. De már maga a gondolat is megrémisztette. Már majdnem felordított, ám doña María nyugalomra intette a tekintetével.

A dáma – a többi *tökéletes*-sel egyetemben – fellépett az emelvényre. Az eretnekek az idős Bertan Martí püspök irányításával imádkozni kezdtek, a katonák pedig közben a cölöpökhöz kötözték őket, amelyeket gyanta és szalma vett körül. Amikor Ferrer inkvizítor jelt adott, meggyújtották a máglyát.

A lángok egyre feljebb kúsztak az elítéltek lábán, de ők tovább fohászkodtak, és nem könyörögtek kegyelemért.

Julián doña María lábát és a csuhája szegélyét figyelte, amely égni kezdett. Önkéntelenül is feltört a torkán egy tompa, riadt kiáltás, amelyet azonban szerencséjére senki sem hallott meg.

Nem bírta levenni a szemét De Ainsa úrnőről, aki maga volt a méltóság azon a fán, és a végéig megőrizte bátorságát. Ajka imádságot mormolt, de nem kért kegyelmet, Julián pedig érezte, hogy rászégezi a tekintetét, s kiadja az utolsó parancsot: „Írd meg a krónikát, hogy az utókor megtudja, miért halunk meg Montségurban”.

A tűz úgy lángolt, hogy Ferrer testvér és a többi dominikánus kénytelen volt távolabb menni, hogy onnan figyelje tovább a haláltáncot. A hegyet bejárta az égett hús szaga, s a máglyákból áradó hőség felhevítette a levegőt és a köveket. A néhány perccel korábban még kékesen fénylő égboltot fekete fellegek borították.

Ferrer testvér szeme lelkesen csillogott. Ez volt pályafutása csúcса: öröm töltötte el a lelkét, amint látta, hogy előtte égnék el az utolsó ellenállók az országban. Tudta, hogy vannak még *tökéletes*-ek a falvakban, meg az erdőkben, de megfogadta, hogy addig kutatja őket, amíg elő nem kerülnek, és füstté nem válnak, mint Montségur lakói.

– Julián! Julián! Jól vagy?

Julián Pèire testvér hangja zökkentette vissza a valóságba. Julián a földön hevert, de nem emlékezett rá, melyik pillanatban ájult el. Vele szemben Ferrer testvér állt, megvető tekintettel.

– Oly törekeny a hited, hogy elveszítéd az eszméted, ha égni látod az eretnekeket? – kérdezte az inkvizítor.

– Csak a hőség meg az erős szag miatt történt – mentegette Pèire testvér –, én magam is émelygek.

– Hát akkor szedjétek össze magatokat, mert mielőbb meg kell kezdenünk a vallatást.

– Még ma? – kérdezte szorongva Julián.

– Igen – vágta rá habozás nélkül az inkvizítor. – És tudd meg, hogy semmiféle gyengeséget nem tűrök az Inkvizíció írnokától.

Kiss József Könyvkiadó, 512 oldal, 3290 Ft

www.konyv7.hu

Zsubori Ervin – Tenke István:
Állati Állati Ábécé

Pletykák, szóbeszéd, rosszindulatú híresztelések

■ Miért ődög az ásóbéka a kirgiz sztyeppén? Ki szarvazta fel a paradicsommadarat? Hogyan kerülhetne ki a gödörből Márk, a magányos muslinca? Mi okból pityereg a szajkó? Mindezt megtudhatjuk ebből a rendhagyó ábécéskönyvből. Zsubori Ervin alliteráló állataival A-tól Z-ig bármi megtörténhet. A szlenggel

átitított, feszes rímképletbe ágyazott pletykálkodásokat Tenke István felszabadultan groteszk rajzai és furfangos iniciáléi tesz még átélhetőbbé. A kötet végén szófejtő várja a már olvasni tudókat. A kisebbek szint vihetnek az életbe, míg a nagyobbak – kiskamasztól a nagypapáig – a megadott szövegrészek alapján kikerekíthetik a ráadásban felbukkanó verstörödékeket, s így akár publikálási lehetőséghez is juthatnak.

Győző a gyáva gyurgyalag
éppen ebédjét harapta
mikor megjelent a macska
torkán is akadt a falat
tán még mai napig szalad

Lénárd a léhűtő lajhár
kilenc éve lóg az ágról
nem tud semmit a világról
bátyja tisztos vízimolnár
de a Lénárd az egy lajhár

Verseik, design: Zsubori Ervin. Borító és képek: Tenke István
133x190 mm, kötve, 80 p., 2500 Ft
ISBN: 978-963-87869-4-4

(X)

Godina Mónika: Lóg a lába, lóga ...
Mondókás-könyv

Mondókák és ölbeli játékok kicsiknek

■ Godina Mónika gyógytornász-ként, jövődió pedagógusként és gyakorló anyukaként állította össze tematikus mondóka gyűjteményét – egyfajta kreatív segédkönyvet – részben a szülők, nagyszülők, részben a szakemberek számára. Segítségével az olvasó megismerheti azokat a versikéket és a hozzájuk kapcsolódó játékokat, amelyek színesebbé,

vidámabbá varázsolják a mindennapokat, emellett az első találkozást jelentik anyanyelvünk szépségeivel.

A gyűjteményt a szerző úgy építette fel, hogy az egy egész napot felöleljen, így az ébredéstől, öltöztetéstől az esti fürdésig, altatásig megtalálhatók az aktuális napi tevékenységhez kapcsolódó közismert vagy kevésbé ismert népi mondókák, ébresztgetők, öltöztetők, etetgetők, gyógyítók, altatók. A könyv másik irányvonala: az ölbeli játékok gyűjteménye. Így olvashatunk többek között arcmotogató, lábsimogató, tap-

soltató, hintáztató, lovagoltató, táncoltató mondókákat a hozzájuk kapcsolódó játék- és mozgatsorokkal együtt.

(X)

A kötetet Jordán Katica kedves rajzai díszítik

122x183 mm, 112 p., 2000 Ft

ISBN: 978-963-87869-3-7

Asperján György könyvei
árendedménnyel

Kaphatók az Alexandra, valamint a Lira Könyv boltból

Asperján György: Csapataink harcban állnak – 1956 regénye

■ Ez a könyv történelem alulnézetből, vagyis azoknak a szemzőgéből, akik a Corvin közben és másutt fegyverrel a kezükben azt az arcot adták '56-nak, amely egyre inkább felnagyítódva (és hamisan) él és újjászületik a mai nemzedékek képzeletében. A szerző az egyetlen magyar író, aki a Corvin közben hat napon át harcolt, átélte a Vörös Hadsereg november 4-i támadását. A regény ötvenhat egészét és az utána következő időszakot egyaránt bemutatja, olykor szatirikus éllel, hiszen mint minden korábbi történelmi eseményünkről, erről is sok hazug és hamis legendát költöttek, akiknek ez az érdekük. '56 nem a szájaló írók és politikusok miatt kapott nemzetközi figyelmet, hanem azért, mert az ún. pesti srácok, elsősorban mi, a munkásszállások lakói, felvállaltunk egy ügyet, amelynek a lényegét nem is értettük. A Corvin közben abban bízunk, hogy jönnek az ENSZ- és NATO-csapatok. Szerencsére nem jöttek, mert a főváros azóta sem épült volna újjá. Erről ad érzékletes képet ez a regény, amely az egyetlen, igaz ötvenhatot a fényével és szennyével együtt vállaló szépirodalmi mű.

(X)

A/5, 584 oldal, kötve, 3290 Ft. – most árendedménnyel: 1645 Ft!

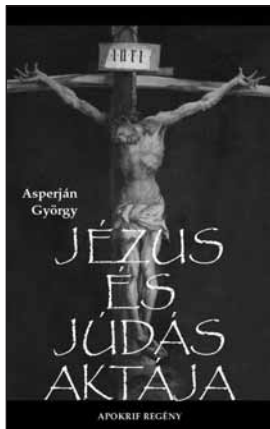
Asperján György: Fogadj szívedbe – József Attila életregénye

■ A kortárs-barát Fejtő Ferenc szerint a legjobb életrajzi mű, amit magyar alkotóról valaha is írtak. Az eleven embert, az ellentmondásoktól gyötört költőt, gondolkodót idézi meg olyan eleven-séggel, hogy – miként Fejtő fogalmazott – ő is ebből a könyvből ismert meg igazán József Attilát, pedig éveken át szomszédja volt és naponta találkoztak. Csupán két rövid jelenet van a regényben, amely az írói képzelet szü-

ménye, minden más a József Attila-kutatás dokumentumain, megállapításain alapul. A könyv mégis más, és több mint irodalomtörténeti feldolgozás: áthidalja az egyes dokumentumok közötti szakadékot, igyekszik megértetni azokat az emberi és politikai körülményeket, amelyek a költő mindennapjait alkották. A szerző tudatosan senkit nem bánt meg, de visszaemlékező állításait szembeesíti másokéval és a realitásokkal, akár a legfőbb legendagyártó és sokat fülentő nővéréről, József Jolán van szó, akár Vágó Mártáról, esetleg a nagy riválisról, Illyés Gyuláról és feleségéről, Kozmutza Flóráról vagy az igazi és az utólagos barátokról. A könyv megbízható forrás és izgalmas olvasmány diáknak, tanármak és minden érdeklődőnek.

(X)

788 oldal, kötve, 3990 Ft, most árendedménnyel: 2000 Ft!

Asperján György: Jézus és Júdás aktája – apokrif regény

■ Jézus a szív királya a hívő emberek számára az európai kultúrkörben. De eddig csak az evangéliumok többféleképpen megmutatott, meghamisított és felmagasztosított Jézusát ismertük. Az adott történelmi, gazdasági, vallási körülmények között élő, megfeszített Jézusról szépirodalmi mű még soha nem adott valós képet. A szenvedéstörténet olyan képzetet kelt, mintha Jézus lett volna az egyedüli, akinek el kellett viselnie a kereszthalál iszonyatát. Hamis és szemforgató beállítás ez. Jézus úgy élt, mint korának szegény zsidói, majd alig egy-két éves nyilvános szereplése során mint valamennyi vándorprófétája. Ezméiért, a zsidóság megmentésének vágyáért a rabszolgák és lázadók százazezreire mért büntetést, a kereszthalált kellett elviselnie. Az evangéliumok sok zavaros, egymásnak ellentmondó állításával szemben a szerző tisztázni igyekszik, Jézus halála mennyiben volt önkéntes vállalás, és milyen szerepet játszott benne a zsidó főpapság, valamint Poncius Pilátus, aki ez ügyben egyáltalán nem mosta kezeit, mivel nem is volt miért.

(X)

888 oldal, kötve, 3990 Ft, most árengedménnyel: 2400 Ft!

A Digital Kiadó karácsonyi meglepetése: **FOTÓALBUM (József Attila, családja, szerelmei, kortársai)** 160 p., kötve: most csak 800 Ft. **Koszolányi Dezsőné: KOSZTOLÁNYI DEZSŐ életregénye** – 380 p., kötve: most csak 600 Ft. **Fehér Mónika: SMS SZERELEM HAZUGSÁGOKKAL** – 320 p., kötve, most csak 560 Ft. **MEGVÁSÁROLHATÓ, MEGRENDELHETŐ A KIADÓBAN:** Tel: 36-1-487-6040

Balassi Kiadó

1075 Budapest, Károly krt. 21.
Tel.: 483 0750, fax: 266 8343
e-mail: balassik@t-online.hu
www.bkiado.hu
www.szakkonyv.hu

A Világ Igazai Magyarországon a második világháború alatt

■ Izrael Állam Holokauszt Emlékhatalósága, a Yad Vashem 1963 óta állít emléket mindazoknak, akik életük kockáztatása árán közreműködtek zsidó származású embertársaik életének megmentésében a holokauszt idején. Ők – talmudi kifejezéssel élve – a Világ Igazai.

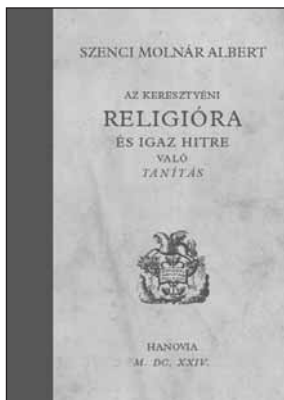
Aki elnyeri a Világ Igaza kitüntetését, oklevelet és emléklakettet kap, nevét felvésik a Yad Vashemben a megemlékezés falára a Világ Igazainak kertjében, és fát ültetnek tiszteletére. Az emléklaketten és az oklevélen a következő talmudi idézet áll: „Aki egyetlen ember életét megmenti, egy egész világot ment meg”.

Magyarországon eddig több mint hétszázötvenen kapták meg a kitüntető címet.

Kötetünk róluk emlékezik meg, sorsuk, történetük hitelesen és árnyaltan idézi fel a vészorkorszak időszakát. A Világ Igazai példát szolgáltatnak a humanizmusba és bátorságba vetett hit örök létjogosultságáról.

(X)

A *Yad Vashemmel* közös kiadás.
Szerkesztette: *Frojimovics Kinga és Molnár Judit*
B/5, 524 oldal, papírtábla, 3000 Ft
ISBN 978-963-506-807-4

Szenci Molnár Albert: Az keresztényi religióra és igaz hitre való tanítás, melyet deákul írt Calvinus János, ... Hanau 1624

A Bibliotheca Hungarica Antiqua sorozatban

■ A kálvinizmus alapműveként számon tartott, 1600 lapot meghaladó *Institutio* négy könyvből áll. Első könyve Istennek, a világ mindenható Teremtőjének az ismeretéről szól, aki munkája és ígéje által jelenti ki magát. Ezt követi a Megváltó Istenről, Jézus

Krisztusról írott második könyv. A harmadik a Szentlélek ismeretéről szól, s végül a negyedik tárgya az egyház. A helvét vallás alapvető és legfontosabb tanait – mint például Isten szuverenitása, a Biblia Isten-kinyilatkoztatása, a predestináció és a sakramentumok értelmezése, az egyházfegyelem kérdései – egyszerűen, érthetően, szemléletes példákkal, a felmerülő ellenérvek és vallási felfogások részletes cáfolatával a Szentírás útmutatásai alapján mutatja be. Megjelenése után hamarosan ismertté vált a három részre szakadt Magyarországon. 1624-ben az erdélyi fejedelem, Bethlen Gábor „meghagyásából” a zsoldárfordító, bibliakiadó, nyelvtudós Szenci Molnár Albert életművének megkoronázásaként megszületett a teljes mű magyar változata is.

A tanulmányokat írták: P. Vásárhelyi Judit és Szabó András. Sorozatszerkesztő Kőszeghy Péter.

(X)

A/5, 1614 oldal, 52 oldal kísérőtanulmány, papírtábla, 14 000 Ft
ISSN 0067-8007, ISBN 978-963-506-820-3 (Faksimile)
ISBN 978-963-506-557-8 (Tanulmány)

Magyar Művelődéstörténeti Lexikon Középkor és kora újkor IX. kötet

■ A kiadó eddigi legnagyobb szabású vállalkozása, amely több mint egy évtized munkájával, közel 400 munkatárs közreműködésével készült el. Teljességre törekedve tárgyalja a magyar középkor és kora újkor művelődéstörténetét, az államalapítástól a 18. század végéig terjedő időszakot. Komplex megközelítést tűzve ki célul,

az irodalomtörténet, a művészettörténet, a zenetörténet, az orvoslástörténet, a hadtörténet, a pénztörténet, a hétköznapi élet története, a táplálkozástörténet, a vallástörténet, az iskola-történet stb. fogalmaival ismerteti meg az olvasót. A jobb megértést mintegy 500 kép és illusztráció szolgálja.

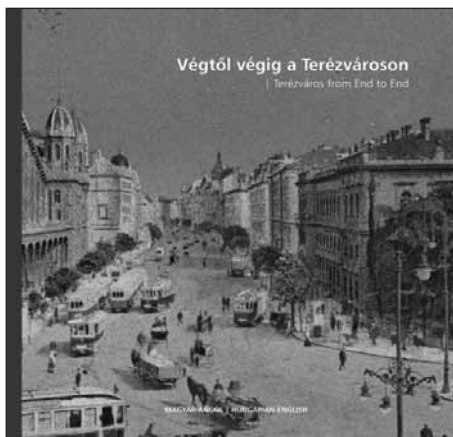
(X)

Főszerkesztő: *Kőszeghy Péter*, B/5, 496 oldal, papírtábla, 6900 Ft
ISBN 963 506 540 X ö, ISBN 978-963-506-789-3

Expogeo Kiadó

Budapest

Megvásárolható a kiadótól: 30/243-0705

Végtől végig a Terézvároson

Szerkesztette:

Piskolti Bernadett

■ A nyolc magán-gyűjteményből származó 76 képes levelezőlapot felsorakoztató kétnyelvű helytörténeti kiadvány célja, hogy az érdeklődő lokálpatrióták, valamint a magyar és külföldi

turisták betekintést nyerhessenek Terézváros száz évvel ezelőtti világába. A könyv Forgách András hangulatfestő bevezetőjével indul, majd a lapok bemutatása után következnek azok leírásai, hol történeti, hol építészettörténeti, művelődéstörténeti szempontból. A gondosan tervezett és kivitelezett kiadványt válogatott bibliográfia zárja, segítve a 230 éves Terézváros történelmében elmélyülni vágyókat.

„...nem úgy sétálunk végig a városon, vagy szállunk villamosra, metróra, ülünk taxiba, mint aki titkok között barangol. Mindez evidencia. Nem is templomi szentségként vesszük magunkhoz a kávéházak, könyvesboltok, gyorsbűfék és nonstop közértek kirakatait. Ezek életünk terei, rég megszoktuk őket. És akkor jön egy halom régi – 100 éves – képeslap, és elmond valamit a térről, amelyben élünk: egy teljesen új történetet.” – Forgách András

(X)

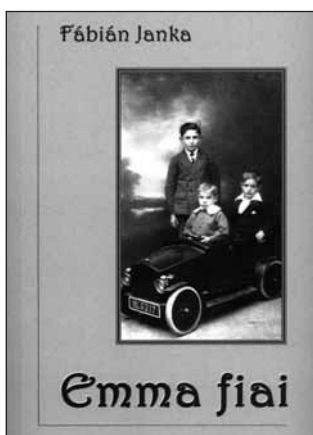
112 oldal, kötve, 3400 Ft (a kiadóban kedvezmény)

Hungarovox Kiadó

1137 Bp., Radnóti u. 11.

T/F:340-0859

www.hungarovox.hu

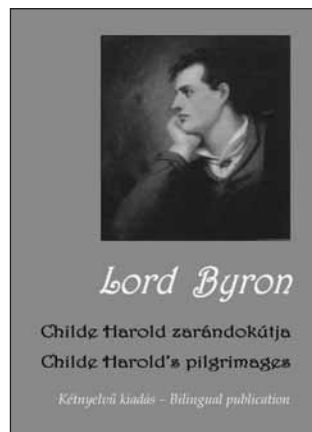
Fábrián Janka: Emma fiai

■ A nagyszerű családregény-sorozat Könyvhétre megjelent első kötete, a századfordulón induló romantikus történet, az Emma szerelme folytatásaként az Emma fiai is bővelkedik izgalmas, váratlan fordulatokban, valamint megható, boldog és elkésztető pillanatokban. A második világháború kitörése és eseményei a Kóthay családot is megtépázzák; nem maradnak el a tragédiák sem. A háború után kibontakozó új rendszer pedig baljós árnyékot vet az életben maradtak jövőbeni sorsára. A három Kóthay fiú története után a harmadik, az Emma lánya című befejező rész tavasszal jelenik meg. (www.fabianjanka.hu)

(X)

ISBN 978-963-9908-38-3

A/5, 248 oldal, 1900 Ft

Lord Byron:**Childe Harold zarándokútja**

Kétnyelvű kiadás

fordította: Deme Gyula

■ 1812-ben jelent meg Londonban a Childe Harold zarándokútjának első két, majd 1816-ban a harmadik és negyedik éneke. Már az első két ének az irodalomban alig ismert Lord Byront Anglia első költőjévé emeli. A verses regényben a főhős, Childe Harold bejárja a századelő háborúval sújtotta Európájának több

országát és a Balkánt, de a képzelt útitárs sosem takarja el a költőt magát. Byron költői lelkesedéssel ír a szép tájakról, nyíltan, szeretettel beszél a megismert népekről, emberekről. Irtózzal festi a háború borzalmait, romantikus rajongással néz fel az antik Görögországra. A népek szabadságának zászlóvivője, és gyűlölettel szól a zsarnokságról. Gondolatai a romantika legszebb korát idézik, amelyet emelkedett stílus és gyönyörű verselés jellemez. Byron a Childe Harolddal úgynevezett történelmi jegyzeteket is közzétett, amelyek jó megfigyelésről, politikai éleslátásról és olykor szarkasztikus humorról tanúskodnak. E könyv a világirodalmi jelentőségű költemény és a jegyzetek első együttes hazai kiadása.

(X)

ISBN 978-963-9908-46-8

A/5 640 oldal, 2800 Ft

Kortárs Kiadó

1062 Bp., Bajza u. 18. T/F: 343-6082

korkiado@t-online.hu

www.kortarskiado.hu

N. Pál József:**Magyar sport – magyar sors**

(Kortárs esszé)

■ A jeles irodalomtörténész, egyetemi oktató és kritikus különleges könyvében a magyar sport történeti és szellemtörténeti vizsgálódásait teszi közzé. Munkájában nem nehéz megtalálni a szoros összefüggéseket a honi sport és a magyar huszadik századi történelem között. A szerző, aki közel négy évtizede vizsgálja rajongott tárgyát (irodalomtörténészként mellesleg minden létező országos sportvetélkedőt megnyert) ebben a könyvében felidézi azokat a legendás alakokat (Papp László, Puskás Ferenc, Balczó András, Széchy Tamás stb.), akik kiemelkedő sportteljesítményeik mellett jelentős befolyást gyakoroltak sportáguk képviselőire, szurkolókra vagy a társadalomra. De megrajzolja azokat a folyamatokat is, amelyek például a magyar futball hanyatlásának társadalmi összefüggéseit kísérik... A lélek és mentalitás mélysége izgatja. Mindaz, ami megjelenik szereplőinek jellemében, belső történetében, alkotói-, versenyzői lélektanában; abban az összefüggésrendszerben, amelyben éltek, de mondhatjuk úgy is, magában a magyar mentalitástörténetben.

2400 Ft

(X)

Littera Nova Kiadó

1132 Bp., Visegrádi u. 47. T/F: 239-2330. www.litteranova.hu

Csontos Márta – Balázs Tibor: Aforizma-párbaj

365 aforizma

■ Saját aforizmáik révén már ismertek a szerzők. Most különös szellemi tornára, pengeváltásra hívnak: Csontos minden aforizmájára aforizmával válaszol Balázs. Eredeti, frappáns gondolatok sorjáznak eme karcsú, elegáns párbeszéd-könyvben, mely ajándékként egyedi. Néhány ízelítő ebből a különleges kérdezz-felelekből:

Csontos: A kukac azért fészkelődik a sajtban, mert még nem sikerült megtalálnia az abszolút sajtot.

Balázs: Az abszolút sajt nem kukacoskodik.

*

Cs: Lehet, hogy csak akkor érzed saját függetlenségedet, ha más számára függőséget teremtasz.

B: Függetlenséged csak belülről erősítheted meg, kívülről csak visszaszerezheted.

*

Cs: Legjobban saját gondolataiddal tudod túlterhelni magad.

B: Ha nincsenek saját gondolataid, az a legnagyobb teher.

*

Cs: A legcsodálatosabb, mit ember cselekedhet, ha sikerül dolgait úgy intézni, hogy egyetlen lélek se sérüljön.

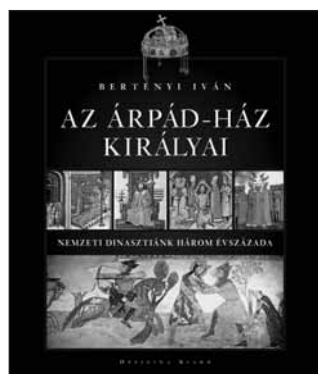
B: Sérülhet-e a lelketlen ember? Talán az a legnagyobb csoda, ha sikerül őt megsérteni, mert akkor sikerül megérinteni a lelkét, feléleszteni azt.

(X)

110 oldal, 90x160 mm, cérnafűzött, 1790 Ft
ISBN 978 963 9643 45 1

Officina '96 Kiadó

1088 Bp., Szentkirályi u. 34. Tel.: 235-02-40 Fax: 317-76-60
www.officina.hu

AZ ÁRPÁD-ház királyai

Nemzeti dinasztiánk három évszázada

■ 1000–1301. Három évszázad – huszonegy uralkodó. De mindaz, amit elért az ország, hat kiemelkedő személyiségnek köszönhető: az államalapító Szent Istvánnak, I. Andrásnak, aki rendet teremtett a pogánylázadástól felbolydult országban, Szent Lászlónak, a nemes lelkű lovagkirálynak, Kálmánnak, boszorkányüldöző kora felvilágosult uralkodójának, III. Bélának, aki alatt Magyarország európai nagyhatalom lett, és unokájának, a „második honalapítóként” tisztelt IV. Bélának. Az utókor „szent királyok nemzetsége”-ként emlegette Árpád utódait, s méltán. Az európai uralkodóházak közt egyedülálló módon három férfi: István, Imre, László és öt nő – Piroska, László lánya, Bizáncban; Erzsébet, II. András lánya; Ágnes, III. Béla unokája, Prágában; Kinga és Margit, IV. Béla lányai – érdemelték ki, hogy az egyház szentté avassa őket. Tiszteletük máig elevenen él és nemcsak Magyarhonban, hanem német, lengyel, cseh, olasz és görög földön is.

■ 1000–1301. Három évszázad – huszonegy uralkodó. De mindaz, amit elért az ország, hat kiemelkedő személyiségnek köszönhető: az államalapító Szent Istvánnak, I. Andrásnak, aki rendet teremtett a pogánylázadástól felbolydult országban, Szent Lászlónak, a nemes lelkű lovagkirálynak, Kálmánnak, boszorkányüldöző kora felvilágosult uralkodójának, III. Bélának, aki alatt Magyarország európai nagyhatalom lett, és unokájának, a „második honalapítóként” tisztelt IV. Bélának. Az utókor „szent királyok nemzetsége”-ként emlegette Árpád utódait, s méltán. Az európai uralkodóházak közt egyedülálló módon három férfi: István, Imre, László és öt nő – Piroska, László lánya, Bizáncban; Erzsébet, II. András lánya; Ágnes, III. Béla unokája, Prágában; Kinga és Margit, IV. Béla lányai – érdemelték ki, hogy az egyház szentté avassa őket. Tiszteletük máig elevenen él és nemcsak Magyarhonban, hanem német, lengyel, cseh, olasz és görög földön is.

Ez a könyv azért született meg, hogy szövegével, képeivel megelevenítse előttünk az egyszervolt magyar középkor ragyogását.

(X)

24,5 X 29,6 cm, 192 oldal, kötve, védőborítóval, 6990 Ft
ISBN 978 963 9705 63 0

Pro Pannonia Kiadó

7621 Pécs, Király u.33. T/F: (72)213-379

pro.pannonia@mail.datanet.hu www.propannonia.hu

Kelemen Gábor:

A velünk élő szenvedélyek

■ A könyv 21 tanulmánya a szenvedélykutatás új tudományos eredményeinek, tendenciáinak hazai kutatások és teljesítmények tükrében történő kritikus vizsgálatára vállalkozik. Újszerű megközelítésben, három fejezetben fontos szakkérdések sorát tárgyalja, így – többek között – foglalkozik a vásárlásmániával, az addikció természetétörténetével, terápiás közösségek keletkezéstörténetével, a drogelmélet orientalizmusával, a

mentálhigiéne tetralógiájával, az empátiával, a szexualitás lélektanával, a pszichoterápia alapkérdéseivel, a szociálhigiéne és alkoholpolitika problémáival, Buda Béla és Michel Foucault munkásságával. Kelemen mindig ügyel arra, hogy az alapszöveg olvasmányos, áttekinthető, a nem szakemberek számára is befogadható legyen. A szerző eddigi munkásságában is az elméleti orientáció mindig gyakorlati kísérletező kedvvel párosult. Írásai most is sokféle funkciót töltenek be: információkat közvetítenek, új tudományos eredményeket közölnek, lázadásra és küzdelemre sarkallnak, önkifejezésre és önátalakításra buzdítanak, és mindeközben felvázolják a szenvedélypolitika és az egészségtanulás programját.

(X)

B/5, 168 oldal, keménytáblás, 2650 Ft

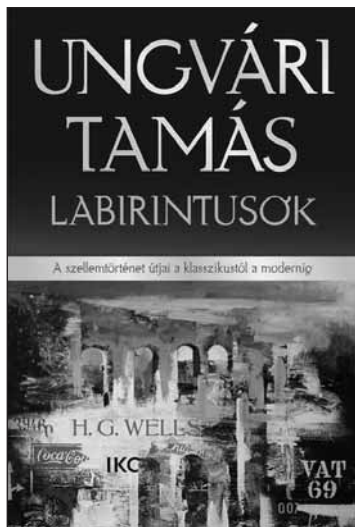
Zentai Tünde: Patapoklosi

■ A 18. századi festett virágdíszes templomok építészet-, népművészet- és egyháztörténeti szempontból kiemelkedő jelentőségű, kellően nem ismert értékeink közé tartoznak. Két éve kezdődött el az igazi „hungarikumnak” tekinthető dél-dunántúli anyag kiadása, amely igazi nóvumot jelent, hiszen a téma komplex feldolgozására és bemutatására Zentai Tünde néprajzkutató jóvoltából most került sor először. Adorjás, Rétfalu és Körös után a sorozat negyedik kötetében az alig 400 lelkes baranyai falu 1794-ben, téglából épített, festett, virágozott deszkamennyezettel és faberendezéssel ellátott, ma is álló és rendeltetészerűen használt temploma került sorra. A 110 fennmaradt festett kazetta – vallási tárgyú figurális ábrázolásaival – a templomi festés rokokó vonulatát reprezentálja. Közülük is kiemelkedik a régióban páratlan, Naprendszer ábrázoló képsor. A kötetben Deim Péter 60 színes fotója, angol rezümé, valamint Archivum található, benne a templom és a falu történetére vonatkozó régi egyházi kéziratok szöveghű másolataival. A Dél-Dunántúl festett templomai sorozat következő kötete Kovácshidával foglalkozik.

■ A 18. századi festett virágdíszes templomok építészet-, népművészet- és egyháztörténeti szempontból kiemelkedő jelentőségű, kellően nem ismert értékeink közé tartoznak. Két éve kezdődött el az igazi „hungarikumnak” tekinthető dél-dunántúli anyag kiadása, amely igazi nóvumot jelent, hiszen a téma komplex feldolgozására és bemutatására Zentai Tünde néprajzkutató jóvoltából most került sor először. Adorjás, Rétfalu és Körös után a sorozat negyedik kötetében az alig 400 lelkes baranyai falu 1794-ben, téglából épített, festett, virágozott deszkamennyezettel és faberendezéssel ellátott, ma is álló és rendeltetészerűen használt temploma került sorra. A 110 fennmaradt festett kazetta – vallási tárgyú figurális ábrázolásaival – a templomi festés rokokó vonulatát reprezentálja. Közülük is kiemelkedik a régióban páratlan, Naprendszer ábrázoló képsor. A kötetben Deim Péter 60 színes fotója, angol rezümé, valamint Archivum található, benne a templom és a falu történetére vonatkozó régi egyházi kéziratok szöveghű másolataival. A Dél-Dunántúl festett templomai sorozat következő kötete Kovácshidával foglalkozik.

(X)

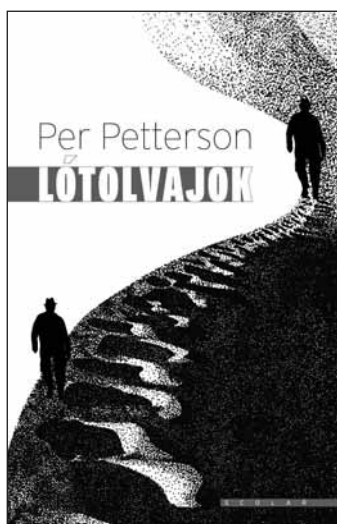
B/5, 96 oldal, műnyomó belső, keménytáblás, védőborító, 2590 Ft

*Irodalomról másképp***Ungvári Tamás: Labirintusok**

■ A népszerű szerző A feledés enciklopédiája után egy hiánypótló irodalomtörténeti munka megírását vállalta magára. Labirintusok című könyvében a modern kori világirodalom születésének körülményeit tekinti át, a modern európai szellemiségre leginkább ható kulturális, irodalmi, eszmei áramlatokat elemzi. Irodalmi „hossz- és keresztmetszetek” váltakoztatásával festi le a klasszikus irodalom átalakulását modern literatúrává, bemutatva azokat a művészeket, irodalmi sarokpontokat, kulturális és szellemi áramlatokat, gazdasági és történelmi tényeket, amelyek nélkül nem jöhetett volna létre eszmetörténeti és irodalmi megalapozottsága a modernitásnak. A szerző a hosszmetsetekben alapvetően Európa nemzeti irodalmait vizsgálja fel, kíváncsian kutatva azokat a határátkelőket, ahol a nemzeti irodalom képviselői átlépnek a virtuális országhatárokon, s bekerülnek a VILÁG-ba. A keresztmetszetekbe mindenekelőtt a hontalanok és menekülők egy-egy jellegzetes képviselője került – valamennyien világirodalmi nagyságok. E magányos csillagok, mint például Franz Kafka vagy Joseph Roth az egyedüllet sorsából valamely condition humaine-t, a közös emberi sorsot világítják be.

(X)

360 oldal, 145x215 mm, keménytábla+védőborító, 3500 Ft
ISBN 978-963-244-144-3

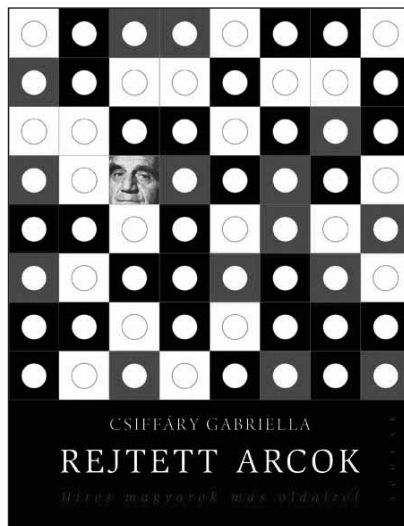
*Páratlan írói bravúr***Per Petterson: Lótolvajok**

■ A nálunk még ismeretlennek számító norvég Petterson óriási nemzetközi sikereket ért el a Lótolvajok című regényével: számtalan nyelvre lefordították, tucatnyi irodalmi díj tulajdonosa lett, s elismerő kritikákat közölt róla számtalan mérvadó lap, többek között a The New York Times és a The Independent is. A Lótolvajok szikár és férfias északi történet: az idős Trond az ezredfordulón remeteként él Kelet-Norvégiában, amikor váratlanul találkozik kamaszkori barátjával. A találkozás

hatására felidézi fiatalságának emlékeit. A gyerekkori kalandok, a lovak ellopása, a kemény fizikai munka, amikor apjával favágóként úsztatta a fát a folyón, a háború eseményei foglalják keretbe a mélyben kavargó, ki nem mondott ősi érzelmeket: a szerelmet, féltékenységet, barátságot és árulást. Az egyedülálló, jellegzetesen északi elbeszélői mód olyan világhírt hozott a szerző számára, melyben nem sok norvég író részesült előtte. Petterson prózáját gyakran hasonlítják Hemingway, Steinbeck és Coetzee írásaihoz.

(X)

320 oldal, 128x205 mm, keménytábla+védőborító, 2950 Ft
ISBN 978-963-244-138-2

*Híres magyarok más oldalról***Csiffáry Gabriella:****Rejtett arcok**

■ A főlevéltáros szerző hatvannégy híres magyar író, költőt, képzőművészt, politikust, zenészt, színészt és tudóst fogott „vallatóra”, hogy a ránk maradt tárgyi emlékek, levéltári dokumentumok bemutatásával rekonstruálja személyiségüket, és új vonásokkal gazdagítsa az utókor által ismert képet. A

bemutatott dokumentumok nagy részét most láthatja először a szélesebb közönség, kötetbe összegyűjtve, az életrajzi adatokkal összeolvasva pedig komoly kultúrtörténeti tudástár.

Csiffáry Gabriella könyve azonban közel sem száraz tények gyűjteménye: az olvasó olyan naplórészletekbe, levelezésekbe olvashat bele, melyek a szereplők magánéletébe is betekintést engednek, életútjuk kevésbé ismert részleteire derül fény. A gyűjteményben olyan nevekkel találkozhatunk, mint Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Görgey Artúr, Arany János, Zichy Mihály, Csontváry Kosztka Tivadar, Csáth Géza, Gulácsy Lajos, Hamvas Béla, Örkény István, Latinovits Zoltán vagy Hajnóczy Péter.

(X)

384 oldal, 160x210 mm, keménytábla+védőborító, 4950 Ft
ISBN 978-963-244-118-4

*Minden idők legjobb norvég krimije***Karin Fossum: Indiai feleség**

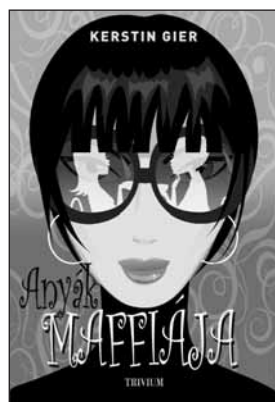
■ „Gunder Jomann utazásával kezdődött minden. Gunder egészen Indiáig repült, hogy feleséget találjon magának. Mikor az emberek megkérdezték, nem árulta el, hogy ez a szándéka. Magának is alig vallotta be. Csak egy átlagos utazásról van szó, hogy megismerje kicsit a világot, magyarázta, ha kollégái rákérdeztek”.

A hétköznapi nyugalma örökre semmivé foszlik, amikor egy külföldi nő eltorzított holttestére bukkan az idilli norvég falucska határában. Ki lehet az áldozat? Ki és miért gyilkolta meg ilyen példátlan kegyetlenséggel? Sejer felügyelő második nyomozása magyarul, mellyel a norvég krimikirálynő, Karin Fossum besöperte a világ legrangosabb díjait: többek között megnyerte a The Los Angeles Times könyvdíját, majd 2009-ben megkapta a MINDEN IDŐK LEGJOBB NORVÉG KRIMIJE címet.

(X)

Scolar Krimik sorozat, 368 oldal, 110x200 mm, puhatáblás, 2950 Ft
ISBN 978-963-244-127-6

Kiadványainkat nagy kedvezménnyel megvásárolhatja közvetlenül a Kiadótól!

Kerstin Gier:
Anyák maffiája

A női regények német sikerírójától!
2 millió eladott példány!

■ A kétgyermekes Constanze jó módú, békés életét bombaként tépi szét férje bejelentése: válni akar. Nagyvonalúan neki ajándékozza elhunyt szülei házát, amelyről kiderül, hogy őskövelet, a gyerektartásból pedig éppen kenyérré és vízzé futja. Lánya a tinikor problémáival küzd, négyéves fiát viszont felveszik a kertváros óvodájába. Constanze hamarosan megismerkedik a szupermami egyesülettel, melyről kiderül, valójában rosszindulatú, irigy nők gyülekezete, akik nem mennek a szomszédba ötletért, ha mások életének megkeserítéséről van szó.

Conny létrehozza kreatív ellenmozgalmát: az Anyák maffiáját. Fergeteges humorú társadalomkritika.

Fűzve, 296 oldal, 2990 Ft

És ha nem volt elég, keressék az író nő korábbi sikerkönyveit!

Férfiak és egyéb katasztrófák

■ Judith, a „nyugdijas” egyetemista elégedetlen az életével, harcban áll a kilóival és pattanásaival. Barátnői helyzete sem rózsásabb, így együtt állnak neki a nagy Ő keresésének, melynek során egyik groteszk-humoros kalandból a másikba csöppennek a meglepő végkifejletig. 30 kiadás után film készült belőle.

Halálom után felbontandó

■ Gerri úgy érzi, élete vakvágányra került, még mindig szingli és váratlanul elveszíti az állását. Kétségbeesésében úgy dönt, véget vet az életének, de előbb búcsúlevelet küld rokonainak, barátainak, és fellebbenti a fátylat képmutató viselkedésükről. Terve azonban meghiúsul, és ekkor elszabadul a pokol...

(X)

Jilliane Hoffman:
Az utolsó tanú

Egy év alatt 37 kiadás Németországban!

■ Miami újra retteg! Rémisztő gyilkos settenkedik a város utcáin. Ez a gonosztevő azonban a rendőrséget tette a céltáblájává.

Zsarukat gyilkolnak meg brutális kegyetlenséggel, miközben szolgálatukat teljesítik, és a „Fekete Kabátos” gyilkos még csak most kezdett munkába. Falconetti nyomozót speciális osztag felállításával bízzák meg, munkáját ezúttal is C. J.

Townsend államügyész segíti, aki egyre-másra kapja a névtelen telefonokat az éjszaka közepén. C. J. azonban arra is rádöbben, mi lehet a valódi ok, de erről nem beszélhet. Mert a titok, amiről ő tud, soha nem fedhető fel, nehogy egy örült szabadlábra kerüljön.

Fűzve, 352 oldal, 3290 Ft

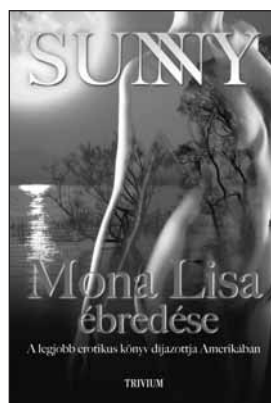
Az író nő előző kötete:

Megtorlás

■ Amikor a legkiválóbb ügyész nő szembekerül a legkegyetlenebb gyilkossal, akivel valaha dolga volt, választania kell az igazság és a megtorlás között.

Az utóbbi évek egyik legjobb thrillere, melyet a szerző személyes élményei alapján írt. A Warner Brothers filmet készíti a regényből.

(X)

Sunny:

Mona Lisa ébredése

Sötétben erotikus.

Gonoszul okos, és igen eredeti.

■ Különleges regény misztikummal és érzellemmel, tele vad erotikával, harcokkal, mégis csupa érzelem, szerelem, szenvedély és erő.

A regény a hold fiáról és lányairól, a monere-ekről szól, az emberi alakban közöttünk élő, rejtőzködő, különös népről. A félig ember, félig monere lányról, Lisáról, akit a szürke hétköznapi ápolónői munkája mellől ragad el a sors, hogy monere királynőként uralkodjon, s miután ráébred természetfeletti erejére és szexualitására, akár alakváltó vérszomjas fenevadként is védi szeretteit.

Lépjünk be a monere-ek birodalmába, ahol sötét éjszakákon vámpírok és démonok kísértének, ahol az élet veszélyes, de izgalmas és gyönyörű.

A Mona Lisa ébredése fantasy és erotikus thriller vonzó elegye, műfajteremtő könyv, Amerikában már kultusza van.

(X)

Fűzve, 248 oldal, 2890 Ft

Sunny férje, Da Chen könyve 2006-ban az Év Könyve volt Amerikában, nálunk FÉLTESTVÉREK címmel jelent meg.

Federica De Cesco:
Tibet lánya

■ Egy tibeti menekült orvos nő meséli el családját és népe hétköznapi életét, tragédiáját. Tara, a Svájcban élő tibeti emigráns nem tud ellenállni a múlt kísértésének, visszatér egykori hazájába, Tibetbe, hogy felkutassa menekülés közben elvesztett ikertestvérét és annak leányát. Döntése meghozatalakor még nem sejtje, hogy élete, szabadságról alkotott véleménye

gyökeresen megváltozik, és a nagy szerelem is itt vár rá. Veszélyes vállalkozása egy izgalmas, az európai ember számára elképzelhetetlenül nehéz és küzdelmes világba vezet el bennünket.

Az író nő egy szerelmi háromszög tükrében mutatja be a „felhők országa” népének nélkülözését, harcát, a szabadság kivívásába vetett hitét. Próbálja megfejtetni annak az erőnek a titkát, amely átsegíti az elnyomott nemzetek fiait a hétköznapi megáláztatásain.

Rendkívül lebilincselő regény, melyet sűrűn átszó Tibet misztikus világa, hagyománya.

(X)

Kötve, 352 oldal, 3490 Ft

A témához kapcsolódóan ajánljuk Tibet története – Beszélgetés a Dalai Lámával – átfogó és aktuális kiadványunkat, mely igazi történelmi olvasókönyv, mely 30 év Tibetben eltöltött kutatómunkából született. Képekkel illusztrálva!

A Többé-Nem-Enciklopédia tisztítótüze

Ungvári Tamás a Scholar Könyvkiadónál megjelentette új könyvének címe: *A feledés enciklopédiája*. Sablonnal: a cím sugallatos. Szívbeli közelítéssel: Ungvári Tamás régi adósságom.

■ A hatvanas évek elején érezhettem becsülő rokonszenvét, mikor színházi dramaturg volt, magam sajátos deszkai és celluloidi ellen-ígéretet. Bóka László professzor, értem sokat nem tehető jóakaróm az egyetemen Ungvárit joggal emelte a tudósi pályának ily-oly kezdeti, rangos lépcsőire. Ungvári komplex alkotó ember lett. Helytállása globális méretű, érzékenysége és becsülete Graham Greene és mások munkásságának próbakövén vizsgázott. Kimondottan nagy írásának tartom *A kezdet és a vég* értékelését például, a régidivatú szóval élve Szellemi Szesz-csempészet évadán tündökleteset nyújtott. Abba a körbe mindeközben, ahol egy Mándy, Nemes Nagy, Pilinszky tette dolgának javát, közelebről nem tartozott. Ismétlem, a legsajátosabb pályák egyikét futotta, futja be.

Két dolgot ehhez, enciklopedikusán.

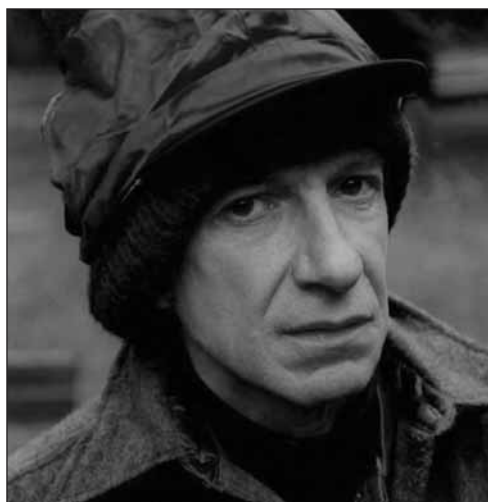
Nagy vonulatok szélső csúcsai kevésbé érdekesek olykor, mint a különlegesen kiemelkedők, mondjuk, példának ez utóbbiakra, Dél-Chile, Patagónia hegyeit, Certo Torre etc. Az enciklopedikus Ungvári érteni fogja, mily nagyra becsüli őt ekképp e sorok írója, és a kegyes Olvasónál is van esélyem, hogy szerzőnket skálára-hálóra bemérjem.

A másik.

Amikor Ungvári működését ismerni kezdtem, s amikor a jószerén egy szál, franciás Konrád Györgyön kívül nem volt tájékozódási pontunk, egyetemistáknak, kik közül is magam például az Illatos út öntödei nevelőtanintézetét pályázhattam meg pedellusinál alig jobb nevelőtanári rangban, majd felnőttoktatóként nyolc év után 1971-ben mindenfajta állami, besorolásos, fizetési listás helyvilágból kikeveredtem, a hatvanas évek elején tehát *Egyetlen (Töredék Hamletnek)* című kötetembe besorolva végül ilyesmit írtam:

„Feledhessen, ami leszek, /az legyen, ami nélkül. /S én mint aki félrehajol / egy teljes térnyi szélől”...pontatlan az idézet, de lényege szerint az enciklopedikus Ungvárral szoros kapcsolatot jelez a dolog „szelleme”, másfelől antipodikus ellenirányt.

Mert Ungvári Tamás világa a hatalmas irodalmi affinitással párosult világi skálákon mérhető hatalmas kulturális tudás

UNGVÁRI TAMÁS

volt, az enyém, csekélységemé, az agyat-lelket, *valót* tudással „le” nem terhelő állandó készenléti lehetőség. Az általam világi dolgokra kedvelt „ügymeneti” szót magamra azért nem használhatom, mert inkább a bármikor – szelíden, weöresi jámborsággal kirobbanni kész – szellemi cselekvést engedő állapot jegye volt együttthatom. Kalandos mondat, de...

Ungvárié is kalandos könyv. Ha van szórakoztató tanulmánykötet, villámki-micsoda-és-plusz-hinnéd-e-miért feldolgozása a szellemi életnek, az ő munkája az. Még hogy feledés! Déryt, amerikaiakat, németeket, moderneket, divatozókat, színészeket és színésznőket, tudósokat stb. tüneményesen villogtató oldalak. Faludy ilyen hitelesen nem állt előttünk. Bár szegény Elbert állhatna, de hát...tudjuk, a dolgok természetete.

Szerzőnk tudja a dolgok természetét. Legszentebb „ligetekben” jár, amikor eleméz. Amikor elemzés helyett kis eseteket sorjáz. Történetei nem anekdoták, ugyan már, egy mozaik készül itt, igazi személyes Ungvári-mű nagy pontossággal; ihletetten tudósi, tudósságot felejtő közemberi. Aki az ilyet szereti, ámulva követi a szerzőt. Én szeretem az „ilyet”, de amiért elbűvölve állok a könyv előtt, az épp Ungvári-ismeretem más művekből. Ez a

mély ember sokszor feláldozta magát, ismétlem, igazi mélyrétegeit a tanítás katedráin, a közönségért és a...miért is? Az irodalom képviselhető ügyéért.

Megérte. Íme, a mérleg másik serpenyőjébe belekerül a végtelenül sokszínű háttér – előtérként. Ahogyan a szakmunkák és a szellemsegítő kíséresszék sorában ott a tarkaság biztosítéka. Egy életmű áll össze itt. Az értékek külön-külön az ólomkeretekben. De együtt az egész: katedrálisablak, melyen alázatunkat ébresztve ragyog be...

Az egyetlen nap.

A szellem és az egyéniség napvilága.

És most tovább, kedves jónk, Ungvári Tamás!

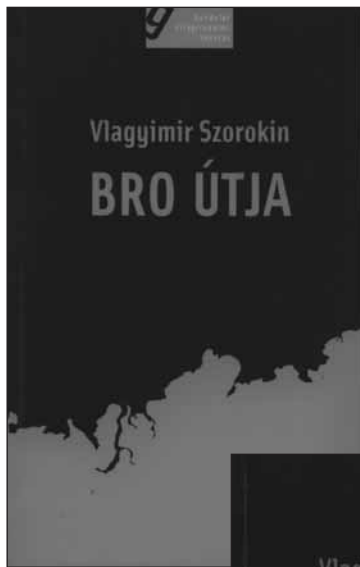
Én ugyan mostanság a könyvekről-írást abbahagyom, de olvasó örökre – maradok.

Tandori Dezső

Ungvári Tamás: *A feledés enciklopédiája*
Scholar Kiadó, 320 oldal, 3500 Ft

A jégkalapács harmadik csapása

■ Igazi kalapácsütések *Vlagyimir Szorokin* művei a kortárs orosz irodalomnak: más értelemben a politikai és az érzékeny fülű-szemű ellenzőknek és más értelemben a rajongóknak, de az átütő erő nem kétséges. Ha azt mondom: megérkezett hozzánk is a *23 000!* akkor *A jég* és a *Bro útja* korábbi olvasói már tudják, mit jelent ez a hír... Mielőtt e baljós, szorokini-hangon folytatnánk, szögezzük le: végre. A jég-trilógiának is nevezett regényfolyam (a folyam itt inkább a folyamatra utal, mintsem a klasszikus értelemben vett dagadó történetiségre) harmadik darabjáról van szó, amelynek címadó alapműve 2002-ben született, és a Szorokinra oly jellemző módon építi fel a – lehetetlenségig izgalmas – sztorit a megdöbbentő alapötletből. Kitetszik belőle, hogy Szorokin pokolian tehetséges és kreatív, annak a nemzedéknek a képviselője, akik kevésbé szerencsés esetben kikötnek a posztszocialista Moszkva metropolisszá épült városának egy reklámügynökségénél, és extrémebbnél extrémebb ötleteikkel igazi áttörést hoznak valami modern ketyerének, ami nélkül egyébként primán el lehet éldégni, de valamiért a 21. századi lét státuszszimbólumává nőtte ki magát. (Nem véletlen a telitalálat ötlet, hogy *A jég* magyar nyelvű kiadása elé Háy János előszóként „termékajánlót” írt.) Szorokin azonban mindannyiunk örömére az irodalom terepén kamatoztatja kreativitását. A jég esetében például fog egy totálisan elkoptatott szimbólumot, a „szív”-ét, amit egy szokatlan kontextusba helyez – beszélő szíve nincs mindenkinek, a masszaserű tömegeknek néma a szíve – s e mehökkentő metaforára építi rá a Fény Testvériségének történetét. Ami megint csak egy mármár szokványos utópia lehetne egy agybajos szektáról, de Szorokinnál minden a vérvalóságban gyökerezik: a modern Oroszország díszletei, kellékei között mozgunk, olyan ismerősen és otthonosan, mintha mindez bármikor megtörténhetne bármelyikünkkel. A megszólaló szívek metaforája költői lenyűgöző, a szíveket jégkalapáccsal kihalásító, a kiszemelt jelölteket halomra gyilkoló Testvérek akciója kegyetlen és hátborzongató. S még mondják, *A jég* a legszelídebb opusza ennek a brutális oroszoknak. Az erőszak azonban épp olyan metafora Szorokin műveiben, mint a szív giccse, eszköze a kendőzetlen ábrázolásnak, e kettő párban jár és nagyon orosz („Nosza aranyoskám, nosza kicsinkó” – becézgetik-ápolgatják a szilánkosra vert Jurijt támadói, miután újabb testvért véltek benne felismerni.) *A jég* folytatása a *Bro útja*, amelyet Szorokin utólag

írt meg, de az események előzményeit tárja föl benne. A történet kiteljesedik, a családregényszerű barangolásból megtudhatjuk, a főhős szívét hogyan érintette meg egy űrbéli matéria, a Tunguz meteor jége, miként alakult át ennek hatására, és kezdte el szervezni a Testvériséget, megtalálni az „elkárhozott” emberiségnek azon tagjait, akik beszervezhetőek még. „A Köves Tunguzszka nyugatra tartott, a Jenyiszej felé. Senkit sem találtunk a mieink közül. Szerencsére lehűlt az idő, éjszakánként már fagyott is, úgyhogy a Jég alig indult olvadásnak. Igyekeztünk elkerülni érintését, ami egy csónakban úszva nehezünkre esett. A Jég érintése élesen emlékeztünkbe idézte az Eredendő Fényt. A szíveknek ez nagyon kellemes volt.” Szorokin a valóságból farag metaforát, ahogy folyamatosan ötvözi a valóság elemeit a képzelet világával. A történet harmadik kötetének címéből, a 23 000-ből kiderül, hány tagja is

van a Fény Testvériségének: e létszámnak kell összegyűlnie, hogy beteljesedhessen a világméretű terv, míg nem – a maximálisra húzva a regény vége felé a feszültséget – már csak három jelöltet kell összeszedni... A „bűvös” szám jelentőségét Bro, a szellemi vezető már felfedte a főhős előtt *A jég*-ben. A kiválasztott huszonháromezer apokaliptikus látomása fregoliszerűen kifordított negatívja a bibliai látomásnak, amelyet János evangélista ír le teljes részletességgel, és mindenki óhatatlanul felidézi a Jehova Tanúi szektája által szajkózott 144 ezres számot. (Moszkvában a város méreteiből fakadóan a gyanútlan járókelő valószínűleg sokkal többször válik „áldozatává” a kéréstlenül elé toppanó hittérítőknél, mint Budapesten, a számok misztikumára épülő hitrendszerek komikuma talán még átütőbb az orosz olvasóknak.) Az egész *Jég-trilógián* végighúzódik a bibliai allúziók sora, ahogy *A jég* mottóját is Jób könyvéből választotta a szerző („Kinek méhéből jött elő a jég, és az ég daráját kicsoda szülte?”), mintegy rátevé a pecsétet a műre: felsőbb hatalom kezében, felsőbb irányítás alatt vagyunk, azt kell beteljesítenünk, amit a megírt történet ránk rótt. Szorokin a krónikás, az evangélista köntösébe bújlik: a 23 000 a leglátomásosabb mindhárom könyve közül, nyelvében – amely rugalmas, akár egy hajlékony szerszám, alkalmazkodik elbeszélője és az elbeszélte történet pillanatnyi helyéhez és idejéhez – a prófétákat idézi: „S én elhagyom az én álmomat, ami az utóbbi években ugyanaz, mely hozzásegít az alváshoz a Föld nevű bolygón. Az én ragyogó álmom. Álomom, amely mindig velem van.” S persze játszik a nyelvvel, határtalan élvezettel, mint a bohóc a kezébe kerülő tárgyakkal: hol túlstilizál, hol mehökkentően naturalisztikus, hol pedig minden egyes szó és mon-

dat mögöttes jelentéssel bír, és néha mindez együtt: „A Föd titokban megizzad, ha megkéred rá, már hogyné. Jóságos az, ha rendesen imádkozol, csendesesen. Megkéred orrod hangján titkon sűgva: Anyaföd, Nyers Anyaföd, nyíljal meg. S fiaként megcsókodod Orcáját, Mellét, Vállát, Ágyékát, hol a legfőbb nyeresége neki. Utána várni kell, titkos szívással szíva orrodát. (...) És akkor megizzad és lágyan megdagad. S a kezedet merítsd bele tapintattal, csendesesen, nehogy megriadjon, ne erőszakoskodj, ne ravaszkodj, ne sürgessed, ne zaklasd felszíni céda sürgetéssel.” Az aktusok állandó kísérői az eseményeknek, vízváltatók a „hús”-lét és a megvilágosodott testvériség tagjai igény-nélkülisége között, de a tiltás felszíne alatt persze vágyak fortyognak, amelyek folyton feltörnek egy-egy kráter nyílásában, vadul, naturalisztikusan, brutálisan. Mivel a szexuális szabadság sarkalatos kérdése mind a vallási, mind a politikai elnyomásnak Szorokin történeteiben, biztosak lehetünk benne, hogy ahol az aktus megjelenik, a felek közül az egyik biztosan madzagok végén mozgó marionettbábú, s a madzag másik végét valaki szorosán tartja a markában. Szorokin világa szókimondó és vulgáris, a szerelem inkább csak valami lepárlott terméke a biokémiai folyamatoknak, miközben a 23 000-ben a Testvériség tagjai az alkímisták szorgalmával keresik ezt a szeretet nevű, nehezen definiálható izét.

Szorokint együtt szokták emlegetni Pelevinnel és Viktor Jerofejevvel (de lehetne épp úgy Venedikt Jerofejevvel is): e triász meghatározó jelentőségű az ezredforduló orosz irodalmában. Nem véletlenül: irodalmi gyökereik azonosak, de két különösen hasonló ágat vélhetünk felfedezni: Orwellét, és természetesen Dosztojevszkijét. A „kis semmiségek” létezéséig századok óta rátelepedő súlyos hatalom orwelli masinériája határozza meg műveik fókuszpontját, legyen az a cári vagy a sztálini diktatúra. És mindmögött ott a titkos szövetségek ereje, az Ördögök szervezkedésének nehezen felfejthető szála. Viktor Jerofejev műveiben a történelem önnön abszurditása válik a maga paródiájává, Pelevin vérbeli szatirikus, „hibrid” figurái gondolkodása nagyon is haszonelvűek. A fekete autóval közlekedő gengszterek világa ez, akik kicsit alább adják a világhatalomnál: beérik pénzzel és szexszel. Szorokin hősei pedig már profétikus allúziókká terebélyesedő látomások áldozatai vagy látói, s valahol épp olyan komikusak, mint Dosztojevszkij földalatti csapata. Utópia valamennyi: Jerofejev a megálmódott álmok megvalósulásainak torz lenyomatait rögzíti, Pelevin az utópiák nyomása alól felszabaduló társadalom visszásságait ragadja meg páratlan iróniával, Szorokin pedig maga gyárt utópiát, új Jelenések Könyvét, profanizált változatban. No persze nem szakállát rázó próféta ő, aki zsákba öltöztetve veti rémképeit papírra a barlangjában. Nagyon is a huszadik század gyermeke, tudja, mi a siker, és ismeri a hozzá vezető utat: a népszerűséget. Divatos, trendi, cool. Ha tetszik, Szorokin sci-fi szerző, fantasy-gyáros, történelmi X-akták kitálálója, jó kis szexjelenetekkel. Egyszer még film lesz belőle, akárki meglássa. Így is olvashatók e regények, figyelmen kívül hagyva a történelmi és bibliai utalások rendszerét. De a regények a több rétegű szerkezettel együtt nagyon képszerűek, látványosak, pergők és fordulatosak, csábítanak az adaptációra.

Színpadra már alkalmazták Magyarországon, a Krétakör társulata mutatta be A jég című darabot, a Nemzeti Színházban jelenleg is látható. De talán a trilógiától független opuszok is színpadra kerülnek egyszer. Mert akit megragadnak egyszer Szorokin antiutópiái, profanizált sci-fije, az ne feledkezzen meg *Az opricsnyik egy napjáról* és a *Cukor-Kremlről* sem, amelyek szintén olvashatók magyarul. Az opricsnyik, ahogyan címe is utal rá (a cári testőrség elnevezése), a cári időket hozza vissza 2028 Oroszországába, a világtól elzárt birodalomba, ahol a Nyugattal az egyetlen összekötő szál az olaj- és a gázvezeték – haha, ez a huncut Szorokin! kacag fel az olvasó, és persze to-

vább falja a könnyen falható sztorit. A sikertörténet jegyében pedig *Az opricsnyik...*-nak is megszületett a folytatása, a *Cukor-Kreml*, még több humorral, szexuális fantáziával, és diktatúra-vegyessalátával. Végső soron Szorokin páratlanul szórakoztató. Itt-ott hátborzongató. És humoros. És véresen komoly. Leginkább mindez együtt, de az is lehet, hogy mindez csak egy – divatos szóval élve – „fake”, csalás. „De kinek kellene a döglött kutyák bőréből hasított szíjak?” – kérdezi Olga a 23 000-ben. „Csillagom, a mai világban minden eladó – válaszolta Liz. – Biztos vagyunk benne, hogy a kínaiak orvosi célokra használják ezeket a

szíjakat. Jó pénzért eladják a dúsgazdag európaiaknak.” Ahogy Szorokin szereplőinek találgatása általában téves, és a megoldás is hamis, lehet, hogy művei háttérének magasröptű fejtegetései hallatán a szerző csak mosolyogna kis kecskeszakállába, hisz nem akar többet, mint hogy mulassunk jól vele ezen az új évezreden.

Laik Eszter

Vlagyimir Szorokin

23 000, fordította Holka László 279 oldal, 3200 Ft

Bro útja, fordította Holka László 312 oldal, 2480 Ft

A jég, fordította Bratka László 303 oldal, 3150 Ft

Az opricsnyik egy napja, fordította Szőke Katalin 200 oldal, 2480 Ft

Cukor-Kreml, fordította M. Nagy Miklós, 200 oldal, 2480 Ft

Gondolat Kiadó

Esterházy Péter

Manes Sperber díjat kapott

■ Esterházy Péter kapta az idei Manes Sperber díjat, melyet egy zsűri az osztrák Kulturális Minisztérium megbízásából ítél oda azoknak, akik az osztrák-francia író, esszéista és antifasiszta gondolkodó (1905–1984) szellemében írnak és tevékenykednek.

A laudációt az ismert osztrák kulturtörténész és kritikus, a berlini Die Welt publicistája, Ulrich Weinzierl mondta.

A díjat az osztrák kulturális miniszter, Claudia Schmied személyesen nyújtotta át az írónak a bécsi Színházi Múzeum Eroica termében.

Verselemzés és pályakép

Alföldy Jenő kritikus, irodalomtörténész, szerkesztő (és költő, lásd Koppintások, 1992.), majdnem állandó munkatársunk, ez év nyarán töltötte be a 70-et. Ebből az alkalomból az Írószövetségben volt kollégái, olvasói, barátai, tanítványai köszöntötték őt, méltán, hiszen atól kezdve, hogy 1975-től az ÉS munkatársa, illetve rovatvezetője volt, részben a kortárs irodalom „értelmezője”, „kritikus közvetítője”, részben a közelmúlt, még csak „félíg-meddig” klasszikus, azaz az ún. kánonba emelendő költőinek a kutatója lett, miközben irodalomtankönyv-sorozatot írt és Irodalmi fogalomtár-at adott közre. Az ünneplés egyben könyvbemutató volt.

■ Csanádi Imréről már jelent meg munkája: 2003-ban egy összeállítás *Másodvirágzó. Csanádi Imre emlékezete* címmel. S itt ismertetendő két kötetét megelőzte egy, amelybe Csanádi Imre ötvenévnvi (1936–1988) lírai terméséből válogatott tekintélyes mennyiségű anyagot.

A monográfia, A. J. finomabb, pontosabb megnevezése szerint: pályakép-kötet felépítése a következő: mindenekelőtt sorra veszi Csanádi lírai életművének témaköreit, megindokolja, miért így rendezte fejezetekbe Csanádi „jól körvonalazható költői világát.” Majd következik 19 egy-ségre tagoltan a pályakép: A költői jellem és a minőségelv kialakulásának ábrázolásától a Hadi esztendők-ön, a „késlekedő és elszett első kötet” jellemzésén, az 50-60-as évek termésének bemutatásán, a Kései versek-en át az Írott képek-ről szóló két fejezetig. Külön passzus szól az 1939-41-es „vándor évekről”, a gyermekversekről, az 56-os forradalom utáni rövid szakasról, a 63-ban megjelent Ördögök szekerén kritikái fogadtatásáról. De szó esik a Csanádi által összeállított A magyar valóság verseiről is, valamint az Új Tükörnél eltöltött két esztendőről. Mindez 431 oldalon! Az életrajzi adatok három oldalnyi felsorolása után irodalomjegyzék következik, s a költő életében és halála után megjelent versesköteteinek listája (11+2) zárja ezt a lektora, dr. Sipos Lajos által pontosnak és intuitívnek nevezett vizsgálódást. (Minden fejezetet alapos jegyzet-anyag követ.)

A monográfus szerint a tanulmányozott, elemzett lírai oeuvre „alapjában véve extenzív természetű”, „E költészet szociografikusan feltérképező jellegű...”. A jellemzés mellett az értékeléstől sem riad vissza Alföldy Jenő, hangsúlyozza: „A nyelvi gazdagság s a poétikai formák kezelése terén a legkülönbek közé tartozik /Csanádi/... méltán nevezhető poeta doctusnak.” Nemcsak költészetének jellemzőit sorolja fel, megmutatja a költő emberi természetét is: magának való, befelé forduló, önbizalomhiánytól szenvedő, nem politikai alkatnak nevezi, akiben azonban jócskán volt politikai indulat, a markánsan citoyen gondolkodású plebejus demokrata elkötelezettsége, szenvedélyessége. Csanádi mindig tudatosan és sokoldalúan viszonyult a népköltészethez,

hangsúlyozza Alföldy. És kiemeli, hogy „az avantgárdot mindig opponálta”. Nem csoda, hiszen „stílusában a népi és a régi jelleg a legfeltűnőbb, de a 20. századi hatások sem elhanyagolhatók benne...” Ezen elsősorban a Nyugat befolyását kell érteni (bár soha nem publikált a lapban, sem a Magyar Csillagban!).

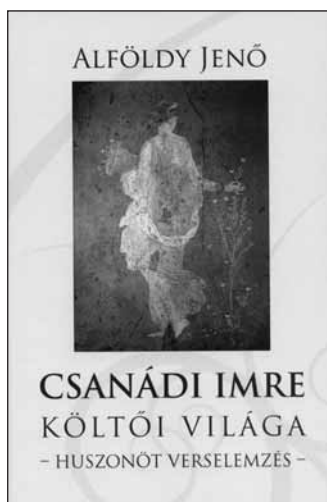
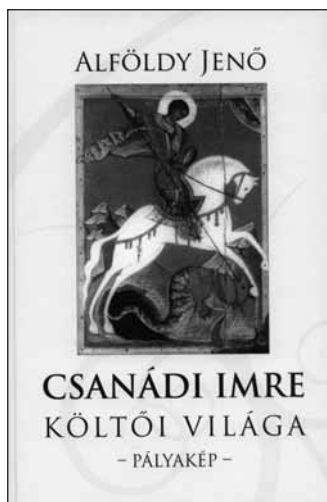
Alföldy a 180. oldalon bravúros tömörséggel ad komplex jellemzést kedvenc költőjéről, kérdés formájában és Illyésre utalva: „Falusi, népi sarjadék, árnyalatokban páratlanul gazdag dunántúli nyelvvel, népköltészeti beavatottsággal, tartásos reformátussággal, megszenvedett sorssal, az irodalmi régiség iránti fogékonysággal, Kosztolányiéhoz, Weöreséhez fogható költői hallás, egyforma érzék a görög-latin, a nyugat-európai és a magyaros ritmusok iránt. Puritán életfelfogás, egy-két elvetélt újabb kísérlettel eltekintve, tartózkodás a politikai és irodalmi divatoktól, a jobb- és baloldali karrierizmustól /.../ – mi kell még ahhoz, hogy a magyar vers nagy meghallója a szívébe zárja?”

A kötet legnagyobb érdeme minden bizonnyal az, amit lektora is kiemeli a „fülszövegben”: Alföldy „a költőt, a műfajokat és a formákat az irodalom és a társművészetek kapcsolatrendszerében mutatja be”, továbbá: „Képet ad a kortársakhoz /Weöres, Juhász, Benjámín, Nagy László, Sipos Gyula, Simon István, Csóóri, Tornai/ való kapcsolatáról /.../ Nyomon követi a kultúrpolitika változásait.”

A nem az *újítók*, hanem a *beteljesítők* közé tartozó Csanádi Imre huszonöt versének elemzését tartalmazza a második kötet. A mértékadó, nagy versek mellett jellegzetes, de kismesteri munkának számító művek is akadnak benne. Eljárását az is indokolja, hogy „Csanádi Imre gimnazista kora óta úgyszólván egyenletesen magas színvonalon írt, és a 'kis' versei is majd mindig értékesek, tanulságosak.” Az Írott képek ciklusból 10 verset analizál Alföldy, aki a kötet végén néhány kivétellel közzé teszi a versekben szereplő képeket. Ezzel – mondja – a költő „életében meg nem valósult szándékát szerettem volna valóra váltani.”

Bár háromszor kapott József Attila-díjat, és 1975-ben a Kossuth-díj I. fokozatával tüntették ki, Csanádi nem tartozott a tehetségéhez, teljesítményéhez méltóan elismert költők közé. Ez egyértelműen kiderül a mai olvasó számára is. Kissé egyoldalúnak, „konzervatív, népi, nemzeti, klasszicista” költőnek tartották. Róla is elmondhatjuk, mint ahogy többekről (Vas, Zelk, Jékely, Csorba, Rónay, Devecseri vagy Somlyó), hogy halála után életműve, ha nem is merült feledésbe, de – mint ahogy ez „szokás” irodalmunkban – „félhomályos” zónába került. Alföldy a róla írt pályaképpel bebizonyította, hogy a hetvenes évek elejétől megszabadította magát ettől az igaztalan besorolástól és a 20. század egyik realista (a tárgyiaságot kultiváló, helyenként ironikus) remekírójává vált végképp. Olvasni kell/lehet tehát immáron tőle és róla.

Csokonai Attila

Alföldy Jenő:

Csanádi Imre költői világa. Pályakép. 450 oldal
Huszonöt verselemzés. 222 oldal + 12 oldal képmelléklet
Kairosz Kiadó, I–II. kötet ára 4800 Ft

Mindig mozgásban – Pozsonyban

■ A pozsonyi óváros gyönyörű, egyre több kávéház és jó vendéglő várja az odalátogatókat. Az Obchodna ulicán még ugyanúgy jár a villamos, mint amikor még pelenkért vagy tornaci-poért rándultunk át a szomszédba. A kis üzletekkel teli házak sem változtak, csak a feliratok – Pizzeria, Kebab – jelzik, hogy már nem a hetvenes években járunk. Innen csak kicsit kell felfelé sétálni, s a Posta utcában a kultúra szigete várja az olvasókat.

Október 19-én Pozsonyban megnyílt a Panta Rhei könyvesbolthálózat 19., legnagyobb boltja. A kétszintes, 1600 négyzetméteres, tágas, ízlésesen és praktikus berendezett, mozgólépcsővel és lifttel is ellátott üzletben nem csak vásárolni lehet, de kávézni és olvasgatni, beszélgetni és írókkal találkozni is.

A hálózat tulajdonosa, *Bödök László* gyártott tésztát, kereskedett hangszerekkel és zöldséggel, még pipatömő is volt. Könyvesbolti eladóként dolgozó volt felesége adta a nyolcvanas években az ötletet, hogy könyvekkel próbálkozzon. Hajdan a hátizsák vázába rejtett, összetekert forintokkal indult Magyarországra könyvért, hogy piacokon, búcsúkon árulja a magyar nyelvű köteteket. Amikor egy nap a vámosok elkapták, akkor jött rá, hogy amit csinál, azt tulajdonképpen csempészetnek hívják. Aztán kiokították, van ennek más, hivatalos módja is. Így a kilencvenes években a fő tevékenysége a magyar könyvek behozatala lett. Ekkor ismerkedett meg a magyar kiadók többségével.

Első boltját Nagymenyeren nyitotta, s aztán sorra következtek a szlovákiai városok, Presov, Martin, Nyitra, Nagyszombat, Újvár, Dunaszerdahely, Zsolna, Somorja. A bolthálózat kiépítésének az elején az akkoriban oly népszerű bevásárlóközpontokban nyitottak könyvesboltokat, például 2001-ben a pozsonyi Pólusban, ugyan még csak 80 négyzetméteren. Komáromban a Nádor utca elején a sétálóutcában találjuk a Panta Rhei üzletet, Dunaszerdahelyen az 1963 óta működő boltot vették át, kibővítették, s tették irodalmi összejövetelek céljára is alkalmassá. Az elmúlt télen Kassán nyitottak boltot. S mára a Panta Rhei a szlovák könyvterjesztés piacvezető cége lett.

László kicsit izgatott volt a bolt megnyitási ünnepségén, ez nem az ő műfaja, mondja, öltönyben állni és ilyen nagy közönség előtt beszélni. Az ünnepi beszédet Esterházy Péterre, Paul Lendvaira és Pavel Vilikovský szlovák íróra hagyta, s több mint kétszázan hallgatták őket, kiadói partnerek, kereskedő kollégák és persze olvasók, jövődő vásárlók.

A hálózat boltjainak egységes, ízléses és praktikus berendezését

Kopják Péter és Zsemlye Norbert építészek álmodják, a tulajdonos csak próbálja a realitás talajára az álmokat „lerángatni”.

S hogy honnan jött a név?

A cég egykori könyvelője hívta fel Bödök László figyelmét egy könyvre, melynek Panta Rhei volt a címe – meséli. A raktárban az ÁKV-től megörökölt könyv-

kupacból valahogy mindig ez a könyv pottyant ki. De a név jó helyre került, hiszen a cég filozófiája a „mindig mozgásban” lenni. A logót is, mely egy fekvő nyolcas, ezért választották, hogy az a végtelent szimbolizálja.

Ha nem is mindig, de az üzletközpontokban lévő boltok reggel kilenctől este kilencig tartanak nyitva, a többi üzlet a helyi igényekhez igazodik.

Milyen legyen a könyvesbolt eladója, munkatársa, vezetője? Egyszerű a tulajdonos válasza: intelligens, emberszerető, lojális.

Bödök László szeretné a lokális beszerzés előnyeit a központi beszerzés átláthatóságával ötvözni, ami nem könnyű feladat, hiszen az adatbázis 80 ezer aktív tételt tartalmaz. Van olyan üzlet, ahol a kínálat fele magyar nyelvű könyvből áll. Igyekeznek a vásárlók igényeihez alkalmazkodni. Ezért tartanak például

az a pozsonyi boltban széles választékban hazai és külföldi lapokat, folyóiratokat is.

Legtöbb boltjukban a családokra is gondoltak, s gyereksarok várja a kicsiket. A felnőtteket minőségi borkínálat és a Café Dias, a Jóreménység fokát felfedező portugál utazóról elnevezett kávémarca várja. Terveik szerint az olvasók gyakran találkozhatnak majd hazai és külföldi alkotókkal.

A tulajdonos és a bolt dolgozói remélik, hogy a nehéz gazdasági helyzet ellenére a karácsonyi szezonban sokan látogatnak el az új könyvesboltba és vásárolnak is.

Lendvai Zsóka

Jövőre is rÁFÁzunk

■ A 2010-es adóváltozásokat ismertető cikksorozatot a módosuló ÁFA-törvénnyel zárom.

Az Európai Unió vámunió – mint az közismert a vállalkozások körében –, de a hozzáadott értékadó (nálunk általános forgalmi adó, röviden ÁFA) szempontjából csak harmonizált rendszer. Ez azt jelenti, hogy a tagországok az Unió irányelvet (2006/112/EK) beépítették saját adószabályozásukba. Az említett irányelvnek van egy aktuális módosítása, amelyet a tagországoknak 2010 január 1-től kell bevezetniük. Ez történik Magyarország esetében is.

Megjegyzem, nem mindig sikeres az EU-irányelv átültetése. Példa erre a 2008 évi – újra szövegezett – ÁFA-törvényünk nevezetes 58§-a. Ez a bizományi ügyletnél készült számla teljesítési időpontját a fizetési határidővel tette egyenlővé, ellentétben az irányelvvel, amelyben az elszámolt időszak utolsó napja szerepel. (Bővebben: Könyvhét 2008. évi 11-12. szám)

Az ÁFA-törvénymódosítás fő tartalma a szolgáltatások teljesítési helyének, és az adóalanyok fogalmi meghatározásának változtatása, valamint a szolgáltatásokra kiterjesztett összesítő nyilatkozatok (adóbevallás) bevezetése. Eddig csak a tagállamok közti termékmozgásokról kellett ilyen, a normál ÁFA-bevalláson kívüli plusz nyilatkozatokat beküldeni, azért hogy a tagállamok adóhatóságai egymással adatokat cseréljenek. A könyvelők nem örülnek, nem lehet lazábban kezelni a külföldre irányuló, illetve onnan igénybevett szolgáltatások számláit, amelyek közé tartozik például a jogdíjak fizetése, tanácsadás, reklámszolgáltatás.

Az adózással mélyebben nem foglalkozó könyvszakmai vezetők és szakemberek részére azt tanácsolom, hogy minden külföldi ügyletnél három fogalmat tisztázzanak:

- Termékértékesítésről / beszerzésről, vagy szolgáltatás nyújtásáról / igénybevételéről van szó;
- Adóalanyok közti ügyletről van szó, vagy az egyik fél, esetleg mindkettő nem adóalany;
- A teljesítés helyét a magyar ÁFA-törvény melyik tagállam területére helyezi, azaz vonatkozik-e az ügyletre a hazai törvényünk.

Az első kérdés fogalmilag világos, bár termékhez kapcsolódhatnak járulékos szolgáltatások, és fordítva is. Mindig az vizsgálendő, hogy mi az ügylet fő tartalma, ami nélkül a járulékos esemény nem valósulna meg. Például könyvek direkt értékesítésekor a postaköltség 5%-kal adózik, mert könyv nélkül a postaköltséget nem rendelné meg a vevő. Azonban nem ilyen egyértelmű a könyv CD-vel, vagy a CD könyvvel eset. Nem mindig húzható rá a kedvezményes ÁFA a teljes csomagra, pusztán a néhány oldalas ismertető miatt. Végül ami a termékek körében a kereskedelem, az a szolgáltatásoknál a közvetített szolgáltatás, a közvetítő a szolgáltatás igénybevevője, és egyben nyújtója is.

A második kérdésre a válasz, hogy minden gazdasági tevékenységet folytató természetes és jogi személy adóalany. A gazdasági tevékenység jellemzői:

- Üzletszerű, rendszeres, ellenérték elérésére irányul,
- Független, önálló jelleg – a munkaviszony keretében végzett munka nem tartozik ide, mivel ez alá és fölrendeltségi jogviszony.

Sokszor az örökösök és szerzői jogilag védett művek alkotói úgy érzik, nekik semmi közük az ÁFA-hoz, holott ez nem így van. A felhasználói szerződés alapján kötött ügyletek kimerítik a gazdasági tevékenység fogalmát, tehát a magánszemélyek adóalanyokká válnak, anélkül, hogy vállalkozásuk lenne. Nem lehet kibújni a szellemi szabadfoglalkozásúaknak az adószám kérése és a számlázás alól, de a bejelentkezéskor kérhető anyai adómentesség. Megjegyzem azt is, hogy a számlaadással a szerzők csak az ÁFA-törvénynek tesznek eleget, és amennyiben jövedelmet szereznek, alkalmazni kell a személyi jövedelemadó- és társadalombiztosítási törvényeket is. A kifizetőnek vonni kell a magánszemélytől jövedelemadót és járulékokat is.

A január elsejétől életbe lépő módosítás a teljesítési hely fogalmát az adóalanyiságtól függően szabályozza. A teljesítés helyére vonatkozóan az irányelvben és a hazai törvényben van főszabály, és léteznek nevesített kivételek. Általános jogalkalmazási elv, hogy a kivétel szabálya mindig felülírja a főszabályt.

Nézzük a szolgáltatásnyújtásra 2010-től vonatkozó főszabályokat:

- Adóalany megrendelő esetében ennek székhelye, telephelye a teljesítés helye.
- Nem adóalany megrendelő esetében a szolgáltatás nyújtó székhelye, telephelye határozza meg a teljesítés helyét.

- (1) A hazai eset világos, a szolgáltatást nyújtó általában adóalany, ezért belföldi vevőjének áfásan számláz.
- (2) Tagállamban értékesített szolgáltatás (jogeladás, reklámszolgáltatás, tanácsadás) esetén, ha a vevő adóalany, akkor a hazai fél adó nélküli számlát készíthet, és a vevője a másik tagállam szabályai szerint köteles lesz adót fizetni.

Ha a vevő nem adóalany, például magánszemély akkor a magyar szolgáltatónak áfás számlát kell kiküldenie.

- (3) Tagállamból igénybevett szolgáltatás (például eszközbeszerzés, jogvásárlás) esetén a hazai vállalkozás hozzáadott értékadót nem tartalmazó számlát kap, a számla összegét mint adóalapot a magyar adókulccsal ellátva, fizetendő áfát határoz meg. Normál esetben a magyar vállalkozásnak levonási is joga van, ugyanazon bevallásban ezt is szerepeltetheti, így az adóhatás nulla lesz. Csökkentett levonási joga van a vállalkozási és non-profit tevékenységet egyaránt folytató szervezetnek, nincs levonási joga a tisztán non-profit tevékenységű egyesületeknek, és alapítványoknak. (Ez az adótechnika a fordított adózás, az igénybevevő fél fizeti az ügylet adóját.)

Ezek a szabályok eddig is így működtek, de a kivételes szabályozás elvén, a mostani módosítás a főszabállyá emelte őket. Fizetendő adó

nemcsak kimenő számláink, hanem ez esetben a más tagállamokból beérkező számlák alapján is keletkezik. Éppen erről a fordított adózásról kell a külön összesítő bevallásban számot adni, megjelölve a szolgáltatást nyújtó fél EU-s adószámát. Szerződéskötéskor ne felejtsek elkérni. Másrészt közösségi szolgáltatás igénybevételéhez saját közösségi adószámot kell kérnie minden hazai vállalkozásnak, hiszen ez az összesítő nyilatkozat a partner tagállamban is bevezetésre kerül. (A 09T201T nyomtatványon igényelhető.)

A főszabály alóli kivételek köréből említést érdemel a közvetítő, és a kulturális, művészeti szolgáltatások kezelése. A közvetített ügyletek teljesítési helye mindig a tényleges teljesülési hely lesz, külföldi magánszemély megrendelő esetében a vevő lakóhelye, azaz a közvetítő ÁFA nélkül számlázhat.

A kulturális, művészeti, tudományos vásárok és kiállítások, rendezvények szervezőinek szolgáltatásainál mindig a tényleges megvalósulás helyét kell teljesítési helynek tekinteni, így a könyvszakmai egyesülésünk jogosan ad áfás számlát a határon túli kiadóknak az Ünnepi Könyvhét standbérletéről és kapcsolódó járulékos kiadásokról.

A 2010. évi adómódosításokról szóló cikkeimben nem tértem ki a társasági adó változására, amivel az eddigi 16%-os kulcs 19%-ra emelkedik. Összességében megállapíthatjuk, hogy a kulturális járulék eltörlése, a munkáltatói járulékok csökkentése kedvez a könyvszakmának, a százalékos egészségügyi hozzájárulás és rehabilitációs járulék drasztikus emelése, a társasági adóval együtt többlet adófizetést fog okozni.

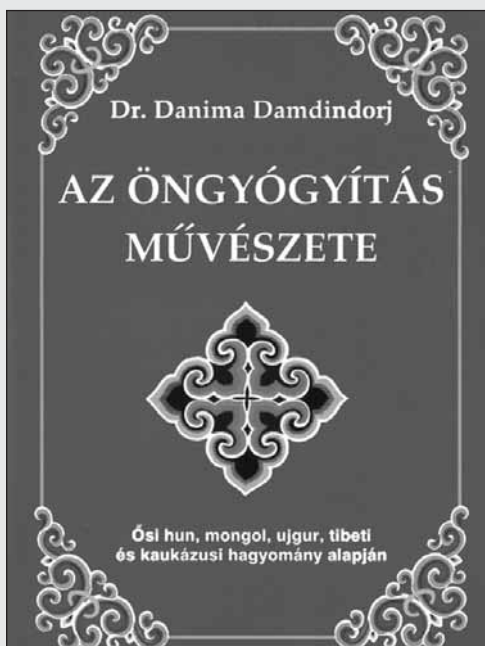
Dr. Bódis Béla

Dr. Danima Damdindorj

AZ ÖNGYÓGYÍTÁS MŰVÉSZETE

Az Öngyógyítás művészete egy magyarországon praktizáló mongol orvosnő kutatómunkájának az összegzése.

Ósi hun, mongol, ujjur, tibeti és kaukázusi hagyományok alapján szervek illetve betegségek szerinti bontásban kereshetjük benne a megfelelő gyógy-módokat. A könyv kézirát jellegű kiadványként nagy példányszám-ban fogyott a betegek körében.

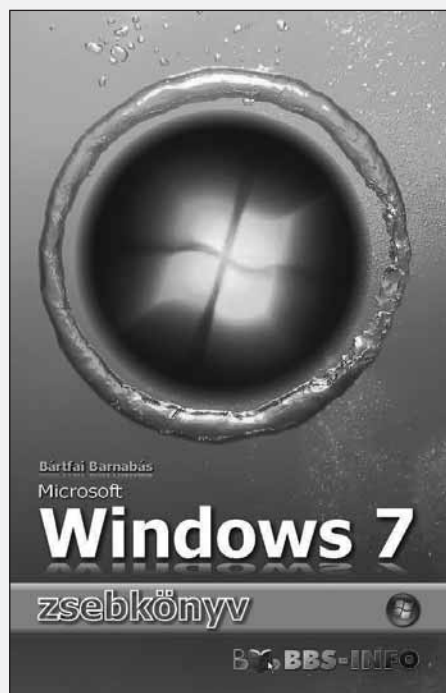
Ára: 2200 Ft

Belső Ösvény Kiadó

Telefon: 06-20-427-4220. E-mail: ddanima@yahoo.com
Honlap: www.danima.try.hu

A könyv kapható Líra, Libri és Alexandra könyvesboltokban.
A www.bookline.hu-n lehet rendelni postán is.

Zsebsegítség nem csak kezdőknek

■ Egy hónappal ez előtt jelent meg a legújabb Microsoft operációs rendszer, a Windows 7, mely gyaníthatóan új korszakát fogja jelképezni a mindennapi PC-használatnak. Ennek folytán született meg a BBS-INFO kiadó gondozásában Bártfai Bar-

abnabás: Windows 7 zsebkönyv című kötete. A lassan 20 éve könyvkiadással is foglalkozó cég kiadványai közül – még kezdő számítógép-használóként is – sokkal találkoztam. Pozitív tapasztalatom, hogy könyveik többsége igen nagyfokú segítséget adhat mindazoknak a felhasználóknak, akik kezdőként vagy haladóként foglalkoznak a különböző számítógépes szoftverekkel, rendszerekkel. Ez a szerző most novemberben megjelenő könyvével sincs másként. Abban kíván segíteni, hogy ezzel a legújabb operációs rendszerrel megfelelően és jól (ki)használva kezelhessük számítógépünket akár a mindennapok során. A Windows Vista zsebkönyv alapján (és feltehetően A trónkövetelő Windows 7 című könyv alapján is) készült kötet tartalomjegyzékét látva észrevehető, hogy a kötet nagyrészt a Windows rendszereket kevésbé ismerőknek szól, azonban rengeteg olyan információval is találkozunk, amiket a gyakorlott felhasználók újdonságként olvashatnak. A profibbakra belemerülve a részletekbe akár finomhangolásokat is végezhetnek számítógépük jobb működése érdekében. Az egyes fejezetek röviden, tömören, lényegre törően íródtak, ezeket „mindössze” 432 oldalon olvashatjuk. A részfejezetek átlagosan két-három oldalból állnak, így sok hasznos információ fért bele a könyvbe. Az alapvető tudnivalóktól kezdve a fájlkezelésen, alkalmazások (hangok, videók, stb.) kezelésén, beállításokon át egészen a kisebb hálózatok kialakításig mindenről szó esik, nem mellőzve az újdonságokat sem. Ezekről külön fejezet is beszámol. Többek között szó esik a megváltozott tálcáról, a multitouch-technológiáról, a Windows gomb legújabb funkcióiról, stb. Néhány helyesírási hiba ellenére egy teljes körű leírást kapunk, amibe bármikor jó szívvel belelapozhatunk.

Csokonai Dániel

Bártfai Barnabás: Windows 7 zsebkönyv
BBS-Info Kiadó, 432 oldal, 1750 Ft

Lejár ez a háborzongató centenáriumi év, amikor nem a történelem ismétli önmagát, hanem csatornapatkányok akarják megismételni a történelmet, jóformán egy egész ország sunyi lapítása közben. A magyar közállapotok nem engedik Radnótit elfelejteni.

„Mellézuhanam. Átfordult a teste
s feszes volt már, mint húr, ha pattan.
Tarkólövés. – Így végzed hát te is, –
súgtam magamnak, – csak feküdj nyugodtan.
Halált virágzik most a türelem.
Der spring noch auf! –
Hangzott fölöttem.
Sárral kevert vér száradt
fülelem.”

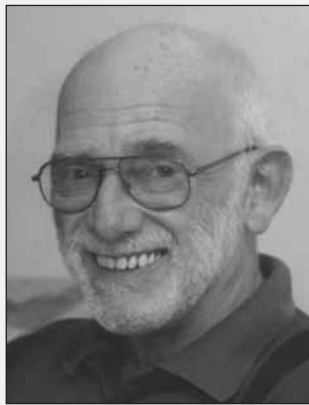
Én viszont ezt a sort, ezt az ötödik sort, csak ezt bírnám feledni! Pedig ott, a tarkón lőtt bajtárs mellé zuhanva a sárban, ez a sor volt a legigazabb. Már húsz éve halált virágzott a türelem. A béketűrés. A türelemmel elviselt gyalázat.

Már kétezer éve.

És azóta is. Folyamatosan.

Pedig tudta, hogy halálra van ítélve, erre számított. „Járkálj csak halálrait” – írta le már 1936-ban, nyolc évvel az ítélet végrehajtása előtt. Tudta, de nem értette. Az abszurdumot nem értette –, nem is akarta megérteni. Azt, hogy csak azért kell meghalnia, mert a szülei (akiket alig ismert) zsidók voltak. Anyja belehalt a szülésbe, és az apja egyedül nem merte vállalni a fölnevelését; rokonok között nőtt föl, akik annyira világpolgárok voltak, annyira neológok, hogy mellettük gyerekként sohasem ismerte meg igazán a zsidó közösségi létet.

Azt hitte (azt is akarta hinni), hogy azért ítélte halálra a szörnyű kor, mert antifasiszta, mert antirasszista, mert humanista, mert itt „ki néma volt netán s csak lelkesedni rest, már azt is gyűlöltek, akár a pestisest”, nem értette miért, mitől zsidó ő? Hiszen ő csak a nációk, a fajgyűlölők szemében zsidó; ő magyarnak, baloldali-

Kertész Ákos Halált virágzik most a türelem

Cservenkánál a nyolcvan százalékát. Apám megszökött Újvidéken, így élte túl.

Apám még meg is keresztelkedett. Mikor hazajött, azt mondta, most már igazán megszenvedtünk azért, hogy végre ne legyünk többé zsidók, hogy magyarok lehessünk.

De a háta mögött összesúgtak az emberek, és azt mondták: „egy ment be, kettő jött ki”. A gázkamrából.

És a gyűlölet ezen a földön máig sem aludt el – sőt! Most lobog csak újra, igazán! Ma még ijesztebben igaz a vers ötödik sora: halált virágzik most a türelem.

Magyar akart lenni, gondolatait, hitét, elkötelezettségeit szabadon megválasztó ember, és döbbenettel élte meg azt az abszurd folyamatot, amely a magyarságát is, európaiságát is, emberi mivoltát is megkérdőjelezte csupán zsidó ősei miatt.

De zsidósága meghatározta. Radnóti költészete minden sorában, élete minden pillanatában az Igazak Ivadéka volt úgy, ahogy azt Schwarz-Bart megírta.

nak, humanistának, európainak tartotta magát. A verseiben, úgy tudom, egyszer szerepel, akkor is személytelenül az a szó, hogy „zsidó”.

„Rémhírek s férgek közt él itt francia, lengyel, hangos olasz, szakadár szerb, méla zsidó a hegyekben.”

Egész élete – amikor például negyvennégy őszén nem hagyta, hogy a barátai kiemeljék a menetből, mert vállalta a bajtársai sorsát –, csak arról szólt, hogy humanista, hogy abszolút morális lény, de nem arról, hogy a zsidóságát, a zsidó sorsot vállalta volna, és egész élete azt példázta, hogy az asszimiláció útja nem visz sehová.

Tudom. Apám is ott raboskodott mellette, Borban. Ő a Lager Heidenauban, apám a Lager Voralbergben. Mindketten az Első Lépcsővel jöttek, vagyis nem azzal, amit elfogtak a partizánok, hanem azzal, amelyiknek a bánáti SS, a magyar keretet elzavarva, tömegsírba lőtte

Tóth Krisztina: Hazaviszlek, jó?

■ A most megjelent *Hazaviszlek, jó?* című kötet, mely Tóth Krisztina többnyire publicisztikai hangnemből megírt tárcáit tartalmazza, kevésbé sikerült. Míg a korábbi Vonalkód, mint kötet kitalált, strukturált és alaposan szerkesztett volt, a szerző koncepciója jól összefogta az egymástól különböző szövegeket, az újat egy tematikai felosztás tagolja részekre, és bár van pár főbb motívum, mely köré csoportosulnak a tárcanovellák, azok nem elég erősek, hogy egészé tegyék a könyvet. Az egyes szövegek mélysége, olykor stílusa nem haladja meg egy publicisztikai írásét, ami magyarázható azzal, amire már a fülszöveg és az alcím is figyelmeztet, hogy a kötetben tárcanovellák és publicisztikai írások olvashatók.

Tóth Krisztina tud, és szeret mesélni. Kedvesen, lágyan, megnyugtató hangon beszél. Egyfajta isteni harmónia felől írja újra a világunkat. Mondatai barátiak. Míg olvasunk, ő a fülünkbe sut-

toja történeteit a kedves hajléktalanról (*Foghíj*), a fodrászüzletben dolgozó körmös Laliról (*Ilyen egyszerű*), arról, hogy milyen munka őrangyalnak lenni (*Térvkép*), vagy egy bolgár nőről, aki miatt az elbeszélő nem tudott bejutni a saját lakásába (*Esti Kornél szelleme*). Közben mesél, megmutatja hol, kik közt, és hogyan élünk. Beszél magáról, a világról, és közben rámutat, milyen önzők, felszínesekek, rosszindulatúak, buták, kegyetlenek, vagy épp milyen esendők és szánni valók vagyunk. A szerző szövegeit a magyar irodalom kontextusában értelmezi, ezt mutatja a két novellacím, mely egyértelmű utalás a műfaj korábbi klasszikusaira, Kosztolányira és Örkényre.

A kötet egyik csúcspontja a Szólánc c. írás, melynek drámaisága egészen lenyűgöző. A szöveg a hatalom és a terror természetéről szól, csak a legfontosabbakra hagyatkozva. A történet egészen hétköznapi, mindennapos: egy rasszista férfi beleköt, és megalázza a vele egy vonaton utazó anyát és fiát. Az író, ahogy a többi szöveget, úgy ezt is édesíti, ám annak még így sem veszik el valódi fanyarú, keserű karaktere.

Hományi Péter

Magvető Kiadó, 244 oldal, 2690 Ft

ÁMULATBA EJTŐ VALÓSÁG

A több mint 1000 kérdésre választ adó izgalmas könyv 5 fejezetben tárja az olvasó elé Földünk, az élővilág, a testünk, a technika világa és az ember világának témakörét. Az oktatási szakértők bevonásával készült könyv hihetetlenül gazdag képanyagával és elképesztő tényeivel a felfedezés kalandos világába csábítja a gyermekeket és kamaszokat. A közérthető és áttekinthető módon tált ismeretanyag további kutatásra sarkallja az olvasót. Kitűnő segédanyag iskolai házi feladatokhoz.

- Meddig látunk el a világűrben?
- Miért alszanak téli álmot az állatok?
- Mitől sós a tenger?
- Miért érzünk éhséget?
- Mi történik filmelőhíváskor?

• méret: 22 x 28 cm
• oldalszám: 404
• ár: 7990 Ft + 1080 Ft csomagolási és postaköltség (közvetített szolgáltatás)

1001 KÉRDÉS ÉS VÁLASZ A TUDOMÁNY VILÁGÁBÓL

Aki szeretné nyomon követni a fejlődés irányát, kiszűrni a minket elárasztó információáradatból a lényegét, annak készült ez a kézikönyv. Napjainkban minden ember kénytelen bizonyos értelemben polihisztorrá válni: a technika szorosan életünk részévé vált, és szeretnénk átfogó képet kapni a tudomány fejlődési irányáról, megtudni, hogy mire képes a mai kor embere, és mire lesz még a jövőben! Az 1001 kérdés és válasz a tudomány világából című könyv lebilincselő és tanulmányos kalandtúrára hívja olvasóját. Egy igazi kézikönyv, amely diákoknak és felnőtteknek egyaránt hasznos és érdekes ismeretekkel szolgál.

• méret: 25 x 17 cm
• oldalszám: 448
• ár: 7990 Ft + 1080 Ft csomagolási és postaköltség (közvetített szolgáltatás)

FELEJTHETETLEN MONDÁK ÉS LEGENDÁK

VEGYE KEZÉBE EZT AZ ÉRTÉKES KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGET!

Miért ölte meg Dobozy Mihály szeretett kedvesét? Milyen szójátékkal kesergett Váradi Péter kalocsai érsek? Honnan nyerte nevét Körnöcbánya és mi köze mindennek egy fogolyvadászathoz? És azt tudta, hogy a „Dezső vitéz önfeláldozása” című Molnár József-festmény a francia Roland-ének magyar változatának legendáját örökíti meg?

Könyvünk a történelmi Magyarország monda- és legendakincsének válogatott anyagát tartalmazza, amelynek történetei évszázadok óta foglalkoztatják a magyarság múltja iránt érdeklődők fantáziáját. Az egybegyűjtött legendákat a csodaszarvastól Batthyány Lajos elrejtett töréig 5 fő fejezetben rendeztük el. Felidézünk a legősibb mondákat, a Felvidék, a Dunántúl, az Alföld és Erdély helyeihez kötődő lebilincselő történeteket, legendás eseményeket és személyeket. A történelmi háttér és a mondák valóságmagvának közelebbi megértését keretes írásaink segítik.

AZ ECSEDI-LÁP SÁRKÁNYA • MÁTYÁS KIRÁLY GÖMÖRZEN
A MURÁNYI VÉNUSZ • PETŐFI HORKOLÓ SZOBATÁRSA
A SZEGEDI BOSZORKÁNYPÖR • HANY ISTÓK, A JÓKAI-HÓS

- 180 monda és legenda
- 250 eredeti illusztráció
- aranyozott dombornyomású és lapszélű olvasókönyv

• méret: 21 x 28 cm • oldalszám: 456
• ár: 9990 Ft + 1080 Ft csomagolási és postaköltség (közvetített szolgáltatás)

Az **Alexandra Könyvruházak** sikerlistája
2009. október 16. – november 12.

Szépirodalom

- Vámos Miklós: *Tiszta tűz*
Európa Könyvkiadó
- Robin Cook: *Idegen test*
Alexandra Kiadó
- Danielle Steel: *Eljő az a nap*
Maecenas Könyvkiadó
- Fiala János: *Pótkulcs*
Alexandra Kiadó
- Vass Virág: *Vulévu*
Ulpius-ház Könyvkiadó
- Agatha Christie: *A harmadik lány*
Európa Könyvkiadó
- Charlaine Harris: *Élőbalottak Dallasban*
Ulpius-ház Könyvkiadó
- Agatha Christie: *Örök éj*
Európa Könyvkiadó
- Rita Monaldi, Francesco Sorti: *Imprimatur*
Nyitott Könyvműhely Kiadó
- Fejős Éva: *Eper reggelire*
Ulpius-ház Könyvkiadó

Ismeretterjesztő

- Müller Péter: *Gondviselés*
Alexandra Kiadó
- Vujity Tvrtko: *Menekülés a pokolból*
Alexandra Kiadó
- dr. Csemus Imre: *A férfi*
Jaffa Kiadó
- Moldova György: *Érik a vihar I-II.*
Urbis Könyvkiadó
- dr. Csemus Imre: *A nő*
Jaffa Kiadó
- Rhonda Byrne: *The Secret / A titok*
Édesvíz Kiadó
- dr. Kende Péter: *Nesze neked, igazság!*
Hibiszkusz Kiadó
- Henry Gidel: *Coco Chanel*
Európa Könyvkiadó
- A. J. Christian: *A nőkkel csak a baj van?*
Édesvíz Kiadó
- Bangó Margit: *Határtalan lakoma*
EMI Zenei Kft.

Gyermek, ifjúsági

- Stephenie Meyer: *Eclipse – Napfogyatkozás*
Könyvmolyképző Kiadó
- Stephenie Meyer: *New Moon – Újbóld*
Könyvmolyképző Kiadó
- Stephene Meyer: *Twilight – Alkonyat*
Könyvmolyképző Kiadó
- Bartos Erika: *Százlábú – Versek óvodásoknak*
Alexandra Kiadó
- Geronimo Stilton: *Boldogulj angolul*
Alexandra Kiadó
- Geronimo Stilton: *Extraegeres vakáció*
a Pompás Pocok Panzióban
Alexandra Kiadó
- Bartos Erika: *Anna, Peti és Gergő: Amakönyv – A kezdetek*
Alexandra Kiadó
- P. C. Cast, Kristin Cast: *Elárulva*
Kelly Kiadó
- Bartos Erika: *Anna, Peti és Gergő: Petikönyv*
Alexandra Kiadó
- Geronimo Stilton: *A metrő fantomja*
Alexandra Kiadó

Vámos Miklós:
Tiszta tűz
Líra sikerlista, szépirodalom, 3.
■ Vámos Miklós művei érdeklik az olvasókat, így van ez legújabb kötetével is, amely máris felkerült néhány kereskedő listájának az elejére. Az irodalmi párosokat fogyasszuk mustárral, javasolja a szerző...

Fekete István:
Vuk
Könyvtárellátó sikerlista, gyermek, ifjúsági, 10.
■ Minél idősebb valaki, annál több az emléke – legalábbis így gondolom –, s emiatt, mint afféle „idős”, jól emlékszem arra, hogy a szeretnivaló kis róka kalandos története visszavisszatérő szereplője a könyves sikerlistáknak évtizedek óta.

Bookline sikerlista
2009. október 16. – november 12.

Szépirodalom

- Fejős Éva: *Eper reggelire*
Ulpius-ház Kiadó
- Monaldi, Rita – Sorti, Francesco: *Imprimatur*
Nyitott Könyvműhely Kiadó
- Vass Virág: *Vulévu*
Ulpius-ház Kiadó
- Gray, Claudia: *Nézz az égre! – Stargazer*
Könyvmolyképző Kiadó
- Harris, Charlaine: *Élőbalottak Dallasban – True Blood 2.*
Ulpius-ház Kiadó
- Lawrence, Leslie L.: *A fekete özvegy 1–2.*
Studium Plusz Könyvkiadó
- Monaldi, Rita – Sorti, Francesco: *Secretum*
Nyitott Könyvműhely Kiadó
- Hamilton, Laurell K.: *Az éjféli simogatása*
Agave Könyvek
- Vámos Miklós: *Tiszta tűz*
Európa Könyvkiadó
- Showalter, Gena: *Éjszötét vágyak*
Ulpius-ház Kiadó

Ismeretterjesztő

- Müller Péter: *Gondviselés*
Alexandra Kiadó
- Oliver, Jamie: *Jamie természetesen*
Park Könyvkiadó
- Csemus Imre dr.: *A férfi*
Jaffa Kiadó
- Csemus Imre dr.: *A nő*
Jaffa Kiadó
- Bangó Margit: *Határtalan lakoma*
EMI Zenei Kft.
- Csikszentmihályi Mihály: *Az öröm művészete*
Nyitott Könyvműhely Kiadó
- F. Várkonyi – Szendi – Bagdy – Popper: *Mindennapi játsszámok*
Jaffa Kiadó
- Kánya Kata: *Társtaláló*
Jaffa Kiadó
- Jackson, Michael: *Holdséta*
Európa Könyvkiadó
- Dawkins, Richard: *A legnagyobb mutatóvány*
Nyitott Könyvműhely Kiadó

Gyermek, ifjúsági

- Meyer, Stephenie: *Eclipse – Napfogyatkozás*
Könyvmolyképző Kiadó
- Meyer, Stephenie: *Eclipse – Napfogyatkozás*
(keményborítós változat)
Könyvmolyképző Kiadó
- Meyer, Stephenie: *Twilight – Alkonyat*
Könyvmolyképző Kiadó
- Meyer, Stephenie: *New Moon – Újbóld*
Könyvmolyképző Kiadó
- Noël, Alyson: *Blue Moon – Kék hold*
Könyvmolyképző Kiadó
- Benedictus, David: *Micimackó visszatér*
Móra Kiadó
- Bartos Erika: *Bogyó és Babóca jelmezballban*
Pozsonyi Pagony Kiadó
- Meyer, Stephenie: *New Moon – Újbóld*
(keményborítós változat)
Könyvmolyképző Kiadó
- Bartos Erika: *Anna, Peti és Gergő – Családi fészek*
Alexandra Kiadó
- Bartos Erika: *Százlábú*
Alexandra Kiadó

A Könyvtárellátó Kft. sikerlistája
2009. október 1. – október 31.

Szépirodalom

- Roberts, Nora: *Nem teljesen idegen*
Harlequin Kiadó
- Macomber, Debbie: *Boldogság másodkézből*
Harlequin Kiadó
- Lőrincz L. László: *Narancsinba oszlopa*
Studium Plusz Kiadó
- Krentz, Jayne Ann: *Ha leszáll az éj*
Európa Könyvkiadó
- Moldova György: *Érik a vihar I-II*
Urbis Könyvkiadó
- Benzoni, Juliette: *Aurora 2. Hajnal fia*
Geopen Könyvkiadó
- Benzoni, Juliette: *Aurora 1. Hajnal szerelme*
Geopen Könyvkiadó
- Macomber, Debbie: *Próbaidős szerelem*
Harlequin Kiadó
- Vámos Miklós: *Tiszta tűz*
Európa Könyvkiadó
- Roberts, Nora: *Pogánykő*
Gabo Kiadó

Ismeretterjesztő

- Pálosfalvi Tamás: *Magyarország története 7.*
Kossuth Kiadó
- Dóme Zsuzsa: *Ünnepre és emléknapra*
Eötvös József Kiadó
- Steffan, Christiane: *Csak királylányoknak!*
Cser Kiadó
- Merkl Ottó: *A bogarak világa*
Műszaki Könyvkiadó
- Sommer, Eva: *Csak kalózkodnak!*
Cser Kiadó
- Tringli István: *Magyarország története 8.*
Kossuth Kiadó
- A magyar behelyezés szabályai*
Akadémiai Kiadó
- Fülöp Géza: *Hol keressem? Hogy keressem?*
Editura Didactica Si Pedagogica
- Bíró Imre: *Henréka!*
Találmányok az ókortól napjainkig
Nagykönyv Kiadó
- Cziegler Orsolya: *Baj van a gyerekemmel?*
Saxum Kiadó

Gyermek, ifjúsági

- Zelk Zoltán: *Varázskrétá – Gyermekversek*
Móra Kiadó
- Devecsery László: *Ünnepelő*
Ciceró Kiadó
- Brezina, Thomas: *Szellemcsók az osztálykiránduláson*
Deák és Társa Kiadó
- Stilton, Geronimo: *Extraegeres vakáció a Pompás Pocok Panzióban*
Alexandra Kiadó
- Dobos Edit: *Mesék így is, úgy is*
Dinasztia Tankönyvkiadó
- Delahaye, Gilbert: *Márti hercegnők és lovagok között*
Holló és Társa Kiadó
- Bartl, Almuth – Bartl, Manfred: *Játékok gyermekzsúrokra*
Deák és Társa Kiadó
- Magyar népmesék: a víz tündére és más mesék*
Alexandra Kiadó
- Magyar népmesék: kiskondás és más mesék*
Alexandra Kiadó
- Fekete István: *Vuk*
Móra Kiadó

Kevesebb korláttal

A visegrádi országok soknyelvű internetes antológiájának bemutatója

december 1-jén, kedden 18 órakor

a Lengyel Intézetben (1065 Budapest, Nagymező u. 15.)

Moderátor: Keresztes Gáspár

www.visegradliterature.net

A Typotex kiadó összes kiadványa 25%-os kedvezménnyel vásárolható meg a kiadóban (Bp. 1024 Retek u. 33–35.

Tel.: 315-0256) és az Olvasók Boltjában (Bp. 1051 Pesti Barnabás u. 4. Tel.: 266-0018)

www.visegradliterature.net

Bangó Margit: Határtalan lakoma

Libri sikerlista, 19.

■ Eltávoztak a sikerlistákról a szakácskönyvek, a listák többségén ez az egy kötet képviseli a műfajt, bízunk benne, hogy ez csupán alkalmi jelenség, és nem a divat, a trendek változtak meg jelentősebb mértékben...

Stephenie Meyer: Eclipse – Napfogyatkozás Bookline sikerlista, gyermek, ifjúsági 1–2.

■ Leírtuk már ehelyütt: a szerző egyértelműen bekerült a világ-siker-írók irodalmi pantheonjába, ez a kötete most különösen érdekes módon egyaránt első puha és keményborítós változatában is, ami nem mindennapi eset a sikerlistázás történetében.

Libri sikerlista
2009. október 1. – október 31.

- Meyer, Stephanie: *Eclipse – Napfogyatkozás* Könyvmolyképző Kiadó
- Csemus Imre, Dr.: *A férfi* Jaffa Kiadó
- Fejős Éva: *Csajok* Ulpius-ház Kiadó
- Vámos Miklós: *Tiszta tűz* Európa Könyvkiadó
- Fejős Éva: *Hotel Bali* Ulpius-ház Kiadó
- Moldova György: *Érik a vihar* Urbis Könyvkiadó
- Harris, Charlaïne: *Inni és ébni bagyni* Ulpius-ház Kiadó
- Fejős Éva: *Bangkok, tranzit* Ulpius-ház Kiadó
- Harris, Charlaïne: *Élőbalottak Dallasban* Ulpius-ház Kiadó
- Monaldi, Rita – Sorti, Francesco: *Imprimatur* Nyitott Könyvműhely Kiadó
- Leslie L. Lawrence: *Naraszinba oszlopa* Studium Plusz Kiadó
- Coelho, Paulo: *A győztes egyedül van* Athenaeum 2000 Kiadó
- Larsson, Stieg: *A lány, aki a tűzzel játszik* Animus Kiadó
- Gavalda, Anna: *Vigaság* Magvető Könyvkiadó
- Csemus Imre, Dr.: *A nő* Jaffa Kiadó
- Meyer, Stephanie: *New Moon – Újhold* Könyvmolyképző Kiadó
- Gerritsen, Tess: *A sebész* Ulpius-ház Kiadó
- Perry, Tasmína: *Örökösök* Ulpius-ház Kiadó
- Bangó Margit: *Határtalan lakoma* EMI Zenei Kft.
- Adler, Elizabeth: *Napnyugta Santa Monicában* Ulpius-ház Kiadó
- Kende Péter, Dr.: *Nesze neked igazság!* Hibiszkusz Könyvkiadó
- Cast, Kirstin – Cast, P.C.: *Elárulva* Kelly Kiadó
- Schlink, Bernhard: *A felokvasó* Ulpius-ház Kiadó
- Bartos Erika: *Százlábú* Alexandra Kiadó
- Byrne, Rhonda: *A titok – The Secret* Édesvíz Kiadó
- Lágh Júlia: *Párizs fű alatt* Magvető Kiadó
- Meyer, Stephanie: *Twilight – Alkonyat* Könyvmolyképző Kiadó
- Benedictus, David: *Micimackó visszatér* Móra Kiadó
- Adrian, Lara: *A vámpír ölelése* Ulpius-ház Kiadó
- Kánya Kata: *Társtaláló* Jaffa Kiadó

Technikai okok miatt a Libri Kft. tematikus bontás nélküli harmincas sikerlistát bocsátott rendelkezésünkre.

A szabadság íze

■ – Sajátos szempont, hogy kelet-európai szemszögből mutatsz be egy nyugati, ráadásul 68-as kommunát. Mit tudtal te akkor erről, amikor kiementél?

– Nem sokat. Egy magyar származású barátom mondta, hogy Párizsban nemrég bérelt egy nagy házat, amit kicsit átépített, és ott van még hely, menjünk oda. Vannak ott mások is, az egyik barátnőnek van egy gyereke, a másiknak nem, és mennyire észszerű, hogy megoszlanak a költségek. Valóban az volt. Sokszínű, soknemzetiségű és sokvallású környék volt ez akkoriban, nem külváros még, de Párizs keleti felén, szegény, és vendégmunkásokban gazdag rész, a Père-Lachaise temető mellett. Réges-régen falu volt, ebből megmaradtak, földszintes, omladozó, kicsi házai, amiket fokozatosan felszámolnak. A régi barátok szétszóródtak, alig lakik ott már valaki, de néhányukkal ma is tartom a kapcsolatot.

– Írod, hogy itt érezted meg a szabadság ízét először, nemcsak a kommunában, hanem hogy tüntetni, felvonulni lehetett, hogy a gyerekeid alternatív iskolába jártak akkor, amikor itthon még azt sem tudták, mi az.

– Egy ideig nagyon klassz volt a kommunában, jöttek mentek a csajok és a pasik, barátságos és humoros hely volt. Aztán életmódot váltottam...

(Részlet Szénási Zsófiának Lángh Júliával készített, novemberi számunkban olvasható interjújából)

Lángh Júlia: *Párizs fű alatt*
Líra sikerlista, szépirodalom, 6.

Líra sikerlista
2008. október 1. – október 31.

Szépirodalom

- Paulo Coelho: *A győztes egyedül van* Athenaeum Kiadó
- Leslie L. Lawrence: *Naraszinba oszlopa* Studium Plusz Kiadó
- Vámos Miklós: *Tiszta tűz* Európa Könyvkiadó
- Anna Gavalda: *Vigaság* Magvető Kiadó
- Danielle Steel: *Eljön a nap* Maecenas Könyvkiadó
- Lágh Júlia: *Párizs fű alatt* Magvető Kiadó
- Spiró György: *Feleségverseny* Magvető Kiadó
- Stieg Larsson: *A lány, aki a tűzzel játszik* Animus Kiadó
- Vavyan Fable: *Sárkánykönyv* Fabyen Kiadó
- Monaldi – Sorti: *Imprimatur* Nyitott Könyvműhely

Ismeretterjesztő

- Dr. Csemus Imre: *A férfi* Jaffa Kiadó
- Magyar művészet – A művészet története 16.* Corvina Kiadó
- Dr. Csemus Imre: *A nő* Jaffa Kiadó
- Bangó Margit: *Határtalan lakoma* EMI Zenei Kft.
- Moldova György: *Érik a vihar I-II.* Urbis Könyvkiadó
- Dr. Kende Péter: *Nesze neked, igazság!* Hibiszkusz Kiadó
- Geronimo Stilton: *Boldogulj angolul* Alexandra Kiadó
- Rhonda Byrne: *The Secret – A Titok* Édesvíz Kiadó
- Ranschburg Jenő: *Szülők könyve 2.* Saxum Kiadó
- Ablak a végtelenre* Helikon Kiadó

Gyermek, ifjúsági

- Stephenie Meyer: *Eclipse – Napfogyatkozás* (füzött) Könyvmolyképző Kiadó
- Stephenie Meyer: *Twilight – Alkonyat* Könyvmolyképző Kiadó
- Stephenie Meyer: *New Moon – Újhold* (füzött) Könyvmolyképző Kiadó
- Thomas a gőzmozdony – *Mozi mesekönyv és vetítő* Egmont-Hungary Kiadó
- Bartos Erika: *Százlábú* Alexandra Kiadó
- Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk* Móra Kiadó
- Bartos Erika: *Anna, Peti és Gergő – Családi fészkek* Alexandra Kiadó
- Iwona Radlitz – Thomas Röhner: *Izgó-mozgó fogaim* Manó Könyvek
- Móricz Zsigmond: *Légy jó mindhalálig* Talantum Kiadó
- Fekete István: *Vuk* Móra Kiadó

KÖNYVSZAKMAI SIKERKÖNYV

Dr. Bódis Béla

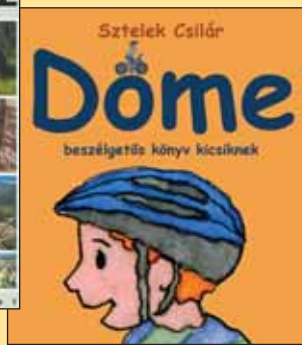
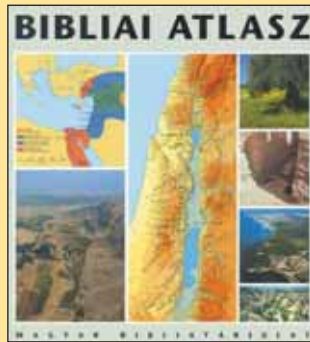
KONTROLLING ELEMELK A KÖNYVKIADÁSBAN

Hogyan szervezzünk hatékony kiadói ügyvitelt

Kapható a könyvesboltokban

KARÁCSONYI AJÁNLATUNK

**Alister McGrath (szerk.)
A KERESZTYÉN HIT**
B/5, 352 oldal,
keménytáblás; 4300 Ft

A keresztény hit alapelveit és a világ legnagyobb vallási közösségének évszázados változásait foglalja össze e gazdagon illusztrált kötet, szembeesítve azokat más vallásokkal, a különböző tudományterületek állításával, korunk és civilizációnk aktuális kérdéseivel.

**Hans-Joachim Eckstein
HIT - KAPCSOLAT**
B/6, 156 oldal, kartonkötés;
950 Ft

Az életigenlő és felszabadító hitről, s az így megélt emberi kapcsolatokról szól e könyv mindazoknak, akik távolságtartó érdeklődéssel foglalkoznak a kereszténység gyökereivel, és azoknak is, akik még világosabban szeretnék megismerni saját hitük gondolati alapjait.

BIBLIAI ATLASZ
235x255 mm, 64 oldal,
keménytáblás; 2600 Ft

Négy fejezetben 77 színes földrajzi, történelmi és bibliatörténeti térkép – rövid kiegészítő jegyzetekkel – a Szentföldről és a körülötte hajdan volt birodalmakról, országokról, valamint Jeruzsálem történetéről.

**Sztelek Csilár
DÖME**
Beszélgetős könyv kicsiknek
137x148 mm, 184 oldal,
keménytáblás; 1700 Ft

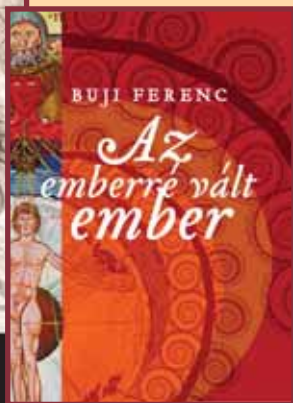
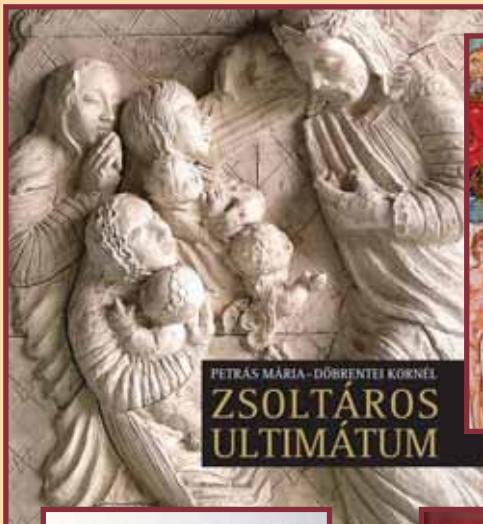
Döme mindig, mindenről kérdez, anyu meg nem győz válaszolni neki... E mesekönyv segíthet a kicsiknek föltenni kérdéseiket, s a nagyoknak, hogy a bibliai üzenet fényében megtalálják a megfelelő válaszokat.

**Peter Spangenberg
KISCSACSI ÚTJA
A JÁSZOLIG**
A karácsonyi történet
B/5, 64 oldal,
keménytáblás; 1700 Ft

Veszélyes és kalandos úton, édesanyja oldalán kíséri Kiscsacsi is Máriát és Józsefet Betlehem felé. Az ő tolmácsolásában ismerhetjük meg ezt a régi történetet: az első karácsony csodáját, titkát.

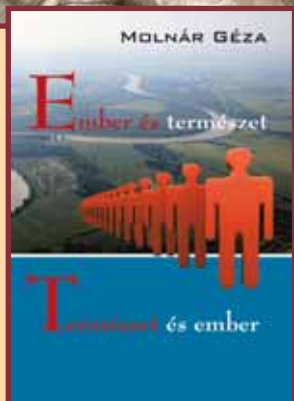
**A Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója 1113 Budapest, Bocskai út 35. Tel./fax: 386-8267
www.kalvinkiado.hu; www.kalvinev2009.reformatus.hu Internetes megrendelés esetén 10% engedmény!**

A Jó könyv – szolgálat A Kairosz Kiadó ajánlata

ZSOLTÁROS ULTIMÁTUM
Petrás Mária és Döbrentei Kornél
albuma
(Szerk.: Kocsis L. Mihály)
200 x 210 mm, kemény táblás,
színes album, 5900 Ft
„Petrás Mária keramikus és Döbrentei Kornél költő olyan művészemberek, akik a mai állapotok között, „hivatalosan” nemigen férnek be sehová. Bár más-más műfajokban munkálkodnak, egyben azonosak, ami a befogadásukat illeti: nem kívánatosak a „trendinek” – írja Makovecz Imre.
Az album Döbrentei Kornél verseit és Petrás Mária alkotásainak fotóit tartalmazza kimagaslóan szép kivitelben.

**Buji Ferenc:
AZ EMBERRÉ VÁLT EMBER
Tanulmányok**
370 oldal, 3500 Ft
A tanulmánykötet olvasása izgalmas szellemi kaland. A könyv számos olyan kérdést vet föl, amely egy gondolkodó ember számára eleven, megoldandó problémát jelent. Újszerűsége azonban abból fakad, hogy számos szokatlan szempontot felvesz a vizsgálati módszere alapos tárgyismerettel, szigorú és következetes logikával, elmélyült komolysággal ötvözve hoz meg-hökkentően új, elgondolkodtató végkövetkeztetéseket.

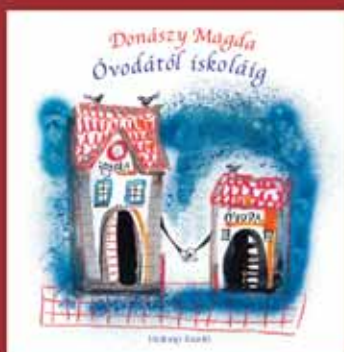
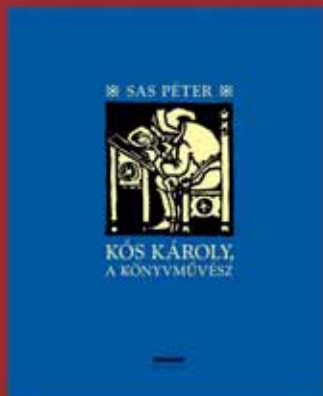

**Molnár Géza:
EMBER ÉS TERMÉSZET –
TERMÉSZET ÉS EMBER**
178 oldal, 3400 Ft
Az azonos című tanulmány először a 2000-ben jelent meg a Soproni Műhely gondozásában. Az akkoriban még csak megsejtett vihar időközben elért bennünket. Ma már nemcsak egyre hevesebb szellőkeiseit érezzük, de az is egyre nyilvánvalóbb, hogy civilizációnk felépítménye sem sokáig áll ellent az elemek tombolásának. A Teremtő elárulásáról van szó – nem ártatunk tovább büntetlenül a természetnek.

**Fazekas Valéria:
SZÍVKÖZELBEN**
196 oldal, ára: 2600 Ft
A szerző huszonöt éves írói pályafutásának legkedvesebb beszélgetéseit szedte csokorba. A napi híreket hamar elnyeli a feledés kútja, de vannak ősi törvények, érvényüket soha nem veszítő igazságok, amelyeket újra és újra érdemes elmondaniuk azoknak a példaadó embereknek, akik közül a beszélgetőtársakat választotta. Köztük van: Szabó Magda, Gyurkovics Tibor, Makovecz Imre, Szörényi Levente és még sokan mások.

HOLNAP KIADÓ

20 ÉVE AZ OLVASÁS SZOLGÁLATÁBAN

HOLIKON KÖNYVESBOLT
1111 Budapest, Zenta u. 5.
Tel.: 0621-3800-350

OLVASÓK BOLTJA
Millenium Center, 1052 Budapest,
Pesti Barnabás u. 4. Tel.: 266 00 18

TAN-TÁRS KÖNYVESBOLT
1072 Budapest, Nyár u. 14.
Tel./Fax: 322 98 46

BUDAI TAN-TÁRS
1012 Budapest, Attila út 133.
Telefon: 225 81 51

Karácsonyig könyveink 50% kedvezménnyel vásárolhatók meg!

HATÁROZÓ KÉZIKÖNYVEK

- * A világ madarai
- * Emlősök
- * Dinoszauruszok és az élet története
- * Gombák
- * Kőzetek és ásványok
- * Kutyák
- * Macskák

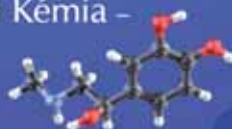
Hasznos Könyvek

- * A boldog kismama
- * Csináld magad!
Nem csak nőknek
- * Játékos multságok
0-tól 80 éves korig
- * Jóga

Tudásház sorozat

- * A varázslatos emberi test – *Biológia*
- * Az anyagok világa – *Kémia*
- * Hő-Fény-Kép – *Fizika*
- * Környezeti Kémia – *Környezettan*

TANTUSZ KÖNYVEK

- * Legyél te a legjobb szülő!
- * Szex
- * Étkezz okosan!
- * Fitten 40 felett
- * Gitár
– CD-melléklettel
- * Pilates

Idősebbek is elkezdhetik

- * Fel a netre, öregem!
- * Neteránok
- * Fotóalbum – *Digitális megoldások számítógéppel*
- * A számítógépem
– PC hardver

Holnapunkon karácsonyi meglepetések, kedvezmények!

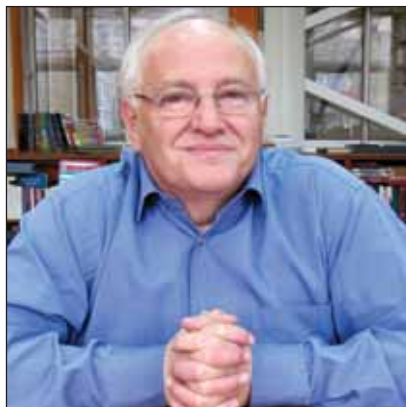
Panem Kiadó Budapest, 1147, Őv u. 146. Tel.: (06-1) 460-0272

www.panem.hu

A túlzott optimizmus következménye

Beszélgetés Kolosi Tamással

A gazdaság különböző területeire különbözőképpen hat az a jelenség, amit – talán némileg leegyszerűsítve – gazdasági válságnak nevezünk. Bárhol is írjuk körül, ez a jelenség egészen bizonyosan – megtapasztalhattuk – hatással van a könyvszakra is. Kolosi Tamás szociológust, a Lira Könyv Zrt. elnök-vezérigazgatóját mint Széchenyi-díjas társadalomkutatót is kérdeztük arról, hogyan látja, mi a legmeghatározóbb probléma a könyvszakmában most, 2009 vége felé közeledve.

■ – Nem tudok egyetlen meghatározó problémát kiválasztani, igazából itt kétfajta válság torlódott egymásra. Elsőként nézzük a világgazdasági válságot. Ez jelentős keresletcsökkenéssel jár együtt, még a legfrissebb adatok is azt mutatják, hogy a nyári, kora őszi időben is jelentősen visszaesett a kereskedelmi forgalom. Nyilvánvaló, hogy ez a könyvszakmában is megmutatkozik. A kép differenciált, vannak bolthálózatok, amelyeknél erőteljesebben esett vissza a forgalom, de a Lira esetében a bolthálózatnál és a nagykereskedelemben sem tapasztaltunk csökkenést, érzékelünk azonban a hipermarketek forgalmában és a tankönyv-forgalomban. De ez a világgazdasági válság begyűrűzése, és az a nagy kérdés, hogy meddig fog tartani... Tehát egyfelől van a világgazdasági válság, az ebből adódó keresletcsökkenés, másrészt, különösen komoly a probléma amiatt, hogy ez összekapcsolódott a könyvszakma belső válságával is. A belső válság véleményem szerint annak a következménye, hogy 1995 és 2004 között nagyon erős konjunktúra volt a magyar könyvpiacra és könyvszakmában.

Ez örvendetes időszak volt. A könyvszakma bebizonyította, hogy jelentős állami támogatás nélkül, tisztán piaci eszközökkel is képes megélni. Ugyanakkor a nagy fellendülés bizonyos fókig túlzott optimizmust is eredményezett a szakmában, aminek következtében nagyon nagy mérvű fejlesztéseket hajtottak végre. Emiatt ma túltermelés van a könyvpiacra. Hozzáteve, hogy ez a túltermelés különösen azért súlyos gond, mert a kiadók többsége nem kalkulál azzal, hogy a könyveknél piaci feltételek között, a sikerkönyvek kivételével, a 40–45 százalékos remittendára lehet számítani. Ehelyett úgy számoltak, hogy 80 százalékos körüli eladás esetén nullszaldós a könyv. A 80 százalékos értékesítéssel történő tervezés túlzottan optimista várakozást jelent. Ugyanígy, hibás volt az a kereskedelemfejlesztési politika is, amelynek következtében nagyon sok könyvesbolt nyílt. Ma mondhatjuk, hogy ha Budapesten körbenéz az ember, akkor több könyvesboltot talál, mint a legtöbb világvárosban, Berlinton Rómáig, vagy Bécsig. Mindehhez hozzáadódott a könyvkereskedelem rendkívül erőteljes költségnövekedése is. Korábban a könyvárusítás hagyományosan belvárosi üzletekben zajlott, és azoknak az alapterülete is kisebb volt, mint most a nagy könyváruházaké, bérleti díjaik ehhez mérten, piaci viszonyok között is alacsonyabbak voltak, mint a nagy bevásárlóközpontokban. A költségek egyébként is mérsékeltebbek voltak. Egy könyvesbolt heti 44 órát volt nyitva, ma a könyvesboltok heti hét napon át sokszor napi tíz órát is nyitva tartanak, emiatt a bérköltségtől az energiaköltség az összes egyéb járulékos teher rendkívül erőteljesen emelkedett. A könyváruházakat meg kellett tölteni könyvvel, emiatt lényegesen több köny-

vet kellett kinyomtatni, és lényegesen nagyobb remittendával kell kalkulálni, mint ez korábban Magyarországon a kilencvenes évek végén szokásos volt. Végeredményként a kiadók és kereskedők költségei egyaránt nagyon megnöttek.

Ráadásul nagyon rosszul reagált erre a helyzetre a politika és a szakma is. Ameddig Magyarországon a fel-

lendülés időszaka volt, addig konszenzus uralkodott a könyvszakmán belül, a kereskedők és kiadók kapcsolata kooperatív, együttműködő volt. A válság következtében ez a kooperáció felbomlott, kiadók és kereskedők nagyon sokszor egymásban keresik az ellenséget, és mindehhez hozzájárul az állami szabályozás abszurditása. A Gazdasági Versenyhivatal többszörösen úgy avatkozott be az úgynevezett verseny tisztasága érdekében a könyvszakmai folyamatokba – mind az MKKE versenyszabályzatának az elítélésével, mind a fix árrendszerre való áttérés kezdeményezésének az elutasításával –, hogy az tovább mélyítette a szakma válságjelenségeit.

Tehát összességében egy világgazdasági válságnak és egy szakmai válságnak a hatása kumulálódott, és pillanatnyilag ennek a következményeit érezzük.

– A gazdasági válság elmúlik, bizonyos szempontból tőlünk függetlenül, de a szakmai válság elmúlása érdekében mit tehet maga a szakma?

– Úgy gondolom, az együttműködés, a kooperáció az egyetlen kiút. Nem hiszek abban, hogy kereskedő és kiadó egymás ellenségei lennének, különösen nem hiszem ezt egy olyan piacon, ahol a kereskedő és a kiadó sokszor összefonódik. Nemcsak arról van szó, hogy a nagy kereskedelmi hálózatok egyúttal kiadóval is rendelkeznek, hanem a jelentősebb kiadóknak is van mintaboltjuk vagy egyéb bolthálózatuk, saját könyvesboltjaik. Ilyen feltételek mellett – amikor ennyire erőteljes Magyarországon a könyvszakma vertikális integrációja, hasonlóan mondjuk Olaszországhoz –, azzal hogy néhány sikertelen ember úgy igyekszik megoldani saját sikertelenségét, hogy megpróbálja egymás ellen uszítani a kiadókat és a kereskedőket, azzal nagyon sok kárt okoz a szakmának. Ha ezekkel a törekvésekkel szemben nem tudunk egységesen fellépni, nagyon sok és maradandó kárt okozunk magunknak.

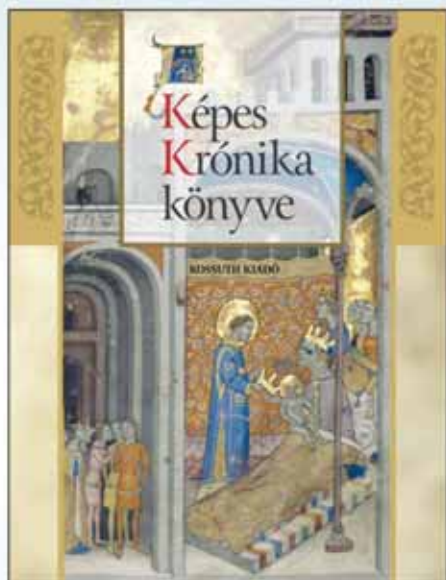
Meg kell mondanom, pillanatnyilag a könyvszakma belső viszonyait illetően vagyok a legkevésbé optimista.

A Tárci egyik legújabb kutatása is ékesen bebizonyította, hogy jellemző magyar szemlélet – egész Európában nálunk gondolják legnagyobb mértékben így –, miszerint meggazdagodni, érvényesülni csak a mások kárára lehet. A fellendülés, a konjunktúra időszakában a könyvszakma sikeresen kivédte saját körén belül ennek a szemléletnek a megjelenését. Ebben az is szerepet játszott, hogy a könyvszakma régi szereplői és az újonnan belépők között is kialakult egy egészséges kooperáció.

Ám attól félek, hogy ez mára már erőteljesen borulóban van, és ha a könyvszakmát a pénzügyi befektetők és az „elvonat” értelmiség közötti konfliktus determinálja majd, én azt tartom a legnagyobb veszélynek.

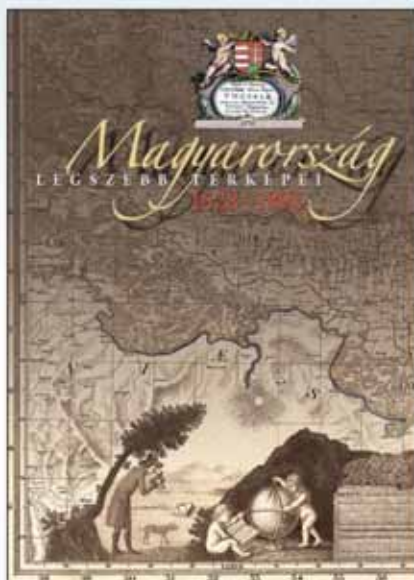
A KOSSUTH ÉS A NORAN-LIBRO KIADÓ ÚJDONSÁGAI

A KÉPES KRÓNIKA KÖNYVE

A Képes Krónika a magyarok régi tetteiről szól, „eredetükről és gyarapodásukról, győzelmükről és bátorságukról”. Albumunk a leginkább elfogadott történeti és művészeti történeti állításokat köti össze, és megmutatja a képek azon részleteit is, amelyek szabad szemmel nem láthatók az eredetiben.

212 oldal · 8990 Ft Angol nyelven is!

MAGYARORSZÁG LEGSZEBB TÉRKÉPEI 1528-TÓL 1895-IG

Közel négy évszázadon átívelő időutazás 200 csodálatos térkép segítségével. A térképleírásokat, térképeket és térképrészleteket a valamennyi térképet teljességében bemutató CD-ROM is kíséri.

200 oldal · 7990 Ft Angol nyelven is!

MAGYAR ELSŐK 2. ÚJABB 50 EMLÉKEZÉSRE MÉLTÓ TÖRTÉNET

A nagy sikerű első kötet után most ismét ötven történetet mesélünk el arról, mit tettek eleink a hazáért és a haladásért, mit tettek a magyar tudomány, gazdaság és művészet felvirágzásáért.

212 oldal · 7500 Ft

NORAN-LIBRO KIADÓ

KELECSÉNYI LÁSZLÓ: CSÁTH ÉS A HOMOKEMBER
240 oldal · 2990 Ft

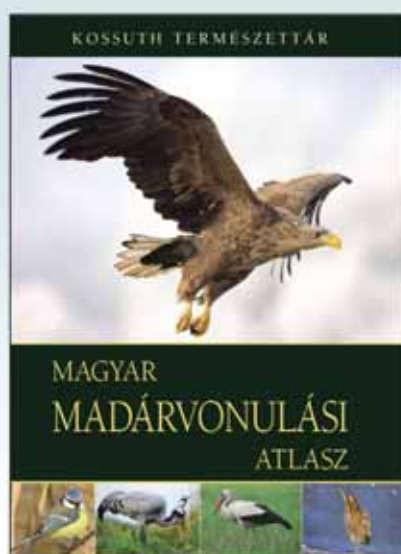
**KÖVES SLOMO: ZSIDÓ SZAKADÁS –
HAMBURG TÖL NAGYSZÁHÉLYIG**
240 oldal · 2990 Ft

LONDONI ESŐ – MAGYAR ÍRÓK NOVELLÁI
325 oldal · 2590 Ft

A SZERLEM LEXIKONA MAGYAR ÍRÓK NOVELLÁI
390 oldal · 2990 Ft

W. SHAKESPEARE: SONNETS/SZONETTEK
320 oldal · 3800 Ft két nyelvű, 154 művészi illusztrációval

KÁNTOR LAJOS: TÚLÉLŐ KÉPEK
240 oldal · 3600 Ft

MAGYAR MADÁRVONULÁSI ATLASZ

A Magyar Madártani Egyesület 73 jeles szakemberének hiánypótló munkáját 50 hazai természetfotós lenyűgöző felvételei illusztrálják. A Föld egyik leglátványosabb, kontinenseket átívelő természeti jelensége a madárvonulás. Az atlasz tudományos alapossgal, de közérthetően, látványos illusztrációk és fotók százaival mutatja be a Magyarországon előforduló madárfajok vonulási szokásait, vándorútjait, telelőhelyeit.

672 oldal · 11 900 Ft

A TERMÉSZET MŰVÉSZETE MAGYAR TERMÉSZETFOTÓSOK CSODÁLATOS FELVÉTELEI

Az egyedülálló fotóalbum különleges élményt kínál a természet szerelmeseinek. A gondosan válogatott, olykor meghökkentő, elgondolkodtató, vagy szívet melengető felvételek a méltán világhírű magyar természetfotózás kiemelkedő alkotásai. A képeket a 20 éves múltra visszatekintő naturArt – Magyar Természetfotósok Szövetsége tagjainak kiemelkedő munkáiból válogattuk.

204 oldal · 7800 Ft

A világmindenség könyve

Képes gyermekenciklopédia

TÉMAKÖRÖK

- A világegyetem
- Bolygónk, a Föld
- Az élő bolygó
- Az emberi test
- Országok, népek
- Világtörténelem
- Művészet és kultúra
- Tudomány és technika

6990 Ft

MÓRA
Könyvkiadó

A KÖTETEK MEGRENDELHETŐK
A MÓRA KÖNYVKIADÓ WEBÁRUHÁZÁBAN:

www.mora.hu

